Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.
NAJER FOLKSBLAT

הײַנט 10 זײַטען

פּרײַז 15 גראָשען

נײַער פֿאָלקסבלאַט

№ 73 | Łódź, Wtorek, 26 marca 1935 r. | דרײַצענטער יאָהרגאַנג | לאָדז, דינסטאַג, כ״א אדר ב׳ תרצ״ה | № 73

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פֿון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז, פּעטריקאָווער 21, טעל. 224-71

געשפּאַנטע סיטואַציע אין אייראָפּע

גרויס אינטערעס צום וויזיט פֿון די ענגלישע מיניסטאָרען אין בערלין. — די שמועסען מיט היטלער׳ן. — וועגען וואָס עס ווערט גערעדט. — נישט קיין אונטערהאַנדלונגען נאָר שמועסען. — עס ווערט געשמועסט וועגען 5 וויכטיגסטע הויפּט-פּונקטען. — די דײַטשע שטעלונג וועגען בעגרעניצען די בעוואָפֿנונג, מזרח-פּאַקט, עסטרײַך, לופֿט-פֿליה-פּאַקט און וועגען דײַטשלאַנדס צוריק אַרײַנטרעטען אין דער פֿעלקער-ליגע.

בערלין, 25 (ספּ. טעל.)

די פּרעסע האָט בעקומען פֿאָלגענדען קאָמוניקאַט פֿון דער ענגלישער אַמבאַסאַדע:

דער דײַטשער קאַנצלער האָט הײַנט אויפֿגענומען דעם ענגלישען אויסערן-מיניסטער סײַמאָן און מיניסטער אידען בײַ דער אָנוועזענהייט פֿון דײַטשען אויסערן-מיניסטער פֿאָן נויראַט און ענגלישען אַמבאַסאַדאָר אין בערלין.

די צווייטע אויפֿנאַהמע איז געווען נאָכמיטאָג. בײדע מאָל זענען אַרומגערעדט געוואָרען אײניגע פֿראַגען, וועלכע געפֿינען זיך אין פֿראַנצויזיש-ענגלישען קאָמוניקאַט פֿון 3 פֿעברואַר.

הײַנט דינסטאָג נאָכמיטאָג וועלען די שמועסען ווײַטער געפֿיהרט ווערען.

אויך די דײַטשע אינפֿאָרמאַציע-ביוראָ האָט אַרויסגעגעבען אַ ענליכען קאָמוניקאַט.

בערלין, 25 (ספּ. טעל.)

דער ערשטער וויזיט פֿון די ענגלישע מיניסטאָרען האָט געדויערט פֿון 11 פֿריה ביז 2 בײַטאָג.

די הפסקה האָט געדויערט 2 שעה. נאָכדעם האָט מען ווידער געשמועסט.

פֿון דער ענגלישער זײַט האָט מען דײַטליך אונטערגעשטראָכען, אַז עס געהט דאָ נישט וועגען אונטערהאַנדלונגען, נאָר וועגען שמועסען.

אין די ענגלישע קרײַזען האַלט מען, אַז די דאָזיגע שמועסען האָבען רײַן אינפֿאָרמאַטיווע, וואָלטען געוועזען זעהר שווער, ווען מען וואָלט זיך שטאַרק אָפּגעשטעלט אויף דער פֿראַגע וועגען דער צו-הויכער בעוואָפֿנונג.

מצד דער דײַטשער אָפֿיציעלער זײַט ערקלערט מען וועגען כאַראַקטער פֿון די דאָזיגע געשפּרעכען אַט וואָס:

„די דײַטשען און ענגלענדער טוישען זיך אויס מיט זייערע אַנשויאונגען אויף דער איצטיגער פּאָליטישער סיטואַציע און רעדען איבער די פּראָיעקטען, וועלכע ווערען אַרויסגערוקט אין די אינטערנאַציאָנאַלע דיסקוסיעס.

אויפֿ׳ן ערשטען פּלאַן שטעהען די טעזען, וואָס זענען אַרויסגערוקט געוואָרען דורכ׳ן לאָנדאָנער קאָמוניקאַט פֿון 3 פֿעברואַר. ווײַטער ווערט גערעדט וועגען בעגרעניצען די בעוואָפֿנונג.

די דײַטשען שטרײַכען אונטער די גרויטקייט צו בעגרעניצען די בעוואָפֿנונג, נאָר בתנאי, אַז אַלע מלוכות וועלען דאָס זעלבע טון אין אַ גלײַכער מאָס און דערבײַ נעמען אין אַכט די ספּעציעלע לאַגע פֿון יעדע אײנצעלנע מלוכה.

די צווייטע פֿראַגע איז דער פּראָיעקט פֿאַר אַ מזרח-פּאַקט.

אין דער דאָזיגער פֿראַגע איז די שטעלונג פֿאַר דײַטשלאַנד אַ נעגאַטיווע, אויב עס האַנדעלט זיך וועגען איצטיגען פֿאָרם פֿון דאָזיגען פּראָיעקט. דער דײַטשער צד פֿעררופֿט זיך דערבײַ אויפֿ׳ן דײַטש-פּוילישען אָפּמאַך, אַרויסרוקענדיג דעם אָפּמאַך אַלס בעווײַז פֿאַר איהר גרייטקייט אויף אַ פֿרידליכען אופֿן צו רעגולירען איהרע בעציהונגען מיט די מזרח-שכנים.

די דריטע פֿראַגע איז דער פּלאַן פֿאַר אַ דונאַי-פּאַקט. די דײַטשען האַלטען, אַז אַזאַ פּאַקט קאָן נישט ווערען אויסגענוצט כּדי צו פֿערלענגערן דעם איצטיגען אומנעגליכען צושטאַנד צווישען דײַטשלאַנד און עסטרײַך. מען קאָן אויך נישט דערלויבען, אַז ווער עס איז פֿון די בעטייליגטע אינם פּאַקט זאָל קאָנען זיך אַרײַנמישען אין די אינערליכע ענינים פֿון עסטרײַך.

דעם דײַטשען צד געהט קודם כּל אין דער אַרײַנמישונג-פּאָליטיק פֿון איטאַליען און אינם אײנפֿלוס פֿאַר די פֿראַנצויזישער פֿינאַנסען אין ווין.

דער פֿירטער פּונקט איז, דאָס צוטרעטען פֿון דײַטשלאַנד צום פּראָיעקטירטען לופֿט-פֿליה-פּאַקט. די דײַטשע רעגירונג אַקצעפּטירט דעם פּראָיעקט.

פֿאַר׳ן ענגלישען צד איז וויכטיג דער פֿינפֿטער פּונקט פֿון די בערלינער געשפּרעכען בנוגע דײַטשלאַנדס צוריק אַרײַנטרעטען אין דער פֿעלקער-ליגע.

די דײַטשען האַלטען אָבער, אַז וועגען צוריק אַרײַנטרעטען פֿון די דײַטשען אין פֿעלקער-בונד קאָן נאָר דאַן זײַן אַ רייד, ווען די דײַטשען וועלען פֿולשטענדיג גלײַכבערעכטיגט ווערען.

די דײַטשע פֿאָרשלאַגען

לאָנדאָן, 25 (ספּ. טעל.)

„דיילי טעלעגראַף״ בּרענגט פֿון בערלין, אַז היטלער וועט פֿאָדערן פֿון דער ענגלישער דעלעגאַציע: 1) בויען אַ דײַטשען פֿלאָט פֿון 400.000 טאָן, 2) צוריקגעבען אײניגע קאָלאָניעס, 3) אָפּשאַפֿען די אינטערנאַציאָנאַלע קאָנטראָל איבער די טײַכען אָדרע ווײַסעל און רײַן, 4) גלײַכבערעכטיגונג פֿאַר די דײַטשען אין מעמעל.

היטלער וועט אָפּוואַרפֿען יעדען פֿאָרשלאַג צוזאַמען צו אַרבּײַטען מיט די סאָוויעטען.

אין דער פֿעלקער-ליגע וועט היטלער אויך נישט וועלען צוריקגעהן.

די דײַטשען אויפֿן שיידע וועג

לאָנדאָן, 25 (ספּ. טעל.)

„דיילי טעלעגראַף״ בּרענגט אַ בּעריכט פֿון בערלין, אַז די דײַטשע פּאָליטיק געפֿינט זיך איצט אויפֿן שייד-וועג. פֿון דײַטשען בעשלוס איז אָפּהענגיג די זיכערקייט און דער וואויל פֿון אייראָפּאַ.

דער ציל פֿון דער ענגלישער דעלעגאַציע אין בערלין

פּאַריז, 25 (ספּ. טעל.)

דער ספּעציעלער קאָרעספּאָנדענט פֿון „האַוואַס״ בּרענגט פֿון בערלין אַן׳אינטערוויאו מיט אַ פּערזענליכקייט, וועלכער שטעהט נאָהענט צו דער ענגלישער דעלעגאַציע.

— פֿריהער — האָט דער זעלבער געזאָגט — זענען מיר געשטאַנען אויפֿ׳ן שטאַנדפּונקט: אַרבּיטראַזש, זיכערקייט און ענטוואָפֿנונג. איצט בענוגען מיר זיך מיט זיכערקייט, זיכערקייט און זיכערקייט.

הײַנט, אויב עס האַנדעלט זיך וועגען שלום, שפּילט אייראָפּע די לעצטע קאָרט. עס געהט נישט וועגען דעם, כּדי צו קוקען און וואַרטען, נאָר כּדי צו קוקען די געשעהענישען אין פּנים.

בײַם איצטיגען מאָמענט זעהט אויס די ווירקליכקייט אַזוי: די דײַטשען בעוואָפֿענען זיך, קײנער טראַכט נישט צו ערקלערען צוליב דעם, די דײַטשען מלחמה, בלײַבּט נאָר איבער איין וועג — אַרײַנצופֿיהרען די דײַטשען צווישען די מלוכות און איבערגעבען זייער מיליטערישען כּח צום נוצען פֿאַר׳ן אַלגעמיינעם זיכערקייטס-סיסטעם.

דעם ציל צו דערגרייכען דאַרף מען: 1) אַרײַנציהען די דײַטשען אין דער פֿעלקער-ליגע, 2) שליסען אַ מזרח-פּאַקט און אַ דונאַי-פּאַקט, 3) בעגרעניצען די בעוואָפֿנונג.

דאָס „ווייס בוך״ בלײַבט ווײַטער אין קראַפֿט.

הײַנט אַ זיצונג פֿון סענאַט

וואַרשאַ, 25 (טעלעפֿאָניש)

אויף הײַנט דינסטאָג, האָט דער סענאַט-מאַרשאַלעק ראַטשקעוויטש גערופֿען אַ זיצונג פֿון סענאַט אויפֿ׳ן טאָג-אָרדנונג געפֿינט זיך אויך דער גע-זעץ-פּראָיעקט וועגען פֿולמאַכטען פֿאַר׳ן מלוכה-פּרעזידענט.

אויסערגעוועהנליכע זיצונג פֿון פֿעלקער-ליגע-ראַט דעם 15 אַפּריל

גענף, 25 (ספּ. טעל.)

דער גענעראַל - סעקרעטאַריאַט פֿון דער פֿעלקער-ליגע-ראַט האָט פֿונאַנדערגעשיקט טעלעגראַפֿישע מיטטיילונגען צו אַלע מיטגלידער פֿון ראַט, אַז דעם 15 אַפּריל ה. י. קומט פֿאַר אַן׳אויסערגעוועהנליכע זיצונג פֿון פֿעלקער-ליגע-ראַט, צו בעטראַכטען די פֿראַנצויזישע נאָטע פֿון 20 מערץ.

ערד-ציטערניש אין זאַקאַפּאַנע

זאַקאָפּאַנע, 25 (טעלעפֿאָניש)

הײַנט 12.46 בײַנאַכט האָט זיך אין זאַקאָפּאַנע און אין דער סביבה געפֿיהלט אַן׳ערד-ציטערניש אין משך פֿון אײניגע צעהנדליג סעקונדען.

אין אײניגע הײַזער האָט זיך בעת מעשה אַוועקגערוקט פֿון די ערטער דאָס מעבעל און אין מאַנכע ערטער אויך אומגעוואָרפֿען.

4 אַ זייגער פֿאַרטאָג האָט די ערד ווידער אַ ציטער געטון.

געעפֿענט די 8-טע וועלט-קאָנפֿערענץ פֿון „וויזאָ״

3 טויזענד פֿרויען בעטייליגען זיך אין דער קאָנפֿערענץ

תּל-אביב, 25 (יט״אַ טעלעגראַפֿיש)

ס׳האָט זיך געעפֿענט די 8-טע וועלט-קאָנפֿערענץ פֿון „וויזאָ״. אין דער קאָנפֿערענץ בעטייליגען זיך אַנ׳ערך דרײַ טויזענד פֿרויען.

געעפֿענט די קאָנפֿערענץ האָט פֿרוי הדסה סע-מיועל. מיט רעדעס זענען אַרויסגעטרעטען ד״ר חיים ווייצמאַן און בן-גוריון.

מענדעלזאָן-גאַס אין דער שטאָט דעסאַו

געענדערט אויף „באַד-שטראַסע״

בערלין, 25 (יט״אַ טעלעגראַפֿיש)

אין דער שטאָט דעסאַו, די געבורטסשטאָט פֿון משה מענדעלזאָן, איז די מענדעלזאָן-גאַס געענדערט געוואָרען אויף — סאַבאַסטיאַן באַך-גאַס.

אַרעסטירט 18 בית׳ר-אַוועס

פֿאַר פֿערטרײַבען אַראַבּישע אַרבּייטער

ירושלים, 25 (יט״אַ טעלעגראַפֿיש)

אין דער קאָלאָניע הרצליה זענען אַרעסטירט געוואָרען 18 בית׳ר-אַוועס, וועלכע זענען בעשולדיגט געוואָרען אין פֿערטרײַבען 30 אַראַבּישע אַרבּייטער פֿון אַרבּייטס-פּלאַץ, וואו ס׳האָבען פֿריהער געאַרבּייט יודען.

שטח פֿון חיפֿה׳ר פֿליה-פּלאַץ ווערט פֿערדאָפּעלט

ירושלים (יט״אַ) די חיפֿה׳ר שטאָט-פּלאַן-בויאונגס-קאָמיסיע האָט בעשטעטיגט דעם פּראָיעקט צו פֿערדאָפּלען דעם שטח פֿון חיפֿה׳ער פֿליה-פּלאַץ פֿון 600 אויף 1200 דונאַם.

נפֿטר געוואָרען הרב שלמה אַראָנזאָן

געוועזענער קיעווער רב

תּל-אביב, 25 (יט״אַ טעלעגראַפֿיש)

נאָך אַ לאַנגער קראַנקהייט איז אין עלטער פֿון 73 יאָהר נפֿטר געוואָרען דער רב הראשי שלמה אַראָנזאָהן, געוועזענער קיעווער רב. ער איז אַרויסגעטרעטען אַלס הויפּט-עקספּערט בײַם בייליס-פּראָצעס.

אָרגאַניזירונג פֿון אַלגעמיינע ציוניסטישע אַקאַדעמיקער

וואַרשאַ (יט״אַ) לויט דער איניציאַטיוו פֿון דעם דעלעגאַט פֿון דער צענטראַלע פֿון דער „הסתּדרות-אַקדמיים ציונים (האַז) וועלכער ווײַלט איצט אין וואַרשע, איז געשאַפֿען געוואָרען אַ סעקרעטאַריאַט פֿון „האַז״ אויף קאָנגרעס-פּוילען אין די קרעסען. דער סעקרעטאַריאַט איז צוגעטרעטען צו אַ ברייטער פּראָפּאַגאַנדע-אַקציע.

„יודישע פּאַרטיי״ אין דער טשעכאָסלאָוואַקײַ

בעטייליגט זיך אין די פּאַרלאַמענט-וואַהלען

פּראַג (יט״אַ) די „זעלבסטוועהר״ טיילט מיט, אַז די „יודישע פּאַרטיי״ אין טשעכאָסלאָוואַקײַ האָט בעשלאָסען צו בעטייליגען זיך אין די וואַהלען צום טשעכאָסלאָוואַקישען פּאַרלאַמענט. וואָס זענען בעשטימט אויף דעם 6-טען מאַי. די „יודישע פּאַרטיי״ זאָל האָבען געשאַפֿען אַלע בעדינגונגען, כּדי צו זיכערן אַ יודישע פֿאָרשטעהערשאַפֿט אין פּאַרלאַמענט.

געשטאָרבען אַ יונגער יודיש-סאָוויעטישער דיכטער

מאָסקווע (יט״אַ) אין עלטער פֿון 28 יאָהר איז די טעג אין מינסק געשטאָרבען פֿון שווינדזוכט חיים לאָסקער, אַ בעקאַנטער יודישער דיכטער.

לאָסקער איז געווען אַן אָריגינעלער יונגער דיכטער, וועלכער האָט בעזעצט זײַנע אײגענע וועגען אין פּאָעזיע. ער האָט געשריבען לירישע לידער, ווי אויך לידער אויף טעמעס פֿון סאָציאַליסטישער בויאונג. אַ זאַמלונג פֿון זײַנע לידער אונטער׳ן טיטעל „צום מאַיאַק״ איז אַרויס פֿון דרוק עטליכע טעג פֿאַר זײַן פֿריהצײַטיגען טויט.

אלגעמיינע יודען-געזעץ ווערט צוגעגרייט אין דייטשלאנד

די פראגע וועגן צולאזן יודן אין מיליטער — אפגעלעגט צוליב סיימאנס בעזוך

בערלין, 25. (יט"א טעלעגראפיש) די רעגירונג בעטראכט איצט א פראיעקט פון אלגעמיינעם יודען-געזעץ, וואס זאל דינען אלס יסוד פון דער געזעצגעבונג לגבי יודען.

די בעשלוס וועגן צולאזן יודען אין מיליטער איז אפגעלעגט געווארן ביז סיימאן וועט פארלאזן דייטשלאנד.

יודיש-דייטשע פרעסע

וועגן אלגעמיינעם מיליטער-דינסט אין דייטשלאנד

בערלין. (יט"א) די יודיש-דייטשע פרעסע ווידמעט פיל אויפמערקזאמקייט דער פראגע פון יודישען אנטייל אין אלגעמיינעם מיליטער-דינסט אין דייטשלאנד. דער ארגאן פון רייכסבונד פון יודישע פראנט-זעלנער — „דער שילד" שרייבט אין לייט-ארטיקעל צוו. אנד.: „די דערמאהנטע וועלט-געשעהעניש מוז זיך אויך טיף אפרופען אויף דעם גורל פון דער יודישער געמיינשאפט אין דייטשלאנד. שוין העכער 100 יאהר בעטייליגען זיך די דייטשע יודען אין אלגעמיינעם מיליטער-פליכט. דאס דאזיגע רעכט איז אין די יאהרען 1914—1918 געחתמעט געווארען מיט'ן בלוט פון 12,000 יודישע קריגסגעפאלענע אין דייטשלאנד.

בעת דעם אנדענקונגס-טאג פאר די קריגס-געפאלענע האט דער „רייכספערבאנד פון יודישע קריגס-זעלנער" געבראכט, פונקט ווי יעדען יאהר אויך זיין קראנץ. עס איז אויסגעדריקט געווארען דער וואונש, אז דער קראנץ זאל בעוויליגט ווערען. די יודישע פראנט-זעלנער זענען אבער דערויף נישט איינגעגאנגען, און דער קראנץ איז דאן ערלויבט געווארען דורך דער מאכט. קיין זאך וועט אבער נישט בעוויזען אפמעקען פון די בלעטער פון דער געשיכטע די יודישע קריגס-קרבנות. דער „רייכס בונד פון יודישע קריגס-זעלנער" האט אונטערגע-מען אין דעם פאל אלע שריט, וועלכע ווערען דיק טירט דורך דעם כבוד פון די טויטע און לעבעדיגע חברים."

די „יודישע צייטונג" אין ברעסלוי ווייזט אן, אז די ענטשיידונג וועגען יודישען אנטייל אין אלג. מיליטער-פליכט וועט אויך ארייַנטראגן קלאר-קייט אין דער מלוכה-רעכטליכער און ווירטשאפטל. שטעלונג פון די דייטשע יודען. די בעציהונג צו די יודען אין דייטשלאנד האט נישט קיין שום פאר-גלייך אין דער געשיכטע. דערפאר וואלט נעווען איבעריג זיך צו פארופען דערויף, אז אויך אין צאר'שען רוסלאנד האבען יודען געדינט אין דער ארמעע. מיר קענען בלויז האפען און ווינשען — פארענדיגט די „יודישע צייטונג" — אז מען וועט אונז אויך אין נאציאנאל-סאציאליסטישען דייטשלאנד געבען די מעגליכקייט צו בעווייזען, דאס מיר זענען גרייט אהן וועלכע עס איז פרעטענסיעס פשוט ערפילען אונזער פליכט."

יודישע געלעהרטע פון וויען

איינגעלאדען קיין אמעריקא און אלבאניען

וויען (יט"א) ד"ר אלעקסאנדרא אדלער, די טאכטער פון בעריהמטען יודישען פסיכאלאג, האט אנגענומען די איינלאדונג פון דער אמעריקאנער האַרוואַרד-אוניווערזיטעט, פארטצוזעצען אויף דער דאזיגער אוניווערזיטעט איהרע פארשונגען אין געביט פון נעאורלאגיע.

דער בעדייטענדער יודישער אינטערניסט פראפ. ווילאם שלעזינגער איז איינגעלאדען געווארען קיין טיראנא, דער הויפט-שטאט פון אלבאניען, וואו ער וועט רעארגאניזירען דאס סיסטעם פון אלבאני-שען געזונדהייטס-שוץ.

אין ירושלים זאל נישט איינגעפיהרט ווערען קיין לאקאטארען-שוץ

ירושלים (יט"א) ווי עס ווערט מיטגע-טיילט, האט די ספעציעלע קאמיסיע פאר דער פאר-שונג פון דער דירה-געלד-פראגע אין ירושלים פארענדיגט איהר ארבייט. לויט דעם בעריכט פון דער קאמיסיע, זאל די ירושלים'ער מוניציפאליטעט פארשלאגען דער אדמיניסטראציע מאכט ארויס-צוגעבען געזעצליכע בעשטימונגען, וואס אויף זיי ער יסוד זאל דאס דירה-געלד פון האנדעלס-לאקאלען קענען געהעכערט ווערען אויף 20 פראצ. לגבי די פאראיאהריגע פרייזען. די דאזיגע בעגרעניצונג זאל חל זיין בלויז אויף א טייל פון ירושלים'ער האנדעלס-קווארטאל. דאגעגען זאל נישט איינגע פיהרט ווערען קיין שום לאקאטארען-שוץ אויף געשעפטס-לאקאלען אין אנדערע קווארטאלען און אויך נישט לגבי וואוין-דירות. דער בירגערליכער לאקאטארען-קאמיטעט טרעט ארויס מיט דער גאנ-צער ענטשיידענקייט געגען דעם דאזיגען פראיעקט.

גענעראל-דירעקטאר פון דער „בארקליי-באנק אין א"י

ירושלים (יט"א) קיין א"י איז געקומען דער גענעראל-דירעקטאר פון דער בארקליי-באנק אין לאנדאן, טריטאן. אויף דער לעצטער גענעראל-פערזאמלונג פון די אקציאנערען פון דער באנק, וואס איז נישט לאנג פארגעקומען אין לאנדאן, האט טריטאן אין זיין בעריכט געשילדערט אין א זעהר גינסטיגען ליכט די ענטוויקלונגס-מעגליכ-קייטען פון א"י. טריטאן'ס בעזוך אין א"י שטעהט אין צוזאמענהאנג מיט א ריהה פינאנסיעלע אינ-וועסטיציעס, וואס די בארקליי-באנק גרייט זיך צו מאכען אין א"י, צוו. אנד. מיט איהר בעטייליגונג אין דער גרינדונג פון דער לאנדווירטשאפט-ליכער רעגירונגס-באנק אין א"י.

רמב"ם-פייערונגען אין פערשידענע לענדער

אמסטערדאם. (יט"א) אין צוזאמענהאנג מיט דעם 800-יעהריגען געבורטסטאג פון רמב"ם וועלען שבת דעם 30-טען מערץ פארקומען ספע-ציעלע פייערונגען אין דער בעריהמטער ספרדישער סינאגאגע פון דער פארטוגעזישער קאנגרעגאציע אין האאג, חוץ דעם וועלען פארקומען פייערונגען אין אמסטערדאם און ראטערדאם לויט דער איניציא-טיוו פון ציוניסטישע, מזרחיסטישע און אגודיסטישע פערייניגען.

אין האאג וועט פארקומען א ספעציעלע זיצונג פון דער געזעלשאפט פאר יודאאיסטישער וויסענ-שאפט מיט א רעפעראט פון הרב הכולל הרב מא ארסען וועגען רמב"ם.

סאלאניקי. (יט"א) לויט דער איניציאטיוו פון דער יודישער קהלה אין סאלאניק ווערען דא ארגאניזירט פערשידענע פייערונגען און רעפעראטען געווידמעט דעם 800-יעהריגען געבורטסטאג פון הרמב"ם.

טארטו. (יט"א) דעם 30-טען מערץ ה. י. וועט אין צוזאמענהאנג מיט דעם 800-יעהריגען געבורטסטאג פון רמב"ם פארקומען אין דער גרויסער אולע, פון אוניווערזיטעט אין טארטו (דארפאט) א ספעציעלע פייערונג. נאך דעם איינלייטונגס וואָרט פון פארזיצער פון דער „געזעלשאפט צו שטי-צען די יודישע וויסענשאפט" וועט פראפ. ד"ר ל. גולקאוויטש רעפערירען וועגען „רמב"ם אלס לעהרער" און פראפ. ד"ר בארקאן וועט רעפערירען וועגען „רמב"ם אלס מעדיצינער".

בערלין. (יט"א) ווי עס ווערט געמאהר, איז אויך דער ראבינער-סעמינאר אין בערלין איינ-געלאדען געווארען צו די רמב"ם-פייערונגען אין קארדאווא.

דער ראבינער-סעמינאר, וועלכער האט צוליב טעכנישע סיבות נישט דעלעגירט קיין פארשטעה-ער קיין קארדאווא, האט אין א בריף געדאנקט דעם יובילעאום-קאמיטעט פאר דער איינלאדונג און האט אויסגעדריקט זיין צופרידענהייט דערמיט, וואס די שפאנישע רעגירונג עהרט דעם אנדענקען פון יודישען דענקער, וועלכער האט זיך שטענדיג מיט שטאלץ בעצייכענט אלס שפאנישער בירגער.

קאירא. (יט"א) די רמב"ם-פייערונגען אין עגיפטען וועלען טראגען א בעזונדערס אימפאזאנטען כאראקטער און וועלען פארקומען אונטער דעם פרא-טעקטאראט פון דער עגיפטישער רעגירונג. צום סוף פון די פייערונגען וועט איינע פון די גאסען פון קאירא אנגערופען ווערען אויפ'ן נאמען פון רמב"ם.

די ערשטע פייערונג וועט פארקומען דעם 30-טען מערץ ה. י. אין דער גרויסער שוהל אויפ'ן נאמען פון רמב"ם אין קאירא. די צווייטע פייערונג וועט פארקומען דעם 31-טען מערץ אין איינער פון די קהלה-שולען אין קאירא.

דעם 1-טען אפריל וועט אין רעגירונגס-פאלאץ פארקומען די אפיציעלע רמב"ם-פייערונגען אינ-טער'ן פראטעקטאראט פון דער עגיפטישער רעגי-רונג. די פייערונג וועט עפענען דער בילדונגס-מיניסטער נגיב באק הילאלי.

מיט רעפעראטען וועלען ארויסטרעטען יודען, מוזולמענער און קריסטען. א בעגריסונגס-רעדע וועט האלטען דער אוניווערזיטעט-רעקטאר אלי פאשא איבראהים.

Dr. med. P. Braun

פון פאריז צוריקגעקעהרט

ספעציאליסט פאר הויט- און ווענערישע קראנקהייטען

נעהמט אן פון 8 ביז 1 און פון 4 ביז 8 אוונט.

Cegelniana 4, tel. 216-90.

Dr. REICHER

פאלודניאווא 28, טעל. 201-93

ספעציאליסט

פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג.

סעקסועלע בעראטונגען און פסיכא-אנאליזען

נעמט אן פון 8—1 און פון 1—5 אוונד

MARTA EGGERTH מיט'ן אנטייל פון Garinne Callone רעזשי מייסטערווערק היינט פרעזענטירען מיר דאס פראכטפולע היינט און פאלגענדע טעג!

אין דער הויפטראלע דער קעניג פון די טענארען Robert Stoltz מוזיק פון

JAN KIEPURA **פאר דיר זינג איך** אין פילם א. נ.

„TOSCA" וועלכער וועט זינגען אלערליי לידער און אריעס פון דער אפערע

אנהויב פון די סעאנסען טעגליך 4.30 נאכמ. שבת און זונטאג 12.30 בייטאג

אויסער'ן פראגראם: קלאנג-צוגאבע פון P.A.T. און לאנד-אקטואליטעטען.

קלאנג-קינא **CAPITOL** זאוואדזקא 16

לאדזער יודישער לאקאטארען און סובלאקאטארען-פעראיין

געפינט זיך

אויף פיעטריקאווער 31, וו. 22.

דער סעקרעטאריאט איז טעטיג טעגליך פון 6 ביז 9 אוונט. ס'ווערען געשריבען ביטעס, ערטיילט עצות, אויסגעגלייכט סכסוכים און געפיהרט כל'ערליי דירות- און עקסמיסיע-פראצעסען.

Dr **Wajnberg**

ספעצ. פאר לונגען-, הארץ- און סקלעראז-קראנקה.

וואוינט יעצט פיעטריקאווער 145

טעל. 126-02.

נעמט אן פון 9—10 פריה, 3—5, 8—9 אוו.

Dr. med. **Leon Familier**

אינערליכע און קינדער-קראנקהייטען

שערפיעץ 37 (בענעדיקטא) 6,

נעהמט-אן פון 5—7 נאכמ.

פאר שעכטעל-מאכער, לינירער, בוכבינדער און דרוקערייען!

רעפעראטורען פון מעסערלעך פערשידענע מאשינען - טיילען און שווייסונגען

פיהרט אויס ביליג

J. REDER Łódź,

11/13 קאנסטאנטינער 11/13

(רוג זאכאדניא)

פאר **גאלד,** בריליאנטען, בזשוטעריע און לאמבארד-קוויטעס

צאהלט די העכסטע פרייזען

אלידאר פיאלקא

פיעטריקאווער 7.

אויערען, נאז און האלז קליניק

מיט בעטען פון Dr.

Z. Rakowski

פיעטריקאווער 67. טעל. 127-81

נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוויי-אפעראציע א. ז. וו.) ווי אויך אמבולא-טארישע פון 9—2 און פון 4—8 אוונט.

תחת השגחת הרבינאט דפה לאדז!

קמח של פסח

די איינציגע מיהל אויף לאדז איז געכשרט אונטער דער שטרענגער אויפזיכט פון היגען רבינאט. אונזערע קונדען וועלען זיך ווידער איבערצייגען, אז דאס שענסטע און בעסטע זעקעל מעהל אויף מצות בעקומט מען נאר ביי דער פירמע

„עלעקטראמליין"

לאדז, זאקאנטנא 47, טעל. 147-40

וועלכע איז פעראנטווארטליך פאר די רעיעלע און פינקטליכע ליפערונג לויט יעדענס פערלאנג. פערקוקט אייך נישט אויף די פראווינצער מציאות, וואס פאר דעם גראשען ביליגער ביים איינקויף דערלעגט איהר מעהר ביי דעם מצות-פערקויף. נאר קומט שוין און בעשטעלט פערזענליך אדער דורך טעל. 147-40.

בעמערקונג: די ליפערונג פאר דער פראווינץ קומען מיר נאך די פערלאנגען פון קויפער. מיט אכטונג

Firma **„Elektromłyn"**

Łódź, Zakątna 47, tel. 147-40.

דער הערשאפט **איטעלד**

צום געבורט פון זייער ערשט

זינעלע

ווינשט פיל גליק און א גרינגע דערציהונג. איך ווינש א הערציגען מזל-טוב דעם זיידע און באבע צו דערלעבען פיל נחת.

אנשטאט בלומען שפענד איך 10 זלאטעס לטובת „הלענובעק":

ח. טוראביבער און פרוי

אכטונג, קירזשנער-מייסטער!

היינט, דינסטאג, דעם 26 מערץ, 7 אווענד אין ערשטען און 8 אוו. צום 2-טען טערמין קומט פאר אין קירזשנער-צעך, זאוואדזקא 4

א גענעראל-פערזאמלונג

מיט פאלגענדער טאג-ארדנונג: 1) ערעפנונג, 2) קאסע-בעריכט 8) בע-ריכט פון דער רעוויזיאנס-קאמיסיע, 4) בעשטעטיגען דעם בודזשעט אויפ'ן יאהר 1935/36, 5) וואהלען פון א נייער פערוואלטונג, 6) פרייע פארשלאגען. אלע מיטגלידער וועלען אויפגעפאדערט צו קומען.

בעמ.: מיטגלידער, וואס זענען שולדיג פערלעגענעם ביישטייער, ווערען געבעטען צו קומען אין די שעה'ן פון 5—7 צו רעגולירען דעם דאזיגען ביישטייער, כדי צו האבען וואהל-רעכט. 695

די פערוואלטונג פון קירזשנער-צעך אין לאדז

די 1-טע און ביליגסטע קוועלע פון

רעשטען

אויף פאלטענס און אנציגער

פון די בעסטע ביליצער און טאמאשא-ווער סחורות, די מאדערנסטע מוסטערן, אין צוגריסען אויסוואהל, בעקומט מען נאר ביי

R. Szczęśliwy

לאדז, 5 באוואמיעסקא 5

טעל. 156-09

געדענקט, פראנט 2 שטאק.

נאַציִשע פּראָפּאַגאַנדע אין דער אַראַבישער פּרעסע

אַנטי-יודישע העצע פון עמיר אַרסלאַן. אַגיטאַציע געגען יודישע ערד-קניות

י ר ו ש ל י ם. (יט"א) „אל דזשאַמעאַ אל איס-לאַמיאַ" פּערעפענטליכט אַ גאַנצע סעריע אַרטיק-לען, וואָס זענען געשריבן אין אַ בולט נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטישן גייסט און שטעלן מיט זיך פאָר אַ פרוב צו צופּאַסן די נאַציִשע קעגן-טעאָריעס צו די באַציהונגען אויפ'ן מזרח און אין א"י.

דער אויטאָר פון די אַרטיקלען מיינט, דאָס „עס וועט קומען אַ טאָג, ווען די ענגלענדער וועלן זיך אָנהויבן באַציהען צו די יודען פּונקט אַזוי ווי היינט די דייטשען". דערביי ווערט ענט-וויקעלט אַ גאַנצע העצערישע „טעאָריע" וועגן די „געהיימע צילען" פון ציוניזם, וועלכע זאָלען זיין פאָלגענדע: א) בילדונג פון אַ יודישער הערשאַפט אויף די חורבות פון די אַראַבישע ישובים, ב) אינ-דוסטריעלע באַהערשונג פון מזרח, ג) קאָנצענטרי-רונג פון יודישע פערמעגען אין מזרח אַנשטאָט אין מערב, ה) איבערטראָגן דעם צענטער פון די יודישע שטרעבונגען פון אייראָפּא אויפ'ן מזרח און ברענגען צו אַ צורודערונג אויפ'ן מזרח.

ווייטער ווערט גערעדט וועגן די פערשידענע פינאַנציעלע און אינדוסטריעלע מיטלען, וועלכע ווערען באַנוצט דורך די יודען, כדי צו „פערשקלאַ-פען" דעם מזרח און וועגן די פערשידענע יודישע מאָנאָפּאָלען, ווי צ. ב. אין דער באָפּט-פּראָדוקציע א. ד. גל.

דער אויטאָר רופט די אַראַבער צו אַ „פערטיידיגונגס-קאַמף" און פאָדערט צו פּראָקלאַמירען אויף דעם גאַנצען מזרח אַ באָיקאָט פון דער יודישער פּראָדוקציע.

מיט אַן אַנדערער יודען-העצערישען אַלאַרם-אַר-טיקעל וועגן דער „יודישער סכנה" איז אַרויס-געטרעטען אין דער אַראַבישער פּרעסע דער בע-קאַנטער עמיר אַרסלאַן, וועלכער פּרובט אויפהעצען די אַראַבישע קרייזען מיט דער באַהויפּטונג, אַז יודען ווילען נישט נאָר בילדען אַ מעהרהייט אין א"י, נאָר אויך „פערטרייבען די אַראַבער פון לאַנד".

עמיר אַרסלאַן דערצעהלט וועגן פלומרשטע ציוניסטישע פּעראַנדלונגען מיט פראַנקרייך וועגן דעם ענין און וועגן פלענער פון איבער-פיהרען אַראַבער פון א"י אין די שכנות'דיגע לענ-דער, אויף ערד-שטחים, וואָס ווערען דאָרט איינ-געקויפט. דער אויטאָר פּאָדערט צום סוף אַרויס-צושיקען אַן אַראַבישע דעלעגאַציע אין די אייראָ-פּעאישע הויפּט-שטעדט, כדי „אויפצוקלערען די אייראָפּעער וועגן דער סכנה, וועלכע דראָהט די אַראַבער אין א"י".

דער אַלאַרם-אַרטיקעל פון עמיר אַרסלאַן ווערט ווי געהעריג אויסגענוצט פאַר אַ ברייטער אַנטי-יודישער אַגיטאַציע, בעזונדערס צווישען דער אַראַ-בישער יוגענד. „אַדיפעאַ" פּערעפענטליכט אַ שאַר-פען אויפרוף „צו אַלע אַראַבער", וואָס פערוּפט זיך אויף די באַהויפּטונגען פון עמיר אַרסלאַן און בעמיהט זיך אויפהעצען די לעזער מיט דער בע-הויפּטונג, אַז „יודען ווילען פערטרייבען די אַראַבער פון לאַנד אין משך פון פיער יאָהר".

„אל דזשאַמעאַ אל איסלאַמיאַ" טיילט מיט, אַז דער לאַנד-צוזאַמענפאָר פון דער אַראַבישער יוגענד וועט אָפּגעהאַלטען ווערען אין חיפה. דעם 18-טען אַפּריל.

גלייכצייטיג ווערט געפיהרט אין אַראַבישען לאַגער אַ שאַרפע אַקציע געגען יודישע ערד-קניות. „אל דזשאַמעאַ אל אַראַביאַ" ברענגט אַ בריף פון די שייכען פון באר-שבע, וועלכע לייקענען די קלאַגען, אַז יודען זאָלען האָבען אָפּגעקויפט 150,000 דונאַם באָדען אין זייער געגענד. יודען האָבען בעוויזען צו קויפען בלויז 15,000 דונאַם. אָבער „אויך דער דאָזיגער באָדען וועט נישט אַזוי לייכט אַריבער אין זייערע הענד". דער בריף טרעט שאַרף אַרויס געגען די „פערקויפער", וועלכע פער-קויפען זייער באָדען צו יודען.

די זעלבע צייטונג בעריכטעט, אַז אין קורצען וועט איבער פון די גרעסטע גוט-בעזיצער אין חולה, עמיר פאַאור אל פאַאור, בעזוכען דעם ירו-שלימ'ער מופטי, כדי מיט איהם זיך בעראַטען וועגען דער „דערוואַרטונג פון איצטיקער ציוניסטישער סכנה פון חולה".

„אל דזשאַמעאַ" טיילט מיט וועגען די בע-מיהונגען פון מופטי צו בעאיינפלוסען די פיהרער פון שבט האַשאַדאַר אַרום ים-המלח, זיי זאָלען נישט פערקויפען זייער באָדען. די זעלבע בעמיהונגען מאַכט אויך דער מופטי אין דער געגענד פון בית-לחם.

דער מופטי-אָרגאַן „אל דזשאַמעאַ אל אַראַביאַ" האָט אַרויסגעשיקט איינעם פון זיינע רעדאַקטאָרען קיין הערזשאַס, כדי צו פיהרען אַן ענטשפּרעכענדע פּראָפּאַגאַנדע צווישען די עולי-רגל'ניקעס, בעזונ-דערס צווישען די רייכע מוזולמענער פון אינדיען, וועלכע קומען קיין מעקא. „אל דזשאַמעאַ" דער-צעהלט מיט רמזים דעם בעזונדערען אינטערעס, וועלכען דער קעניג אבן-סאַוד ווייזט אַרויס פאַר א"י-פראַגען און גיט צו פילדייטיג, אַז „דערוויל איז נישט בוליטיג צוצוגעבען וואָס עס איז דער-צו".

וואו וועט אָפּגעהאַלטען ווערען דער 19-טער ציוניסטישער קאָנגרעס?

י ר ו ש ל י ם (יט"א) אין צוזאַמענהאַנג מיט געוויסע אויספאָרשונגען, וואָס ווערען געמאַכט וועגען דער מעגליכקייט אָפּצוהאַלטען דעם 19-טען ציוניסטישען קאָנגרעס אין דער שווייץ, ווערט דאָ באַוואוסט געוואָרען אַז בעטראַכט אויך לוצערן. ציריך קומט נישט מעהר אין בעטראַכט, ווייל אין דער דאָזיגער שטאָט איז נישטאָ קיין ענטשפּרעכענדער קאָנגרעס-זאַל. אויב די עקזעקוטיווע זאָל זיך ענדגילטיג אָפּשטעלען אויף דער שווייץ (עס ווערען אויך געמאַכט פאָרשלאַגען וועגען דער טשעכאָסלאָוואַ-קיי, בעלגיען און ענגלאַנד), וועט וואַהרשיינליך לוצערן האָבען די בכורה. אַלענפאַלס וואָלט נאָך געמוזט פעסטגעשטעלט ווערען, צי אין לוצערן וועלען אין חודש אויגוסט זיין ענטשפּרעכענדע בעדינגונגען פאַר דער אויפנאַהמע פון מעהרערע טויזענדער געסט און דעלעגירטע.

עס איז אָנצונעמען, אַז די ירושלימ'ער סעק-ציע פון ציוניסטישען א. ק. וועט נישט אָננעמען קיין בעשלוס וועגען אָרט פון קאָנגרעס, ביז וועט איבערלאָזען פריי די הענד דער עקזעקוטיווע. הויט די ענטשיידונג אין דער וואַהל צווישען טשעכאָ-סלאָוואַקיי און דער שווייץ וועט, צוליב פּאָליטישע טעמים, קענען אָנגענומען ווערען ערשט נאָך דעם 6-טען מאַי (ווען עס וועלען אין דער טשעכאָסלאָ-וואַקיי פאָרקומען די וואַהלען צום פּאַרלאַמענט), דאַרף מען אָננעמען, אַז דאָס אָרט פון קאָנגרעס וועט ענדגילטיג בעשטימט ווערען ערשט אין דער ערשטער העלפט פון חודש מאַי.

פון דער לאָדזער בערזע

באַנק פּאָלסקי	—	—	—	88.50
3 פּראָצענטיגע	בודאָוולאַנע		—	46.25
4 „	דאָלאַרובקאַ		—	53.25
7 „	סטאַביליזאַציע (אמ.)			69.00
5 „	וואַרשאַווער ס.-ב.		1934	60.50
5 „	לאָדזער	„		53.25
ענגלישער פונט	—	—	—	25.39
דאָלאַר אָפיצ.	5.30	נישט אָפיצ.	—	5.25
גאָלד-דאָלאַר	—	—	—	8.94
גאָלד-רובל	—	—	—	4.59
דייטשער מאַרק	—	—	—	1.95

Dr. med. L. Berman
צעגעלניאַנאַ 15, טעל. 149-07
ספּעציאַל-אַרצט פאַר מענער-שוואַכע-בעהאַנדלונג און סעקסועלע בעראַטונג.
נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוועגד.
זונטאָג פון 9—1 פאַרמיטאָג.
פאַר אונבעמיטעלטע—לעטשניצע-פּרייזע.

קינאָ-טעאַטער
„MIRAŻ"
11 ליסטאָפּאַד (קאָנסטאַנט.) 16
היינט און פאָלגענדע טעג!
1-טע סאָוויעטישע מוזיקאַל. קאָמעדיע א.ג.
„די וועלט לאַכט"
(Wesołyje Rebiata)
אין די הויפּט-ראָלען: די בעריהמטעסטע אַרטיסטען פון ראַטען-פערבאַנד
L. Utiesiow, L. Orłow, N. Stichow
אויסער'ן פּראָגראַם: וואָכען-זשורנאַל פון Paramount און P.A.T.
פּרייזען פון די פּלעצער: III פּל. 54 גר. II פּל. 85 גר., I פּל. 1.09 זל.
באַלקאָן 75 גר.
דער זאַל איז גוט בעהייצט.

איינשטעלן פריידליכע בעציהונגען מיט די רעוויזיאָניסטען

ערקלערונג פון מעמערינסקי'ן

י ר ו ש ל י ם, 25 (יט"א טעלעגראַפיש) קיין רעזולטאַט פון פּלעביסציט איז נאָך נישטאָ. מעמערינסקי האָט ערקלערט, אַז ווי ס'זאָל נישט אויספאַלען דער רעזולטאַט, וועט מען יעדענפאַלס פּרובירען מיט די רעוויזיאָניסטישע אַרבייטער איינצושטעלען פריידליכע בעציהונגען.

צום קאַמף געגען אַנטיסעמיטיזם

וועלט-קאָנגרעס פון יודישע קאָמבאַטאַנטען אין פּאַריז

פּ אַ ר י ז, 24 (ספּ. טעל.)

אויף דער איניציאַטיוו פון די פּאַריזער יודישע וואָלאָנטערען און קאָמבאַטאַנטען ווערט אויף דעם חודש יוני צונויפגערופען אין פּאַריז אַ וועלט-קאָנגרעס פון יודישע קריגס-בעטייליגטע.

דער פּאַריזער פערשטענדיגונגס-קאָמיטעט פון דעם פעראיין פון געוו. יודישע קאָמבאַטאַנטען, פון פעראיין פון די וואָלאָנטערען און קאָמבאַטאַנטען און פון פעראיין פון אָריענטאַלישע יודען געוו. פראָנט-קעמפער האָבען איבערגענומען די איניציאַ-טיווע אויף זיך און זיי רופען צונויף אויף יוני דעם וועלט-קאָנגרעס. אַ גרויסער אויפרוף איז פונאַנדער-געשיקט געוואָרען צו די יודישע קריגס-בעטייליגטע אין דער גאַנצער וועלט. דער אויפרוף שילדערט די טראַגישע און רעכטלאָזע לאַגע פון די יודען אין דער גאַנצער וועלט, פאַר וועלכע מען פערשליסט אַלע טויערען.

אין אויפרוף ווערט געזאָגט:

„מעהר ווי אַלע אַנדערע פעלקער ליידען מיר יו-דען פון די מלחמה-נאָכוועהענישען, דעם בלוט-שטייער האָבען מיר אין דער מלחמה בעצאָהלט. מיר יודען פון דער גאַנצער וועלט, פּראָפּאָרציאָנעל אויב נישט מעהר איז גלייך ווי אַלע אַנדערע פעלקער, און נאָך דעם אַלעמען האָבען מיר אַפילו נישט געוואו-נען קיין עלעמענטאַרע זיכערקייט. שחיטות, בלבולים רדיפות, גזירות זענען אויף אונז געפאַלען בלויז הערפאַר, וואָס מיר זענען יודען.

נאָכדעם וואָס מיר האָבען דער וועלט דייטליך און מיט אונזער בלוט בעוויזען, אַז מיר זענען נישט קיין פּחדנים און מיר זענען טרייע בירגער, ווע‏לען מיר זיך לאָזען איצט טרעטען מיט די פיס און פייניגען אָהן אַ מינדעסטען ווידערשטאַנד? זענען מיר אויף אַזוי פיל געפאַלען ביי זיך, אַז אונז בלייבט נאָר צו בויגען דעם קאָפּ און אויפנעהמען אַלץ מיט הכנעה?

זענען מיר שוין אַזוי טיף געזונקען, אַז אַלע קריוו-דעס, אומגערעכטיגקייטען און הימעל-שרייענדע עולות וואָס מען בעגעהט געגען אונז, רופען ביי אונז נישט אַרוים קיין שום רעאַקציע?

ניין, טויזענד מאָל ניין! עס איז אומגלויבליך, אַז די וואָס האָבען געבראַכט אַזוי פיל קרבנות פאַר דער גאַנצער וועלט אויף אַלע געביטען פון מענשליכען פּאָרטשריט זאָלען בלייבען הינטערשטעליג און גלייכ-גילטיג צו זייער אייגענעם גורל און אומגליק. אונ-זערע שונאים האָבען אויף אונז אויסגעטראַכט אַ בלבול: אַז מיר זענען אַ וועלט-מאַכט. זיי האַלטען אין איין שרעקען מיט געשפּענסטער פון „זקני ציון" פון אַ יודישען „קהל", וואָס הערשען איבער דער וועלט. זיי זענען אונז פערלאָפען דעם וועג.

זאָלען מיר זיך טאַקע פעסט אָרגאַניזירען און לאָמיר געבען דעם ביישפּיל פון אונזער עקשנות, פון דורות לאַנג אויף דורות ווייטער, פאַר אַן'ענטשלאָ-סענעם קאַמף פאַר אונזער עקזיסטענץ צווישען אַלע פעלקער אויף דער ערד, אַלס גלייכע מיט גלייכע!"

און דער אויפרוף פערענדיגט זיך מיט אַן'אַפּעל:

„צו אייך געוועזענע יודישע סאָלדאַטען פון אַלע לענדער איבעראַל ווענדען מיר זיך: שליסט זיך אָן אין אונזער וועלט-קאָנגרעס, וואָס ווערט פאַררופען אין יוני 1935 אין פּאַריז.

די קאָנפערענץ וועט אין נאָמען פון איבער אַ מיליאָן יודישע סאָלדאַטען, געפאַלענע און פערקרי-פּעלטע אויף אַלע פראָנטען פון וועלט-קריג און אין נאָמען פון די אויף הפקר געבליבענע אַלמנות און יתומים בעהאַנדלען די אָנגעוועהטאָגטע יודישע פראַגען.

זי וועט פאָדערן פון דער וועלט, פאַר וועלכע מיר האָבען געבראַכט אַזוי פיל קרבנות אונזער רעכט צו לעבען פריי און ווירדיג"!

* * *

דער הויפּט-ציל פון דעם קאָנגרעס איז צו אָרגאַ-ניזירען די שוץ פון די געוועזענע יודישע קריגס-לייט און זייערע פאַמיליעס און דער עיקר אויסנוצען דעם פּרעסטיזש פון די יודישע פראָנט-קעמפער אין שוץ פאַר די יודישע רעכט בכלל אין'ם קאַמף געגען אַנטיסעמיטיזם.

אָרגאַניזאַציעס פון יודישע קאָמבאַטאַנטען אין פיל לענדער האָבען שוין געענטפערט דער פראַנצוי-זישער איניציאַטיוו גרופּע: פון פּוילען, ליטע, עגיפּ-טען, פּאַלעסטינאַ, בולגאַריען, עסטרייך, בעלגיען און ענגלאַנד. איצט וואַרט מען נאָך אויף דעם ענטפער פון אַמעריקאַ.

דער קאָנגרעס וועט זיך עפענען אין פּאַריז דעם 12-טען יוני מיט אַ פייערליכער זיצונג אין דער סאָר באָנע. דער פּלאַט - מיניסטער ה' פּיעטרי האָט צוגע-זאָגט צו פּרעזידירען אליין די פייערליכע פערזאַמ-לונג. דער קאָנגרעס וועט דויערען 4 טעג ביז דעם 16. יוני. איבער דער צייט וועט מען אָרגאַניזירען אַ גרויסע רייזע אויף די שלאַכט פעלדער און דער קאָנגרעס וועט זיך שליסען מיט אַ באַנקעט פון אַלע אַנטיילנעהמער.

אויפ'ן קאָנגרעס וועלען בעהאַנדעלט ווערען די פראַגען ווי אַזוי צו קעמפען געגען אַנטיסעמיטיזם.

ראַטעוועט אייער געזונד
קראַנקע אויף רופּטורען (ברוך-קראַנקהייטען)
ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע הייל-גומי-באַנדאַזשען פון מיין מעטאָדע העלפען ראַדיקאַל אונטער גאַראַנטיע אָהן אָפּעראַציעס פון אַלע מינים ברוך-קראַנקהייטען (רופּטורען) אַפילו די עלטעסטע און געפעהרליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער.

דאָס אויסלאָזען זיך פון מאָגען און קישקעס בעזייטיג איך דורך פערלעגען ספּע-ציעלע אינדיווידועל צוגעפּאַסטע גורט-באַנדאַזשען.
אויף אויסגעקרימטע רוקען-ביין (הוי-קערס) אָרטאָפּעדישע הייל-גאָרסעטען אויף ביינער-שווינדזוכט און אַלע אַנדערע פעהלערן אָרטאָ-פּעדישע הייל-אַפּאַראַטען אויף פּלאַטפוס.
ספּעציעלע איינלאַגען לויט גיפּס-מאָדעלען. אויף זשילאַקעס.
- גומי-זאָקן לויט מאָס. קינסטליכע הענד און פיס
ספּעציעלער אַנשטאַלט פאַר הייל-אָרטאָפּעדיע
Spec. Ortop. O. PETRYKIEWICZ אויס לעמבערג
לאָדז, פּיראַמאָוויטשאַ 9 (אַלגינסקאַ)
(פּראָנט פּאַרטער), טעל. 177-09 נאָהנט פון לאָדזער פאַבריקס-באַהנהויף
ב ע מ ע ר ק ו נ ג: דאָס ערשיינען פון די קראַנקע איזאָונבעדינגט נויטיג.
צאָהלרייכע דאַנקזאַגונגען און דאַנק-בריף.
(אין זגערזש אויף טלאָמאַצקאַ №2 און №4 אייגענע הייזער)

לאדז, 26 מערץ 1935

„נייער פאלקסבלאט"

לאדז, 26 מערץ 1935

געגענזייטיג זיך אריינפיהרען אין טעות

דאס כאראקטעריזירט די איצטיגע פאליטיק אין איירא̇פא

אין נעכטיגען „קור. פאר." שרייבט דער לאנ־דאנער קארעספאנדענט וועגען דער איצטיגער פא־ליטישער לאגע פאלגענדעס:

דאס וואס עס קומט איצט פאר אין איירא̇פע מאכט דעם איינדרוק פון אנ'אלגעמיינעם אפנארען זיך. די וועלט גענארט זיך געגענזייטיג און יעדער האט א מינע פון אנ'אפגענארטען. דייטשלאנד שטרעבט מיט אלע כוחות צו ארגאניזירען דעם רעוואנש. און אלע ווייסען, אז דאס איינציגע מיטעל צו רעאליזירען דעם דאזיגען רעוואנש איז א מלחמה. און דאך בעמיהען זיך אלע געגענזייטיג צו איבער־ציוגען, אז דער וועלט ערווארט נישט אזא פער־ספעקטיוו.

בכדי נישט צו געבן די דייטשן קיין פארצוג, בע וגאפענען זיך אלע לויט זייערע מעגליכקייטען. אויך סערליך ווידער שמועסען אלע רעגירונגען ווייטער וועגען ענטוואפענונגען. דייטשלאנד שטעלט מיט זיך היינט פאר איין גרויסער מיליטערישער לאגער, וואס וועהט טעגליך דערגענצט מיט פרישע אפטיילונגען מיליטער און קריגס - מאטעריאל. גלייכצייטיג פרע־דיגט היטלער עפענטליך אין בערלין וועגען דעם וואוילטאט פון שלום. וואס ער וואלט זיך געוואונשען צו זעהען פערפעסטיגט אין איירא̇פע. דאס רוב איי־ראפעאישע פעלקער פערשטעהט, אז דאס שאפען א געמיינזאמען פערטיידיגונגס - פראנט איז א גוט מי־טעל צו פערהיטען פון א מלחמה. אלע אבער פרא־טעסטירען געגען דער קאנצעפציע פון ארומרינגלען דייטשלאנד, מאכענדיג גלייכצייטיג אלץ, וואס איז נאר נויטיג, בכדי צו רעאליזירען די דאזיגע אידעע.

ווי אזוי קען מען אין אזעלכע בעדינגונגען נישט קוואליפיצירען דאס אלץ, וואס עס געשעהט אין איי־ראפע אלס... „אנ'אלגעמיינע און געגענזייטיגע זיך אריינפיהרען אין טעות". דאס ערשטע ארט אין דער דאזיגער סעריע בעמיהונגען, וואלט מען אייגענטליך געדארפט אנערקענען דער בריטישער פאליטיק. מיר האבען שוין מיט א לענגערער צייט צוריק אנגעוויזען אויף דעם טיפען און אונאויפהערליכען אנטאגאניזם, וואס הערשט צווישען די ענגלישע און דייטשע ענ־ינים. בעת דער לעצטער מלחמה האבען דאס די דייטשען גוט פערשטאנען, אויסקלאפענדיג אויף די קנעפלעך, וואס מען האט צוגענעהט צו זעלנערישע שינעלען די ווערטער: „גאט שטראף ענגלאנד!" און זיי האבען דאך געהאט אויך אנדערע שונאים. זיי האבען נישט ארויסגעלאזט און דער וועלט די לא־זונג: „גאט שטראף פראנקרייך!" פון יענער צייט האט זיך גארנישט געענדערט און ענגלאנד מאר־שירט ווייטער אין דער שפיץ פון דער וועלט אפא־זיציע, וואס שטעלט זיך אקעגען דעם בערלינער מי־ליטאריזם.

אבער אויב אזוי שטעלט זיך אויף א נאטירלי־כען אופן די פראגע: „מיט וואס ערקלערט זיך, אויב אזוי די לאנגזאמקייט פון דער בריטישער פאליטיק, איהר פלומרשטע וויכקייט און לייכטקייט מיט וועל־כער עס דוכט זיך, זי פערלאזט די, וועלכע דארפען זיין איהרע בעסטע פערבינדעטע אין דעם אונטער־נעכומענעם ווערק פון פערטיידיגונג? א געוויסער איסלענדישער דיפלאמאט, וואס וואוינט אויפ'ן סא־מע עק פון בעריהמטען הייד־פארק, האט אונז גע־שטעלט די דאזיגע פראגע. אנשטאט א תשובה, האבען מיר איהם צוגעפיהרט צום פענסטער און הא־בען איהם געוויזען אין דער אלעע הינטער דעם פענ־סטער עטליכע פארלעך, וואס האבען שפאצירט אין א געמיטליכע שטימונג. זעהט דאס זענען זעלנער פון דער קעניגליכער גווארדיע, וואס ראמאנסירען מיט די דינסטען פון דער געגענד. נעהמט נאר אין אכט וויפיל שעה מוז פערברויכען אזא זעלנער פון זיין קעניגליכער גווארדיע ביז ער קומט צו קולמי־נאציע פונקט פון זיינע ערקלערונגען פאר זיין דאמע בעת א זעלנער פון יעדען אנדערען קאנטינענטאל פאלק ערלעדיגט זיך דערמיט אין משך פון א פאר מינוט. בנוגע דער בריטישער פאליטיק, איז דער דאזיגער פערגלייך גאנץ גענוי: די ענגלישע פאלי־טיק ענטוויקעלט זיך אין א פערלאנגזאמטען טעמ־פא, מיט פערשפעטיגונגען, מיט ריקצוגען, וואס דער פיהרען צו פערצווייפלונג מענשען, וועלכע זענען גע וואוינט צו בליצארטיגע (אין פערגלייך מיט די ענג־לישע) פאליטישע רעאקציעס. און דאך דערגרייכען מיר דעם ציל, און דערגרייכען זיי נישט שלעכט.

מיט גרוים סימפאטיע און פערשטענדניש לעזט מען אין דער פרעסע פון די מיט ענגלאנד פריינד־ליכע מלוכות, בעשולדיגונגען אויפ'ן אדרעס פון „טרוילאזען אלביאן". מיר פערשטעהען זעהר גוט, אז די ענגלישע מעטאדען קענען אין איירא̇פע ארויס רופען א דעזאריענטאציע און גורם זיין, אז עס זאל זיך שאפען פעהלערהאפטע מיינונג וועגען איהרע ווידקליכע צילען. מען דארף אבער פערשטעהען, אז די דאזיגע פלומרשטע „טרוילאזיגקייט" איז נישט מעהר ווי א פשוט'ע אונמעגליכקייט צוצופאסען די ענגלישע אקציע צום טעמפא, מיט וועלכע זי שפילט זיך אפ אין אנדערע לענדער. עס איז א בעדויערנס־ווערטע פאקט, אבער עס איז איהם אונמעגליך צו ענדערען. ער פיהרט אריין אין טעות די פריינד, אבער נאך מעהר פיהרט ער אריין אין טעות די דייטשען, וועלכע מיינען, אז אין ענגלאנד האט זיך געשאפען פאר זיי א גינסטיגע לאגע, בעת עס געשעהט פונקט דאס פערקעהרטע. מיר קענען נאך דערצו צוגעבען, אז די אנוועזענהייט אין אויסערן־מיניסטעריום פון אוסט־מיניסטער, וואס האט זיין גאנץ לעבן פערבראכט אין האלטען רעדעס פאר געריכטס - טריבונאלען, וועט [illegible], אז אויסלאנד זאל פערשטעהן

די אייגנארטיגע ענגלישע מענטאליטעט און פער־פערשטארקט נאך די טעכנישע שוועריגקייטען פון דער — אזוי אויך פערוויקעלטער — סיטואציע.

און נאך שטיצט זיך די ענגלישע פאליטיק אויף דער אריענטאציע געגען דעם דייטשען מיליטאריזם, אויב די דייטשען וועלען ווייטער בלייבען ביי זייער אונווילען דאס צו פערשטעהען, אויב זיי וועלען אלץ

נאך זיך גענארען מיט דער האפנונג, אז ענגלאנד וועט בלייבען אהן א זייט פון יענער אקציע, וואס וועט זיין געווענדעט געגען דייטשלאנד — אלס ערגער איז עס פאר זיי די דאזיגע זייערע איבערצייגונגען זענען מיט גארנישט בעגרינדעט און געפעהרליך. אפילו אויסערגעוועהנליך געפעהרליך:

איירא̇פע געפינט זיך איצט אין טראנס פון „אריינפיהרען זיך אין טעות". די דאזיגע ערשיינונג לאזט זיך ערקלערען און בערעכטיגען. עס וואלט אבער געווען אנ'אונפערצייליכער פעהלער, ווען מלו־כה־מענער זאלען זיך לאזען אריינפיהרען אין א טעות, און וועלכען עס גלויבען די שלעכט אינפאר־מירטע און דעזאריענטירטע דורך געשיקטער פרא־פאגאנדע די ברייטע פאלקס־מאסען.

געהיימער בעריכט פאר רוזוועלט

וועגען דער לאגע אין דייטשלאנד

די אנגעזעהענע „אזשענס עקאנאמיק פינאנסעס" האט פערעפענטליכט סענסאציאנעלע רעוועלאציעס וועגען א בעריכט, וואס דער פרעזידענט פון דער פעראייניגטע שטאטען, רוזוועלט האט זיך געלאזט צושטעלען וועגען דער פאליטישער ווירטשאפטלי־כער און פינאנציעלער לאגע פון היינטיגען דייטש־לאנד. רוזוועלט האט פערזענליך געבעטען דעם אמע־ריקאנישען באטשאפטער אין בערלין אויסצוארבייי־טען אזא ראפארט, וועלכער איז צוזאמענגעשטעלט געווארען דורך דריי אטאשעס. איינער פון די דא־זיגע דיפלאמאטען, וואס האבען געהאט די אויפגא־בע אדורכצופיהרען די דאזיגע וויכטיגע ארבייט, איז ספעציעל וועגען דעם געקומען פון ענגלאנד קיין דייטשלאנד. דאס צונויפשטעלען די אנקעטע האט געדויערט מעהרערע וואכען. אלס רעזולטאט איז צו זאמענגעשטעלט געווארען א בעריכט, וואס ענטהאלט צוואנציג שרייב־מאשינען זייטען, און וועלכע איז איבערשיקט געווארען דעם פרעזידענט רוזוועלט. דער בעריכט איז געטיילט אין פאלגענדע 8 קא־פיטלעך:

1) א פרידליכע עוואלוציע איז אין דייטשלאנד נישט מעגליך. 2) די נאציאנאל - סאציאליסטישע מעהרהייט וועט זיך נאך האלטען מעהרערע יאהרען, 3) דייטשלאנד שטעהט פאר א נאהענטען פינאנ־ציעלען צוזאמענברוך. 4) נאך איהם וועט קומען דער ווירטשאפטליכער צוזאמענברוך, 5) אנהויב אפ־ריל 1935 וועט אין דייטשלאנד זיך אנהויבען צו פיהלען דער מאנגעל אין רויה־שטאפען, 6) עס איז פערהאן א מורא, אז דער אינדוסטרי - קאפיטאל וועט קאנפיסקירט ווערען, 7) צי זאלען די אמעריקאנישע פירמען ליקווידירען זייערע אפטיילונגען אין דייטש־לאנד? 8) דייטשלאנדס איצטיגע מיטלען, זענען צו קליין פאר איהר איצטיגער בעפעלקערונג.

די היפאטעזע, וואס איז אויפגעשטעלט געווא־רען אין צווייטען קאפיטעל, אז די נאציאנאל־סאציא־ליסטישע רעגירונג וועט זיך נאך האלטען א לאנגע צייט, שטיצט זיך דערויף, וואס עס בעמערקט זיך

נישט אין דייטשלאנד קיין אפאזיציע. דער ווירט־שאפטליכער צוזאמענברוך פון דייטשלאנד וועט קו־מען צוליב דעם, ווייל דאס דריטע רייך וועט באלד נישט האבען קיין רויה־שטאפען און דער אימפארט וועט זיין בעשרענקט נאר אויף קריגס־מאטעריא־לען און אמוניציע. דייטשלאנדס פינאנץ־לאגע איז א פערצווייפעלטע. עס שטעלט זיך די פראגע, אויב די אמעריקאנישע פירמען זאלען ווייטער מאכען גע־שעפטען מיט דייטשלאנד. דער ווירטשאפטליכער שכל איז דערפאר, אז די אמעריקאנישע געשעפטס־וועלט, מיט'ן אויסנאהם פון איינציגע קלענערע אונ־טערנעהמונגען, זאל זיך אפהאלטען פון מאכען גע־שעפטען מיט דייטשלאנד. די אמעריקאנישע רעגי־רונג זאל אלזא נישט בעגינסטיגען דאס שאפען פון פיליעס פון אמעריקאנישע אונטערנעהמונגען אין דייטשלאנד.

ווייטער ווערט אין בעריכט געזאגט, אז אין דער נאהענטער צוקונפט איז מעגליך א קריג אין מיטעל איירא̇פע. די ערפאהרונג האט בעוויזען, אז דווקא פינאנציעל שוואכע מלוכות הויבען שטענדיג אן א מלחמה און קענען זי דורכפיהרען. אויב עס וועט קומען צו אנ'אינטערנאציאנאלען קריג, וועט זיך דייטשלאנד נישט צוריקהאלטען פון קאנפיסקירען דעם אינדוסטרי־קאפיטאל.

ווי אזוי עס זעהט אויס אין דער דייטשער ווירט־שאפט דערוויסען מיר זיך אויך פון א בעריכט וועגען א פערזאמלונג פון די לייטער פון באנקען און פערזיכערונגס - געזעלשאפטען.

אויף דער פערזאמלונג האט דער רעפערענט אין שייכות מיט דער פראגע וועגען די נייע וואהלען אין די אונטערנעהמונגען ערקלערט פאלגענדעס:

„די לאגע אין די אונטערנעהמונגען איז נישט אזוי ווי אין פאריגען יאהר, דעריבער דארף מען ער־ווארטען, אז די וואהלען וועלען געבען א שלעכטע רעזולטאט. עס וואלטען איצט בכלל נישט פארגע־קומען קיין וואהלען, אבער אין אויסלאנד וואלט מען

וועגען דעם באלד געמאכט א גרויס געפילדער. די אויפגעשטעלטע ליסטען מוזען אין הונדערט פרא־צענט אדורכגעפיהרט ווערען. די אונצופרידענע און „מיסמאכער" מוז מען געהעריג בעאיינפלוסען, יע־דענפאלס טארען די וואהלען נישט אויספאלען שלעכ־טער ווי פאראיאהרען. די לאגע איז אין יאהר 1935 אזוי ווי זי איז אין דייטשלאנד נאך קיינמאל נישט געווען, 1935 דארף ווערען דאס יאהר פון ענטשיי־דונג. עס וועט זיך ארויסווייזען אויב די נאציאנאל־סאציאליסטישע רעוואלוציע וועט פונקט אזוי ווי די פראנצויזישע איבערשרייטען די רייכס־גרעניצען. די אונטערהאנדלונגען אין לאנדאן זענען פון גרויסען בעדייטונג. דער פיהרער וועט קענען אדורכפיהרען די ענטשיידונג ווען אין דייטשלאנד וועט הערשען פולשטענדיגע רוהיגקייט. פאר די באנקען און פער־זיכערונגס - געזעלשאפטען בין איך מיט דעם ד"ר לעי פעראנטווארטליך מיט מיין קאפ. מאטעריעלע וואונשען און פערזענליכע פאדערונגען דארפען צו־ריקטרעטען. עס דארף אין קיין פאל נישט פארקומען ווי דאס איז געווען אין דער דייטשער באנק, קיין שום דעמאנסטראציעס, וועגען וועלכע מען זאל שוין צומארגענס מעלדען אין דער אויסלענדישער פרע־סע.

פון עסען מעלדעט מען ווידער אז 14 ארבייטער פון קרופס פאבריקען זענען שפורלאז פערשוואונדען די בעאונרוהיגטע פאמיליעס האבען זיך געווענדעט אין דער געהיימער מלוכה־פאליציי, וואו מען האט זיי גע„עצה'ט" זיי זאלען נישט מאכען קיין שום ווייטערדיגע בעמיהונגען צו געפינען די פערשוואונ־דענע, אויב זיי ווילען נישט פערשיקט ווערען אי'ן קאנצענטראציע לאגערס. ווי מען נעהמט אן זענען די ארבייטער דערשאסען געווארען, דאס זאל זיין א מיטעל פארצובריייטען די „ראטס־וואהלען" אין די פאבריקען, פונקט אזוי דער פראצעס געגען 120 בערג־ארבייטער, וועלכע עס דראהט שווערע שטרא־פען און מען לאזט אפילו נישט צו קיין פערטיידיגער.

וואונדער פון טעכניק

אויף דעם גרעסטען אקעאן-דאמפער

דעם 26. אפריל וועט די שיף „נארמאנדיע", די גרעסטע און שעהנסטע שיף, וואס די וועלט האט ביז איצט געזעהען פערטיג זיין צו איהר ערשטע פרובע רייזע. דעם 29. אפריל וועט דער אקעאן דאמפער מאכען זיין ערשטע רייזע קיין ניו־יארק. די פראנ־צויזישע ווי אויך אויסלענדישע פרעסע האט כסדר געמעלדעט וועגען גאנג פון דער ארבייט ביים בויען די דאזיגע וואונדערבארע שיף. אבער איצט דער־צעהלט דער קינפטיגער קאמענדאנט פון דאזיגען רי־זען־שיף אינטערעסאנטע איינצעלהייטען וועגען דער נייער שווימענדער שטאט. די „נארמאנדיע", וועלכע איז א שיף פון 79 טויזענט טאן, וועט שלאגען דעם רעקארד נישט נאר מיט איהר גרוים און לוקסוס - איינריכטונג, נאר קודם־כל מיט איהרע טעכנישע איינריכטונגען. די זיכערהייטס - מיטלען פון דער נארמאנדיע זענען א מוסטער פון פולקאמענהייט אויפ'ן דאזיגען געביט.

די קאמאנדע איבער דעם מעכטיגסטען שיף אין דער וועלט איבערנעהמט דער קאפיטאן טהארע, וועל־כער האט ביז איצט אנגעפיהרט מיט דער גרעסטער שיף פון פראנצויזישען האנדעלס־פלאט „איל דע פראנס", וואס האט אבער געהאלטען 45 טויזענט טאן. אבער די איצטיגע ריזען שיף, וואס ווערט איצט אויסגעפערטיגט און איז כמעט דאפעלט אזוי גרויס, ווי די ביז־איצט עקזיסטירענדע שיפען וועט האבען נאך א צווייטען קאמענדאנט. אזוי ארום וועט די „נארמאנדיע" פונקט אזוי ווי גרויסע קריגס־שיפען, האבען אנ'ערשטען און א צווייטען קאמענדאנט. דער צווייטער וועט האבען הויפטזעכליך די אויפגאבע איבער דער צוזאמענארבייט פון די פערשידענע טעכ נישע צווייגען אויפ'ן בארד פון דער שיף און קודם כל אפצוהיטען די זיכערקייט פון דער שיף.

די מאשינען פון דער „נארמאנדיע" וועלען ביים פאהרען אויף צוריק, האבען די זעלבע שנעלקייט ווי ביים בעוועגען זיך פאראוים. א גרויסער פארטשריט פון דער קאנסטרוקציע פון דער שיף איז אויך דאס, וואס די 4 שיף־שרויבען זענען נישט אפהענגיג איי־נער פון דער צווייטער. דער דאמפער וועט די רייזע קיין ניו־יארק אדורכמאכען אין ווייניגער ווי אין 4 און א האלבען טאג, און דעמיט וועט ער פאר פראנק־רייך, אין הינזיכט פון שנעלקייט, דעראבערן דעם בלויען באנד פון אקעאן.

אלע מעגליכע שיף־טעכנישע ערפינדונגען געפינען זיך אויף דער „נארמאנדיע". דער זשיראסקאפי־שער קאמפאס, א ראדיא - גאניאמעטער, בכדי צו קענען פיהרען די שיף אין א נעבעל, אנ'אפאראט אויף דער טיפקייט מיט קלאנג־איינריכטונגען א. אז. וו. אבער דאס לעצטעווארט פון דער שיפס־בוי־טעכ־ניק, אויפ'ן בארד פון דער „נארמאנדיע" זענען די זיכערהייטס און שוץ - איינריכטונגען געגען שרפות. אלע מאטעריאלען, וואס זענען בענוצט געווארען צום בוי פון דער שיף זענען מיט גאנץ קליינע אויסנאה־מען נישט ברענבאר און פייער־זיכער.

א דאנק א נייער טעכנישער קאמבינאציע, וואס בעזארגט די עלעקטריע ענערגיע אויף דער שיף, קע נען די 4 הויפט־טיילען פון דער שיף, דורך פון איינ־אנדער אונאפהענגיגע דינאמא־מאשינען פערזארגט ווערען. אלע קאבעלען זענען מאנטירט אין מעטאלענע רעהרען. אין פאל פון א קורץ־שלוס ווערט דער עלעקטרישער שטראם דירעקט אפגעלייטעט אין דעם סקעלעט פון דער שיף. די קאבינען זענען דורך די נייעסטע פאריכטונגען אזוי איינגעארדענט, אז מען קען זיי פון איינאנדער פולשטענדיג אפשליסען, אזוי אז עס זאל נישט מעגליך זיין דאס אויסשפרייטען זיך פון א שרפה. פאר דעם ענטגילטיגען איינבויען די קאבינען האט מען געפרובט מיט אלע מעגליכע מיטלען זיי אנצוצינדען, דאס איז אבער בשום אופן

נישט געלונגען. מען קען דעריבער פעסטשטעלען, אז די „נארמאנדיע" איז לויט'ן מענשליכען פער־שטאנד, פולשטענדיג זיכער געגען א שרפה. א חוץ דעם וועט נאך א ספעציעלע מאנשאפט, וואס וועט אויסגעבילדעט ווערען צו דעם צוועק אין די קאזאר־מעס פון די פאריזער פייערלעשער, טאג און נאכט האלטען וואך אויף דער שיף.

זעהר אינטערעסאנט איז אויך, וואס קאפיטאן טהארע דערצעהלט וועגען דער לעבענסמיטעל פער־זארגונג פון דאזיגען אקעאן דאמפער. פאר אנ'איינ־ציגע רייזע פון דער „נארמאנדיע" וועט נויטיג זיין 80 טויזענט קילא אייז, 59 טויזענט ליטער וויין. א חוץ דעם וועלען טעגליך אויף דער שיף געבאקען ווערען 700 קילא ברויט. 70 טויזענט אייער, 7 טויי־זענט הינער, 26 טויזענט קילא פלייש וועט פערנוצט ווערען אויף איין רייזע קיין אמעריקע. דער שפייי־זע־זאל איז פערזעהען געווארען מיט 57 טויזענט טרינק־גלעזער, 56,800 טעלער, 58 טויזענט קאראפ־קעס, 59 טויזענט שטיק זילבער־געשיר, 639 טוי־זענט פאר טישטיכער.

דער דינסט אויף דעם קאמאנדא בריק פון דער „נארמאנדיע" זעהט פאר א גאנצען גענעראל־שטאב פון 66 טעכניקער און אפיצירען, דערצו קומען נאך צו 109 אויף דעם קאמאנדא בריקעל, 148 מאן ביי די מאשינען. די צאהל פון קעלנער און אנדערע ציי־ווילע אנגעשטעלטע בעטרעפט אנ'ערך 1000 מאן.

צי וועט דער „נאנסען-אמט"

איבערנעמען דאס הילפס-ווערק פאר די דייטשע פליטים

זשענעווע. (יט"א) פראפ. ב. בענטוויטש, וועלכע איז, ווי בעקאנט, טעטיג אלס מיטארבייטע פון דזשעמס מאקדאנאלד און דעם הויך־קאמיסא־יאט פאר די ענינים פון דייטשע פליטים, האט איצט געווייזלט 2 טעג אין זשענעווע. פראפ. בענטוויטש האט זיך דא אינפארמירט אין די מאסגעבענדע קריי־זען וועגען דער מעגליכקייט איבערצוגלידערען דאס הילפס־ווערק פאר די דייטשע פליטים אין דעם אמבייטס־געביט פון נאנסען־אמט, וואס געפינט זיך אונטער דער קאנטראל פון פעלקער־בונד.

דער דאזיגער פאסטולאט איז שוין לאנג ארויס געזוקט געווארען מצד די פעראייניגטע קריי־זען...

די ערשטע טעג פון אפריל פאהרט אב פראפ. בענטוויטש אין די פעראייניגטע שטאטען, וואו ער וועט פערהאנדלען וועגען פינאנציעלע פראגען מיט די דארטיגע יודישע און נישט־יודישע הילפס־קאמיטעטען.

וואָס דער רוסישער פּויער האָט בעצאָהלט פאַר דער סאָציאַליסטישער רעוואָלוציע אין דאָרף

פון ב. צ. גאָלדבערג

באַך היינט־צו־טאָג איז דער ראַטענפּע־באַנד נאָך אַלץ אַ פּויערים־פאָלק — מעהר ווי דריי פערטעל פון רוסישען פאָלק לעבען נאָך אַלץ אויף דער ערד. און די ערד־פראַגע איז דער שליסעל צו דער געשיכטע. דער צאַר האָט פערלוירען זיין שטעל מיט זיין קאָפּ צוליב דער ערד־פראַגע. און דער ערפאָלג פון די באָלשעוויקעס הענגט אויך אָפּ פון זייער ערפאָלג אין לעזען די ערד־פראַגע. דאָס האָט לענין גוט געוואוסט, און דעריבער האָט ער זיך איינגעצאַפּט אַריינטערט אויפ'ן פּויער.

די רוסישע אַגריקולטור האָט פראַגרעסירט — מיט פּרעהנאָט איינגעטום. ווען דער פּויער אַרבייט פאַר זיך אַליין, אַרבייט ער בעסער, שטאַרקער, פיכטיגער, נאָך אַמאָל, ווי בעקאַנט, האָט דער רוסישער פּויער געאַרבייט פאַר יענעם, פאַר'ן פּריץ. ער איז פּאַקטיש געווען אַ שקלאַף. דאָס האָט געהייסען „פּאַנשטשיזנאַ". און נאָך טערקישען קריג האָט די וועלט געקלונגען מיט דער פּרעהליקער בשׂורה, אַז מען האָט אין רוסלאַנד בעפרייט די פּויערים — אָפּגעשאַפט די פּאַנשטשיזנאַ — און צעטיילט די פּריצישע ערד צווישען די פּויערים.

היינט ווייסט מען, אַז אָט די בעפרייאונג פון פּויער איז געווען פּראָסט געדרעהט אַ בלאָף. דער פּויער איז נישט בעפרייט געוואָרען. ער האָט נאָך אַלץ נישט געהאַט אייגענע פון זיין ערד און דער פּריץ האָט איהם נאָך אַלץ געמעגט שמייסען מיט אַ שטעקען. נישט די גאַנצע פּריצישע ערד האָט מען צעטיילט, נאָר אַ טייל פון איהר, און דעם איבעריגען טייל, און פאַר דעם האָט דער פּויער געהאַט צאָהלען אַ פּרייז וואָס איז רעווען פון דרייסיג ביז הונדערט פּראָצענט העכער פון אמת'ן מאַרק־פּרייז. צו דעם איז דעם פּויער ערשט אָנגעקומען גאָר אַ קליין שטיקעל ערד — ווייניגער ווי עס האָט אויסגעמאַכט פאַר איהם, זייענדיג אַ „שקלאַף".

און פונדעסטוועגען האָט זיך די רוסישע אַגריקולטור בעגעבען אַ גרויסען הויב באַלד ווי מען האָט אָפּגעשאַפט די פּאַנשטשיזנאַ. און די יאָהרען פאַר דער בעפרייאונג האָט רוסלאַנד אַרויסגעגעבען די 4 הויפּט־תבואות 426 מיליאָן צענטנער, און אין די יאָהרען באַלד נאָך דער צעטיילונג פון דער ערד האָבען די פיער תבואות בעטראָפען 630 מיליאָן צענטנער. ווען דער פּויער האָט געאַרבייט פאַר זיך, איז אַפילו ביי די העכסט־אומגינסטיגע בעדינגונגען, האָט ער אויסגעאַרבייט מיט אַ דריטעל מעהר ווי פאַר דעם פּריץ.

פון דעם שטאַנדפּונקט אַרויס האָט סטאָליפּין געהאַט דעם ריכטיגען מיטעל ווי אויפצוריכטען דעם רוסישען פּויער, ווי די באָלשעוויקעס ווילען עס נישט מאַכען צו גאָר נישט. ער האָט געוואָלט מאַכען דעם פּויער וואָס מעהר בעלעבאָס פאַר זיך. זיין פּראָיעקט איז געווען אומגעפעהר אַזוי: איז רוסישען דאָרף האָט נאָך געהערשט אַ שטיקעל „קאָממוניזם" פון פּאַטריאַרכאַלע. עס זענען געווען שטיקער ערד, וואָס האָבען געהערט צום גאַנצען דאָרף און שטיקלעך ערד, וואָס האָבען געהערט צו יעדען פּויער בעזונדער. דער דאָרף האָט געהאַט אַ היפּשען קאַפּיטאַל איבער'ן פּויער. די פּריוואַטע ערד פון פּויער האָט בעהאַלטען אין געווען אַלץ קלענער און קלענער, צוליב דער צעטיילונג צווישען יורשים, און דער ערד־הונגער איז געוואַקסען און געוואָרען געפעהרליך וואָס פון יאָהר. האָט סטאָליפּין געוואָלט צעטיילען דאָס גאַנצע לאַנד פון דאָרף די פּויערים — דאָס קאָמונאַלע לאַנד און זאָל יעדער פּויער זיין אַבסאָלוט פריי צו טון מיט זיין לאַנד ווי ער וויל.

דער פּעהיגער פאַרמער וועט זיך אַרויפאַרבייטען. ער וועט האָבען גענוג ערד זיך צו שטעלען אויף די פיס, און טאָמער וועט ער זיין גאָר פעהיג, וועט ער דינגען, צי קויפען זיך ערד דערביי, און דינגען אַרבייטער איהם צו העלפען בעאַרבייטען.

און כדי צו דערזען, אַז דער נייער יוגען פיהרט צו פּראָספּעריטי, האָט סטאָליפּין נישט געוואַרט ביז דער דאָרף וועט זיך איבערבויען לויט זיין פּלאַן, נאָר ער האָט געוואָלט אויפבויען אַ ביישפּיל פּויערים־קלאַס אויף ערד, וואָס מען וועט אויסקויפען פון פּריצים. ער האָט, אַלזאָ, געשאַפט ביים צאַר, ער זאָל פון זיין קרוין־לאַנד פערקויפען ערד צו די פּויערים, ביי די מיטגלידער פון דער צאַרסקער פאַמיליע — און מחמת עס איז נישט געווען קיין שלעכטער געשעפט, האָבען גרויסע פּריצים אויך פערקויפט ערד — און אַרום פופציג מיליאָן אַקער לאַנד האָבען פּויערים געקויפט דורך דער רעגירונגס־באַנק זיך צו בעזעצען. סטאָליפּין האָט, אַלזאָ, געפיהרט דעם רוסישען פּויער פון פּרימיטיווען, טיילווייזען קאָלעקטיוויזם צום אַבסאָלוטען אינדיווידואַליזם — פונקט די פערקעהרטע פּאָליטיק פון די באָלשעוויקעס.

די באָלשעוויסטישע היסטאָריקער שטאַרקען זיך צו בעווייזען, אַז סטאָליפּין'ס פּראָגראַם איז געווען אַ דורכפאַל. דאָס קאָן מען אָבער מיט זיכערקייט נישט זאָגען, עס קאָן זיין, אַז ווען סטאָליפּין וועט נישט דערשאָסען, ווען ער פיהרט אָן זיין אינדיווידואַליזאַציע פון דאָרף נישט מיט אַזוינע שטרענגע פּאָליציייסקע מעטאָדען, און ווען עס קומט נישט קיין מלחמה, וואָלט עס אפשר געווען אַ דערפאָלג. וואָס הייסט אַ דערפאָלג? מען וואָלט פון דער רוסישער ערד אַרויסגעצויגען מעהר תבואה, מען וואָלט אויפגעבויט אַ קולאַקען־פּאַמעריי און מען וואָלט איינגעפיהרט די קאַפּיטאַליסטישע עקספּלואַטאַציע אויפ'ן דאָרף אַזוי גוט ווי אין שטאָט. סוף כל סוף וואָלט עס געפיהרט צו אַ רעוואָלוציע פון די נייע „קרעדיט פּאָסטנאַיעס", די נייע שקלאַפען — די פּאַרם־הענט, אָבער די רוסישע אַגריקולטור וואָלט דערווייל אויסגעכט געוואָרען אין אַ מיטעלשטאַנד, ווי אין פראַנקרייך און שווייץ.

נאָך דער באָלשעוויסטישער רעוואָלוציע האָבען די פּויערים פערכאַפּט אַלע פּריצישע גיטער, כמעט די גאַנצע רוסישע ערד איז פערטיילט געוואָרען צווישען די פּויערים, אָבער נישט די גאַנצע. זיבעטען־און־צוואַנציג פּראָצענט זענען אוועק צו די פּויערים און דריי פּראָצענט זענען אוועק פאַר דער רעגירונג צו מאַכען קאָלעקטיווע, ריכטיגער געזאָגט — רעגירונגס־פאַרמס. פונקט ווי סטאָליפּין האָט גענומען ערד ביי די פּריצים צו צעטיילען צו פּויערים און אויפבויען קולאַקען־פאַרמער, ווי אַ ביישפּיל פאַר די האַלב־קאָלעקטיווע דערפער, אַזוי האָבען די באָלשעוויקעס גענומען ערד, וואָס האָט געהערט געהערט צו די פּויערים אויפצובויען קאָלעקטיווע פאַרמס, ווי אַ ביישפּיל פאַר די אינדיווידועלע פּויערים. מען האָט זיי געוואָלט ווייזען, אַז עס לוינט זיך בעסער צוזאַמענצואַרבייטען אין קאָלעקטיוון, ווי צו אַרבייטען יעדער פאַר זיך. פאַר אַ צייט האָבען די פּויערים זיך פעראינטערעסירט אין דעם, אָבער באַלד האָבען זיי זיך פון דעם אָפּגעשאַקעלט. און מיט דער צייט האָט זיך בעקומען, אַז ערשט איצט, נאָך דער סאָציאַליסטישער רעוואָלוציע, הויבט סטאָליפּין'ס חלום אָן מקוים צו ווערען און די ראַטענפּע־אַגריקולטור גייט איבער צו אַ קולאַקען־קלאַס, וואָס האָט פּאַסירט?

אַז מען האָט צעטיילט דאָס לאַנד, האָט מען געמוזט געבען יעדען איינעם, וואָס האָט געבעטען. אַז מען צעטיילט אַ זאַך צו אַ סך, קומט יעדען אָן אַ קלייבער חלק. אין יאָהר 1916 זענען געווען 21 מיליאָן בעזונדערע פאַרמס אין רוסלאַנד. אין יאָהר 1927 זענען געווען 25 מיליאָן! דער הונגער פון יאָהר 1920—21 האָט דעם אָרימען פּויער געמאַכט נאָך אָרימער. דערפאַר וואָס די שטאָט האָט דעם פּויער נישט געקאָנט געבען קיין סחורה, האָט דער פּויער פאַר דער שטאָט נישט געוואָלט אַרבייטען, האָט ער נאָך ווייניגער אַרויסבעקומען פון זיין ערד. דאָס האָט געטריבען לעניג'ען צו זיין „נעפּ" — אַז מען וועט דערלויבען פרייען האַנדעל וועלען זיך יאָגען מעהר פּראָדוקטען, וועט דער פּויער האָבען פּאַרוואָס צו אַרבייטען; אַז ער אַליין וועט קאָנען פריי האַנדלען מיט זיינע פּראָדוקטען, וועט ער זיי ברענגען אויפ'ן מאַרק, וועט וועלען וואָס צו עסען.

און אַז עס האָט זיך אָנגעהויבען דער „נעפּ", האָט דער פעהיגער פּויער זיך ערשט אַרויסגעכאַפּט און געוואָרען אַ קולאַק. נישט נאָר האָט ער פון זיין איינגענער ערד מעהר אַרויסגעצויגען ווי דער פּויער, צי דער אומפעהיגער פּויער, נאָר ער האָט נאָך געדונגען זיין שכנ'ס ערד און זי בעאַרבייט מיט געדונגענער אַרבייט. דער קולאַק איז געוואָרען נישט נאָר דער נגיד פון דאָרף, נאָר אויך דער הערשער, דער קייסער איבער זיינע שכנים. און ווי שטאַרק דער קולאַק־קלאַס איז געוואָרען, קאָן מען זעהען פון דעם, ווי שווער עס איז געווען איהם איינצוברעכען. סטאַליפּין'ס „איינזיינע מעטאָדען" צו אינדיווידואַליזירען דעם דאָרף זענען געווען אַ הויט קעגען די „מעטאָדען", וואָס די באָלשעוויקעס האָבען געמוזט אָנווענדען צו קאָלעקטיוויזירען די פּויערים.

דער סך־הכל האָט זיך בעקומען, אַז גראָד ווען אין דער שטאָט איז דער קאַפּיטאַליזם אָפּגעשאַפט געוואָרען, האָט זיך ערשט צוואַקסען אין דאָרף, וואָס טוט מען?

לענין האָט געמיינט, אַז דער דאָזיגער פּראָצעס וועט געדויערען זעהר לאַנג. ער האָט נישט געגלויבט אַז ער קאָן אָפּשאַפען דעם פּויערשען קאַפּיטאַליזם אַזוי איינס און צוויי. טראָצקי האָט געטענה'ט, אַז מען מוז „ליקווידירען דעם קולאַק" — מיט געוואַלד אויסקאָרבען דעם פּויערשען קאַפּיטאַליזם. סטאַלין איז געזעסען און געשוויגען. דערנאָך האָט ער גענומען אַרויסטרייבען טראָצקי'ן און זיך גענומען צו... טראָצקי'ס פּראָגראַם: ליקווידירען דעם קולאַק — ליקווידירען אויפ'ן סטאַלינ'שען אופן מיט'ן געווינטען קולאַק.

אַלזאָ, ווען סטאַלין וואָלט נישט געווען אַזאַ גוטער סאָציאַליסט, ווען ער וואָלט געווען „קאַפּיטאַליסטיש" געזאָנען, וואָלט ער געלאָזט געהן ווי עס געהט, און די סאָוועטישע פעלדער וואָלטען גאָר בליהט, עס וואָלט געווען גענוג ברויט צום עסען, גענוג מילך צום טרינקען און גענוג פלייש אויך דער פאַר שיך — עס וואָלט אָבער קיין סאָציאַליזם נישט געווען. און אַזוי ווי דער פּויער בעטרעפט עטליכע און זיבעציג פּראָצענט פון רוסלאַנד, וואָלט רוסלאַנד געבליבען דריי פערטעל קאַפּיטאַליסטיש. דעריבער האָט זיך סטאַלין גענומען צו קאָלעקטיוויזירען דעם פּויער — דאָס הייסט: איינצופיהרען דעם סאָציאַליזם אין דאָרף. זיין פּלאַן איז געווען צווייאיג: פון איין זייט אָפּשאַפען דאָס פּריוואַט אייגענטום אין דאָרף, און פון דער צווייטער — אינדוסטריאַליזירען די ערד־אַרבייט, מאַכען דעם דאָרף אַזוי ווייט עהנליך אויף אַ פאַבריק ווי נאָר מעגליך — וואָרום די פאַבריק האָט דאָך גאָט אַליין בעשאַפען מען זאָל איז איהר איינפיהרען דעם סאָציאַליזם. ווי מאַכט מען פון דאָרף אַ פאַבריק? דורך מעכאַניזירען די אַרבייט, איינפיהרען מאַשינעס און איינשטעלען שטיק־אַרבייט און אַז. וו.

וואָס האָט אָפּגעקאָסט אָט דאָס „שטיקעל אַרבייט" פון איינפיהרען סאָציאַליזם אין דאָרף?

עס האָט געקאָסט א חורבן פון פעלד, בהמה און מענש. די פּויערים האָבען אַזוי סאַבאָטאַזשירט — אין אַנדערע ווערטער: אַזוי געקעמפט געגען דעם סאָציאַליזם, אַז זיי האָבען די פעלדער געלאָזט פערוואַקסען מיט ווילד־גראָז. די בעסטע טראַקטאָרס זענען נעבעך אויסגעריסען געוואָרען אויף די פערלאָזטע רוסישע פעלדער, ווייל נישט אויף דעם מין פעלדער זענען זיי בעשאַפען געוואָרען. מעהר ווי איין סעזאָן האָט אַ טראַקטאָר אויף אַ רוסיש פעלד נישט אויסגעהאַלטען. די בהמות: פערד, פיה, שעפסען זענען איינגעפאַלען אויף אַ העלפט, און מענשען אַליין האָבען אויך גענוג געליטען הונגער, שוין אָפּגערעדט פון דעם גרויסען הונגער אויף דער אוקראַינע אין יאָהר 1931—32. וויפיל יענער הונגער האָט אָפּגעקאָסט לעבענס וועט מען מסתמא קיינמאָל נישט וויסען.

די קאָלעקטיוויזאַציע איז אַלזאָ נישט געווען אַ רעפאָרם דורכגעפיהרט פון א רעגירונג, נאָר אַ סאָציאַלע רעוואָלוציע אויפ'ן דאָרף, וואָס די אָקטאָבער־רעוואָלוציע האָט געטון פאַר דער שטאָט, האָט די קאָלעקטיוויזאַציע רעוואָלוציע געטון פאַר'ן דאָרף, און דעריבער דער גרויסער טעראָר, די גרויסע גרויזאַמקייטען און חורבן — יעדע רעוואָלוציע מאָהנט אויף איהרע קרבנות. און דער חורבן פון אַ רעוואָלוציע געדויערט לאַנג אָפּצובויען.

עס זענען דאָ מענשען, וואָס בעצייכענען די נייע טענדענצען אין דער ערד־פּאָליטיק פון סאָוועט־רוסלאַנד ווי א מין „אַגראַר־נעפּ". פונקט ווי לענין האָט זיך צוריקגעצויגען פון אַבסאָלוטען סאָציאַליזם אין שטאָט — צייטווייליג — אַזוי געהט סטאַלין צוריק מיט זיין סאָציאַליזם אין דאָרף. זיכער איז, אַז ער מאַכט קאָמפּראָמיסען. אָבער פונקט ווי לענינ'ס „נעפּ" האָט נישט געפיהרט צוריק צום קאַפּיטאַליזם — ווי די רעאַקציאָנערען פון דער וועלט האָבען געהאָפט — אַזוי וועט אויך סטאַלינ'ס „נעפּ" נישט פיהרען צוריק צום קאַפּיטאַליזם אין דאָרף. די סאָציאַלע רעוואָלוציע אין דאָרף איז דורכגעפיהרט. די איינצעלהייטען פון דער נייער אָרדנונג דאַרפען נאָך איינגעשטעלט ווערען. עס קען זיין, אַז דער דאָרף־סאָציאַליזם איז נאָך נישט אַזוי אַנ־ציהענד פאַר אונז, אָבער אַזוי קוקט אויס דער דאָרף־סאָציאַליזם אויף דער רוסישער ערד. עס וועט נאָך געדויערען עטליכע יאָהר. אָבער סוף כל סוף וועט דער פּויער האָבען אַ סך מעהר פון דאָרף סאָציאַליזם ווי ער האָט געהאַט פון דאָרף־קאַפּיטאַליזם. קולטורעל האָט ער היינט שוין א סך מעהר.

דער גרעסטער ליגנער פון אַלע צייטען

פון ב. ווייסמאַן

(5

אָט דער ערשטער עלטער זיידע איז אַמאָל געווען צוגאַסט אין ענגלאַנד און דאָרטען האָט ער זיך בעקענט מיט א גרויסען היר־שען גבר און דיכטער מיט'ן נאָמען וויליאַם שעקספּיר. האָט ער איינמאָל אָנגעליהען דעם שליידער־שטריק זיין פרייגט שעקספּיר'ן.

נעמט שעקספּיר דעם שליידער־שטריק און געהט דערמיט אַרום אין די פעלדער פון די ענג־לישע נאַבעלליים און הרגעט אויס אַלע זייערע הירשען און פערקויפט זייער פלייש אין די יאַטקעס. האָבען די נאַבעלליים זיך בעקלאָגט פאַר דער פּאָליציי און מען האָט שעקספּיר'ן אַריינגעוואַרפען אין גע־פענגעניש. דער עלטער־עלטער זיידע פון באַראָן מינכהויזען האָט זיך גענומען ראַטעווען שעקספּיר'ן פון טורמע, און עס איז איהם נישט געלונגען. אַלע האָבען זיך געוואָלט אָפּרעכענען מיט דעם גנב און שיינקער.

דער סוף איז געווען, אַז ער האָט זיך דער־שלאָגען צו דער קעניגין עליזאַבעט אַליין און ער האָט זיך מיט איהר גוט בעפריינדעט. דער עיקר האָט ער איהר, די קעניגין עליזאַבעט, געטאָן א גרויסע טובה. און אָט פאַר דער טובה האָט זי דאָס בעפרייאונג שעקספּיר'ן פון תפיסה.

די טובה איז געווען אַזאַ: די קעניגין עליזאַבעט איז געווען זעהר א פרעסערין. אייביגהויפּט האָט זי זיך געוואָלט צו עסען, צו טרינקען, זיך אָנצו־טאָן און צו טון גאָר עפּעס, וואָס מיר וועלען דאָ נישט דערמאָנען. האָט דער עלטער־עלטער זיידע פון באַראָן פון מינכהויזען איהר אויסגעלערנט ווי זיך צו בעגעהען אָהן עסען, וואָס זי במילא איינ־געשפּאַרט אַ פאַר ... צוויי... פאַר דעם איז איהם ... קעניגין עליזאַבעט ...

אַז זי האָט איהם געזאָגט, אַז זי איז גרייט איהם אַפּצודאַנקען מיט וואָס נאָר ער וועט וועלען. אַז ער האָט געזאָגט, אַז ער וויל, אַז זי זאָל פאַר דעם בעפרייען שעקספּיר'ן, האָט זי זיך געחידוש'ט וואָס ער וויל פון איהר אַזאַ קלייניגקייט, און זי האָט עס גלייך געטון.

די ענגלענדער איז אָבער גאָר נישט געווען צום האַרצען די נייע פיהרונג פון זייער קעניגין עליזאַבעט; איבער־הויפּט זענען פון דעם געווען אומ־צופרידען די פלייש־הענדלער. און דער סוף איז געווען, אַז עליזאַבעט איז טאַקע געשטאָרבען זיבען און אַ האַלב יאָהר נאָכדעם ווי זי האָט אָנגעהערט צו עסען.

דעם באַראָנ'ס פאָטער האָט אויך געהאַט א מער־קווירדיגע אַוואַנטורע מיט ד'ד המלכ'ס שליידער־שטריק. איינמאָל איז ער געפאָרען שפּאַצירען ביים ברעג פון ענגלישען קאַנאַל ביי האַרוויטש. מיט אַ־מאָל זעהט ער ווי עפּעס א ווילדע חיה לאָזט זיך אויף איהם פון וואַסער אַרויס. ער האָט באַלד דער־זעהען, אַז די חיה איז דער ים־פערד, וואָס לעבט אי אויף דער יבשה, אי אויפ'ן וואַסער, הגם זיין היפּש עקזיסטענץ פיהרט ער אויפ'ן גרונט פון ים.

דעם באַראָנ'ס פאָטער האָט תיכף אַרויסגענומען ד'ד'ס שליידער־שטריק און אַראָפּגעשאָסען א שטיין דעם ים־פערד אין פנים אַריין. דער שטיין איז איהם אַריין גלייך אין אויג אַריין און דער ים־פערד איז בליַד געוואָרען. און פון דעמאָלט אָן האָט ער זיך געלאָזט בהכנעה און אויסגעפאָלגט ווי א געוועהנליכער פערד.

האָט זיך דעם באַראָנ'ס פאָטער אַרויפגעזעצט אויפ'ן ים־פערד און גענוצענדיג ד'ד'ס שליידער־שטריק פאַר א צוים, האָט ער זיך אַוועקגעלאָזט רייטענדיג אויפ'ן ים־פערד איבער'ן ענגלישען קאַנאַל, און ער איז אַריבער דעם קאַנאַל אין דריי שעה.

דער ים־פערד שווימט אָבער נישט ווי אַנדערע ים־חיה'ס, נאָר ער לויפט איבער'ן באָדען פון ים. אין אַזוי פאָהרענדיג, האָט דעם באַראָנ'ס פאָטער דערווייל געזעהען, וואָס עס טוט זיך אויפ'ן גרונט פון ענגלישען קאַנאַל — די פערשידענע אונטער־געגאַנגענע שיפען, די מתנות אוצרות'ס און אַלערליי אַנדערע וואונדער. אָבער דעם באַראָנ'ס פאָטער האָט זיך נישט געקאָנט אָפּשטעלען און אַרומקוקען אַלץ וואָס ער איז פאַרביי געפאָהרען, מחמת עס איז דאָך געווען אונטער'ן וואַסער, און ער האָט געמוזט די גאַנצע צייט איינהאַלטען דעם אָטעם. צו לאַנג אונטער'ן וואַסער האָט ער נישט געקאָנט בלייבען.

ער האָט דערביי געזעהען גאָט, ווען ער איז ענדליך איבער דעם קאַנאַל און אַרויסגע־פאָהרען מיט'ן ים־פערד אויף דער טערקיניש. מעהר האָט ער אַזוינע רייזעס נישט געוואָלט מאַכען. האָט ער געוואָלט פטור ווערען פון פערד, אָבער מענשען האָבען געהאַט מורא צו קויפען אַזאַ חיה. דער סוף איז געווען, אַז ער האָט פערקויפט דעם ים־פערד צום האָלענדישען מוזעי פאַר דריי הונדערט פונט.

אייניגע פון די מעשה'ס, וואָס דער באַראָן האָט מיכהויזען דערציילט, האָט צו טון נישט מיט איהם אַליין, און אַפילו נישט מיט זיין משפּחה, נאָר מיט א ווילדפרעמדען מענשען, אַ באַראָנעסע די טאָדט. דאָס וואָהנט אָבער א ליכט אויף דער בע־ציהונג צום פּויפּסט און צו דער קאַטוילישער קירך אין יענער צייט.

די באַראָנעסע איז געווען נישט נאָר א שעהנע פרוי, נאָר אויך זעהר א בריטהאַרציגע; דאָס הייסט, זי האָט קיינעם נישט ענטזאָגט די געפעליגקייט פון איהר ליבע. זי האָט זיך אַזוי אויפגעפיהרט פאַר דער חתונה און אַזוי האָט זי געלעבט אויך נאָך דער חתונה. איהר מאַן איז טאַקע געווען זעהר זעהר אייפערזיכטיג, נאָר זי האָט זיך דערפון ווייניג וואָס אָפּגעגעסען דאָס האַרץ. איהם גיט זי אַזויפיל ליבע, וויפיל ער קאָן נאָר פערנעהמען, האָט זי זיך געטראַכט, מיט'ן איבעריגען קאָן זי טאָן ווי זי פער־שטעהט.

האָט זיך געמאַכט, אַז דער מאַן איהרער, דער באַראָן די טאָדט, האָט שוין מעהר נישט געקאָנט פער־טראָגען איהר אויפפיהרונג, האָט ער גענומען און זי אַרויסגעוואָרפען פון הויז, אין א מיטען אויף דער גאַס אין די באַראָנעסע געווען אין דרויסען און האָט נישט געהאַט וואוהין צו געהן. אָבער אַזאַ פרוי איז געגאַנג קלוג נישט צו געהן פּשוט'ער, האָט זי זיך בעגעבען אַ־ע'צה: זי איז אוועק קיין רוים, און דאָרטען האָט זי געעפענט א קראָם פון איסטערס. זי פלעגט עס נישט נאָר פערקויפען צום קאָכען, נאָר דאָס אַליין צוגרייטען פאַר'טיגע פאַר די, וואָס ווילען קומען צו איהר איבער־בייסען.

מאַכט זיך איינמאָל, אין דעם הייליגען קאַטוי־לישען יום־טוב, דעם גוטען פרייטאָג, האָט דער פּויפּסט קלעמענט דער פערצעהנטער געפיהרט א גרויסע פּראָצעסיע איבער די גאַסען פון רוים, און הינטער איהם זענען געגאַנגען אַנ'עולם מענשען פון העכער פינף טויזענט.

דער פּויפּסט האָט אָבער געהאַט אַזאַ חשק צו איסטערס, אַז ווען ער האָט געזעהן א שילד פון אַנ'איסטער־קראָם, האָט ער נישט געקאָנט ביישטעהן דעם נסיון; האָט ער נישט געקוקט אויף דער פּראָצעסיע און דעם עולם הינטער זיך, און געהייסען די מענשען וואַרטען — ער מוז דאָ אַריינגעהען אי־בער־כאַפּען דאָס האַרץ. און די איסטער־קראָם איז, פערשטעהט זיך, געווען די קראָם פון דער באַראָנעסע דע טאָדט.

דער פּויפּסט איז אַלזאָ אַרונטערגעקראָכען פון זיין הויכען שטול, וואָס איז געטראָגען געוואָרען אין פּאַר'אַד, און איז אַריין אין איסטער געשעפט. ער האָט אויפגעגעסען גאַר די איסטערס, וואָס ער האָט געפונען ביי איהר אין קראָם, און האָט געפרעגט, צי זי האָט נאָך. האָט איהם די באַראָנעסע געענט־פערט, אַז זי האָט נאָך איסטערס, אָבער נישט אין קראָם, נאָר אונטען אין קעלער, און דער פּויפּסט איז אַרונטער מיט איהר אין קעלער.

דאָרטען האָט ער געפונען איהר אַפּאַרטאַמענט אַזוי אָנגענעהם און די איסטער'ס אַזוי געשמאַק, און איהר געזעלשאַפט אַזוי ליב, אַז ער האָט געלאָזט ווימען דעם הויפּט־בישאָף, מען זאָל אָנגעזאָגען מיט'ן פּאַראַד אָהן איהם. ער וועט נישט אָנפיהרען דעם גאָטעסדינסט ביז... מאָרגען.

(ווייטער מאָרגען).

האַנדווערקעריי און האַנדעל

וועגן אַנולירן די פֿערלעגענע חובות אין די „אָבעזפּיעטשאַלניעס"

אַקציע פֿון די האַנדעלס־קאַמערן אין פּוילן

אין קאַטאָוויץ איז פֿאָרגעקומען אַ זיצונג פֿון דער סאָציאַלער קאָמיסיע, וועלכע בעשטעהט פֿון פֿאָרשטעהער פֿון אַלע האַנדעלס־קאַמערן אין פּוילן, ס'האָט אויך אָנטיילגענומען אַ פֿאָרשטעהער פֿון דער לאָדזשער האַנדעלס־קאַמער, אויף דער זיצונג זענען בעטראַכט געוואָרן אַ רייהע פֿראַגען אין צוזאַמענהאַנג מיט דער אַקציע וואָס האָט אונטערגענומען דער פֿערבאַנד פֿון די קאַמערן צו ענדערן די פֿאָרשריפֿטן פֿון געזעץ צו סטאַבּיליזירן די סאָציאַלע אָפּצאָהלן. בעזונדערס איז ברייט אַרומגערעדט געוואָרן די פֿראַגע פֿון די פֿערלעגענע אָפּצאָהלן אין דער אינסטיטוציע פֿאַר געזעלשאַפֿטליכע פֿערזיכערונגען.

ס'איז צום סוף פֿעסטגעשטעלט געוואָרן די איינהייטליכע מיינונג פֿון אַלע האַנדעלס־קאַמערן אַז די נייע פֿאָרשריפֿטן וואָס דאַרפֿן אַרויסגעגעבן ווערן וועגן שטרייכן די פֿערלעגענע חובות אין די „אָבעזפּיעטשאַלניעס" זאָלן טראָגן אַן אַלגעמיינעם כאַראַקטער, דאָס הייסט אַז מ'זאָל נישט דאַרפֿן וועגן דעם אָפּגעבן קיין אינדיווידועלע ביטעס, נאָר דער ענין זאָל ערלעדיגט ווערן אויף אַן אַלגעמיינעם אופֿן.

שילדן־שטייער, אומזאַץ־שטייער, האַנדעלס־שעה'ן

וואָס יעדער סוחר, קליינהענדלער און האַנדווערקער דאַרף וויסן

אין צענטראַלן קליינהענדלער פֿאַריין, פּאָמאַרסקאַ 15 זענען אויף די וועכענטליכע שמועסן אויפֿגעקלערט געוואָרן פֿאָלגענדע פֿראַגן: שילדן־שטייער, אומזאַץ־שטייער, האַנדעלס־שעהן און אַנדערע:

דער לאָדזשער מאַגיסטראַט האָט אָנגעהויבן פֿונאַנדערצושיקן די צאָהל־צעטלען אויף שילדן־שטייער פֿאַר'ן יאָהר 1935.

דער שטייער מוז איינגעצאָהלט ווערן אין צוויי גלייכע האַלב־יעהריגע ראַטעס: אין אַפּריל און דעצעמבער.

די אַלע וואָס וועלן בעקומען די „באַקאַזשעס" ביז 1. אַפּריל אָדער פֿאַר'ן 1. דעצעמבער דאַרפֿן דעם שטייער איינצאָהלן אין פֿערלויף פֿון 30 טעג.

די בעוואָלטע קענען אַריינטראָגן רעקורסן אין פֿערלויף פֿון 14 טעג. אַריינטראָגן אַ רעקורס האַלט ניט אָפּ דערווייל פֿון בעצאָהלן דעם שטייער.

וועגן יעדע ענדערונג דאַרף מען מעלדן דעם מאַגיסטראַט אין פֿערלויף פֿון 8 טאָג.

דאָס געזעץ פֿון שילדן־רעקלאַמען נישט אין פֿערלויף פֿון אַ גאַנץ יאָהר, האָט נישט קיין איינפֿלוס אויפֿ'ן פֿערקלענערן דעם שטייער.

צוליב אָריענטאַציע־צוועקן געבן מיר דאָ איבער די טאַבעלע.

די שטאָט איז געטיילט אין דריי קוואַרטאַלן: ערשטער קוואַרטאַל: די גאַנצע נאָוואָמיעיסקאַ, פּיעטריקאָווער פֿון פֿרייהייטס־פּלאַץ ביז גלובאַ גאַס.

צווייטער קוואַרטאַל: דער שטח צווישן קיליבסקעגאָ, גדאַנסקאַ, פּאָלנאָצנאַ, און גלובנאַ.

דריטער קוואַרטאַל: די איבעריגע גאַסן.

דער שטייער בעטרעפֿט: ביז אַ האַלבן מעטער 3 זל. אין ערשטן קוואַרטאַל; 2 מיט אַ האַלבע זל. אין צווייטן; 2 זל. אין דריטן קוואַרטאַל פֿון אַ האַלב ביז 1 מעטער קוואַדראַט, 6 זל. אין ערשטן; 5 — אין צווייטן און 3 אין דריטן פֿון 1 ביז 2 מעטער 15 זל., 11 זל. און 8 זל. פֿון 2—3 מעטער קוואַדראַט 25 זל., 20 זל., 14 זל. פֿון 3—4 מעטער 32 זל., 26 זל. 19 זל. איבער 4 מעטער פֿאַר יעדן קוואַדראַט מעטער, 32 זל., 26 זל., 19 זל.

ווייטער זענען געגעבן געוואָרן אויפֿקלערונגען וואָס די שטייער־אַמטן פֿאָדערן פֿון יעדן שטייער־צאָהלער. די פֿונאַנדערגעשיקטע בויגנס ענטהאַלטן פֿאָלגענדע פֿראַגן: ביי האַנדעלס־אונטערנעהמונגען: 1) וויפֿיל בעטרעפֿט די סחורה, 2) וויפֿיל בעטרעפֿט דער אומזאַץ פֿאַר'ן יאָהר 1934, 3) ביי וועמען (אָנגעבן די נעמען און אַדרעסן) און פֿאַר וויפֿיל האָט מען איינגעקויפֿט סחורות, 4) וועמען און פֿאַר וויפֿיל איז די סחורה פֿערקויפֿט געוואָרן.

פֿאַר אינדוסטריע אונטערנעהמונגען: 1) וויפֿיל בעזיצט מען וואַרשטאַטן, מאַשינען, 2) וויפֿיל מאַשינען זענען געווען טעטיג אין 1934 יאָהר, 3) אויף וויפֿיל מאַשינען איז אַרויסגעגעבן געוואָרן אויף לוין, 4) וויפֿיל שטיק, מעטער איז אויסגעאַרבייט געוואָרן אין 1934 יאָהר, 5) ביי וועמען און פֿאַר וויפֿיל איז איינגעקויפֿט געוואָרן רוי־מאַטעריאַל (גאַרן, מאַנופֿאַקטור א. א. וו.).

6) וועמען האָט מען אַרויסגעגעבן צו שפּינען, וועבן, פֿאַרבן, אויספּאַרטיגן, נייען א. א. וו. און וויפֿיל דער־פֿאַר בעצאָהלט, 7) אויפֿגעבן די נעמען פֿון די אָפּנעמער און וואָס פֿאַרא אומזאַץ איז געמאַכט געוואָרן מיט יעדן בעזונדער. 8) אויפֿגעבן דעם געמאַכטן אומזאַץ אין יאָהר 1934. 9) פֿאַר וועמען, וויפֿיל און וואָס פֿאַרא סחורות איז אויסגעאַרבייט געוואָרן אויף לוין.

אַ חוץ דעם פֿאָדערן די שטייער אַמטן ביי־צולעגן, 1) רעכענונגען, קוויטן, פֿערקויף בוך, קאַסע־בוך, וועקסל־בוך, אָפּנעמער, צושטעלער בוך, און אַלע אַנדערע בעווייזן, 2) אויסצאָהלונגס־בוך, 3) האַנדווערקער־קאַרטע, 4) אויב מען אַרבייט אויף לוין — בעשייניגונגען פֿון די אַרבייטס־געבער וויפֿיל מעטער, שטיק און געלד איז גענומען געוואָרן.

דער ענטפֿער מוז אָפּגעשיקט ווערן אין פֿערלויף פֿון 7 טעג אין געגנפֿאַל דראָהט אַ געלד־שטראָף ביז 500 זל. אַ חוץ דעם פֿערלירט דער צאָהלער דאָס רעכט צו פֿערטיידיגען זיך ביים רעקורס.

פֿאַר אויפֿגעבן נישט ריכטיגע אינפֿאָרמאַציעס דראָהט אַ געלד שטראָף און אויך אַרעסט ביז 6 מאָנאַטן.

אַזוי ווי מיר זעהען וועלן די בויגנס דינען אַלס מאַטעריאַל צום שאַצן, אַ חוץ אַנדערע מאַטעריאַל ווי אינפֿאָרמאַציעס, בעווייזן, וועט מען אויך אַרויסרופֿן (מאַנכע שטייער־אַמטן רופֿן שוין אַרויס) עדות, עקספּערטן, זאַכקענער א. א. און אויף דעם סמך וועט פֿאָרקומען דאָס הייאָהריגע שאַצונג.

ביים שאַצן דעם אומזאַץ וועט אויך גענומען ווערן אין אַכט די הויך פֿון אויסגאַבן צ. ב. אויב אַ סוחר צאָהלט דירה געלד 1,000 זל. אַ יאָהר, אָנגעשטעלטע 1,000 זל. בעלייכטונג, בעהייצונג, טעלעפֿאָן 1.000 זל. און אויף צום לעבן 1,000 צוזאַמען 4,000, אויב דאָס איז אַ קאָלאָניאַל געוועלב פֿאַר וועלכע דער פֿערדינסט איז פֿעסטגעשטעלט געוואָרן אויף 8 פּראָצענט און בכדי צו פֿערדינען 4.000 זל. מוז זיין אומזאַץ זיין 36,000 זל. א. אַ. וו. אַט אַזעלכע חשבונות ווערן שוין געמאַכט דורך די לוסטראַטאָרן ביים קאָנטראָלירן די פּאַטענטן.

אין דער הויך פֿון די אויסגאַבן, איז אויך אָפּהענגיג דאָס אויסמעסטן פֿון הכנסה־שטייער.

ווייטער איז אויך אויפֿגעקלערט געוואָרן אַז לויט דער פֿעראָרדנונג פֿון לאָדזשער שטעטישן סטאַראָסטאַ פֿון 1929 יאָהר פּאַראַגראַף 11 איז דערלויבט זונטאָג און אין חגא־טעג צו פֿערקויפֿן מילך און מילך־אויסאַרבייטונגען פֿון 8 ביז 10 פֿ. מ.

וועגן פּאַטענטן און אומזאַץ שטייער פֿאַר עקספּעדיטאָרן

נייער צירקולאַר פֿון פֿינאַנץ־מיניסטעריום

אויפֿ'ן גרונד פֿון אַן אורטייל אין העכסטן געריכט זענען געווען בעפֿרייט פֿון פּאַטענטן און אומזאַץ־שטייער אַזעלכע עקספּעדיטאָרן, וואָס האָבן נישט קיין ביוראָ און קיין אָנגעשטעלטע.

איצט איז אַרויס אַ נייער אורטייל פֿון געריכט און אויף דעם סמך האָט דאָס פֿינאַנץ־מיניסטעריום לעצטענס אַרויסגעשיקט אַ צירקולאַר צו אַלע שטייער־אַמטן, אַז מען זאָל אויפֿפֿאָדערן דורכאויס אויסצוקויפֿן פּאַטענטן.

דאָס פֿינאַנץ־מיניסטעריום שטיצט זיך אין צירקולאַר אויפֿ'ן נייעם אורטייל פֿון העכסטן געריכט פֿון 29 סעפּטעמבער 1932, אין דעם אורטייל ווערט געזאָגט, אַז עקספּעדיטאָרן וואָס בעשעפֿטיגען זיך פֿערמיטלען ביי עקספּעדירן סחורות זענען האַנדעלס־פֿערמיטלער און מוזן אויסקויפֿן פּאַטענט אַלס האַנדעלס־פֿערמיטלער.

דאָס פֿינאַנץ־מיניסטעריום האָט אויפֿגעפֿאָדערט די שטייער־אַמטן, אַז זיי זאָלן מעלדן אַלע עקספּעדיטאָרן דורכאויס אויסצוקויפֿן פּאַטענטן און צאָהלן אומזאַץ־שטייער, אָנהויבנדיג פֿון יאָהר 1935.

אַלע פֿריהערדיגע בעשטימונגען און צירקולאַרן וועגן עקספּעדיטאָרן אין דער הינזיכט זענען מעהר נישט גילטיג.

פֿון דער פּראָווינץ קומען אָן ידיעות, אַז די שטייער־אַמטן פֿאָדערן פֿון די עקספּעדיטאָרן צו בעצאָהלן פֿאַר פּאַטענטן פֿאַר עטליכע יאָהר צוריק. דאָס איז אומגעזעצליך און איז געגען מיניסטעריאַלן צירקולאַר.

פֿערנאַכלעסיגט נישט די רעגיסטראַציע פֿון די לעהר־יונגלעך

מיר מאַכן אויפֿמערקזאַם אַלע פֿאַבריקאַנטן און האַנדווערקער, וועלכע האָבן לעהר־יונגלעך, דאָס מען מוז זיי וואָס שנעלער רעגיסטרירן אין דער האַנדעלס־קאַמער, צו וועלכער עס געהערט די אונטערנעהמונג.

די פֿליכט צו רעגיסטרירן די לעהר־יונגלעך איז חל אויף די אַרבייטגעבער, וואָס זענען אויף דער לעהר.

לויט'ן געזעץ אַרט. 116 פֿון אינדוסטריע־געזעץ, מוז מען מיט יעדן לעהר־יונגל האָבן אַ שריפֿטליכן אָבמאַך. אויב דער לעהר־יונגל איז יונגער פֿון 21 יאָהר, מוז אויפֿ'ן אָבמאַך פֿיגורירן דער אונטערשריפֿט פֿון זיין פֿאָטער, אָדער מוטער איז אויך פֿון לעהר־יונגלען, פֿאַר נישט רעגיסטרירן דעם אָפּמאַך אין דער האַנדעלס־קאַמער דראָהט אַ געלד־שטראָף ביז טויזנד זל.

האַנדווערקער וואָס האַנדלען אויף די מערק

דאַרפֿן נישט קיין בעזונדערע האַנדעלס־פּאַטענטן

דאָס פֿינאַנץ־מיניסטעריום האָט פֿונאַנדערגעשיקט אַ צירקולאַר צו אַלע שטייער־אַמטן, אַז האַנדווערקער פֿון אַלטער קאַטעגאָריע, וועלכע בעזיצן האַנדווערקער־קאַרטן קענען אויף די מערק און ירידים פֿערקויפֿן זייערע אייגענע אויסאַרבייטונגען און זיי זענען נישט מחויב אויסצוקויפֿן קיין בעזונדערע פּאַטענטן.

גלייכצייטיג זענען די שטייער־אַמטן בעאויפֿטראַגט געוואָרן צו אַנולירן אַלע ביזאַהיגע פּראָטאָקאָלן און שטראָפֿן פֿאַר האַנדווערקער, וועלכע בעזיצן האַנדווערקער־קאַרטן און האָבן נישט געהאַט קיין פּאַטענטן צו האַנדלען אויף די מערק און ירידים.

וועגן אויסשטרייכן די פֿירמע פֿון האַנדעלס־רעגיסטער

מיר האָבן אין אונזער פֿאַרגאַנגענעם נומער פֿאַר האַנדווערקער און האַנדעלס־ביילאַגע איבערגעגעבן, אַז די אָפּצאָהלן פֿאַר אויסשטרייכן די פֿירמע פֿון האַנדעלס־רעגיסטער וועלן נישט פֿערקלענערט ווערן און דעריבער דאַרף יעדער, וועלכער וויל אויסשטרייכן זיין פֿירמע, וואָס שנעלער ערלעדיגן די פֿאָרמאַליטעטן. דער טערמין ענדיגט זיך ד. 1 אַפּריל.

באַלד דערויף האָבן מיר בעקומען פֿאָלגענדען קאָמוניקאַט פֿון דער לאָדזשער האַנדעלס־קאַמער: לויט די אינפֿאָרמאַציעס, וועלכע מיר בעזיצן דאַרף מען ערוואַרטן, אַז דאָס יוסטיץ־מיניסטעריום וועט, אין דער נאָהענטסטער צוקונפֿט, אין הסכם מיט די פּאָסטולאַטן פֿון דער ווירטשאַפֿטליכער זעלבסטפֿערוואַלטונג, אַרויסגעבן אַ פֿעראָרדנונג, וועלכע וועט ענדערן די אָפּצאָהלן פֿאַר רעגיסטער־איינשרייבונגען און בעקאַנטמאַכונגען און וועלכע וועט בעפֿרייען פֿון אָפּצאָהלן די אונטערנעהמונגען, וועלכע מוזן נישט זיין רעגיסטרירט אויב זיי וועלן ביז אַ בעשטימטן טערמין זיך אויסשטרייכן פֿון האַנדעלס־רעגיסטער.

דערפֿון איז צו זעהן, אַז די פֿראַגע איז דעפֿיניטיוו נאָך נישט ערלעדיגט, די סוחרים, וועלכע ווילן זיך אויסשטרייכן פֿון האַנדעלס־רעגיסטער קענען דעריבער נאָך צוואַרטן עטליכע טעג אויפֿ'ן ערשיינען פֿון יוסטיץ־מיניסטעריומס פֿעראָרדנונגען, ווייל בפֿאַל דאַרף דער טערמין ביז'ן 1 אַפּריל נישט איבערגעשריטן ווערן דורך די, וועלכע וועלן זיך פֿון האַנדעלס־רעגיסטער אויסשטרייכן.

(ווייטערדיגע האַנדווערקער־ידיעות — 9 זייט)

צו דער בענייטער אַקציע פֿאַר דער אַנטי־היטלעריסטישער ווירטשאַפֿטליכער טעטיגקייט אין לאָדז

רעזאָלוציע פֿון וואַרשעווער צוזאַמענפֿאָהר

דער צוזאַמענפֿאָהר בעשליסט אויפֿצופֿאָדערן דאָס פּוילישע יודנטום ווייטער ווי אַמענערגישסטן פֿאָרצוזעצן די באָיקאָט־אַקציע פֿון סחורות, וואָס שטאַמען פֿון נאַציסטישן דייטשלאַנד.

דער צוזאַמענפֿאָהר רופֿט דאָס יודנטום פֿון אַלע לענדער, ווי אויך דאָס יודנטום פֿון ארץ־ישראל, צו בענייען און פֿערטיפֿן די באָיקאָט־אַקציע, ביז'ן מאָמענט ווען עס וועלן די דייטשע יודן צוריקגעקעהרט ווערן זייערע פֿולע בירגערליכע רעכט.

ב. דער צוזאַמענפֿאָהר שטעלט פֿעסט די נויטיגקייט צו בעלעבן און קאָנסאָלידירן די טעטיגקייט פֿון די צענטראַלע וואַרשעווער אָרגאַניזאַציעס, די אַרבייטן פֿון די אַנטי־היטלעריסטישע קאָמיטעטן אויף דער פּראָווינץ, און פֿאָדערט אויף אַלע יודישע געזעלשאַפֿטליכע טוער אין לאַנד צו דעם אַקטיווסטן אַנטייל אין דער אַנטי־היטלעריסטישער אַקציע.

דער צוזאַמענפֿאָהר לעגט אַרויף אַ חוב אויף אַלע אַקטיווע יודישע טוער, ראַטמענער פֿון די שטאָט־ראַטן, מיטגלידער פֿון די קהלה־ראַטן און קהלה־פֿערוואַלטונגען, מיטגלידער פֿון ווירטשאַפֿטליכע אָרגאַניזאַציעס א. א. וו.. מיטצואַרבייטן אין דער דאָזיגער אַקציע.

די קאָמיטעטן אין די גרעסערע פּונקטן דאַרפֿן אָרגאַניזירן די אַרומיגע שטעט און שטעטלעך און צונויפֿרופֿן ראַיאָן־קאָנפֿערענצן.

דער צוזאַמענפֿאָהר שטעלט פֿעסט די נויטיגקייט צוצוציהען צו דער אַקציע די ברייטע קרייזן פֿון דער יודישער יוגנט און פֿון יודישע פֿרויען.

דער צוזאַמענפֿאָהר פֿאָדערט אויף די קאָמיטעטן דורכצופֿיהרן, אין דער נאָהענטסטער צייט, אַן ענערגישע פּראָפּאַגאַנדע פֿון באָיקאָט פֿון דייטשע סחורות צווישן די יודישע קאָנסומענטן־מאַסן, וועלכע מען דאַרף אויפֿקלערן וועגן דער נויטיגקייט צו פֿערשאַרפֿן דעם באָיקאָט און סטעמפּלען די יעניגע, וואָס ברעכן די יודישע סאָלידאַריטעט.

דער צוזאַמענפֿאָהר רופֿט די קאָמיטעטן צו פֿערשאַרפֿן די שטראָף־סאַנקציעס געגען די, וואָס ברעכן דעם באָיקאָט: מען דאַרף איינפֿיהרן אַ „שוואַרצע ליסטע" און מעלדן דער עפֿנטליכקייט וועגן יעדן פֿאַל פֿון ברעכן דעם באָיקאָט. דער, וואָס ברעכט די יודישע סאָלידאַריטעט טאָר, פֿאַר קיין פֿאַל, נישט רעפּרעזענטירן די יודישע בעפֿעלקערונג אַלס ראַטמאַן, דאָזאָר, פּרנס און ד. גל. און וועלכע פֿערזאָנען טאָרן נישט פֿערנעמען וועלכע־ס'איז ערען־אַמטן אין די שוהלן און בתי־תפֿלות, מען דאַרף זיי אויסשליסן פֿון געזעלשאַפֿטליכע און ווירטשאַפֿטליכע אינסטיטוציעס.

די אַשוריסטן אָרגאַניזירן זיך

די טעג איז אין לאָקאַל פֿון סאַץ. האַנדוו. פֿעראיין ציגעלגאַס 4 פֿאָרגעקומען אַ פֿערזאַמלונג פֿון אַשוריסטן ביי אַ בעטייליגונג פֿון אַ גרעסערער צאָהל אַשוריסטן, עס איז אַרומגערעדט געוואָרן די לאַגע אין פֿאַך און עס איז בעשלאָסן געוואָרן צו אָרגאַניזירן זיך ווי אַ סעקציע ביים פֿעראיין, אויפֿ'ן אָרט איז אויסגעוועהלט געוואָרן אַ פֿאַר־קאָמיסיע, וועלכע איז שוין צוגעטרעטן צו דער אַרבייט.

וועגן דיסקאָנטירן וועקסלען ביי אַ פּריוואַטן דיסקאָנטער

אורטייל פֿון העכסטן אַדמיניסטראַטיוון טריבונאַל

אַ פֿירמע וואָס פֿיהרט האַנדעלס־ביכער האָט אין די ביכער נישט איינגעשריבן די נעמען און אַדרעסן פֿון די פּריוואַטע דיסקאָנטערן, ביי וועלכע זי האָט דיסקאָנטירט די וועקסלען, די שטייער־אַמט האָט דעריבער די דיסקאָנטאָ־אויסגאַבן נישט אָנערקענט פֿאַר אַן אויסגאַבע, נאָר דאָס גערעכנט אַלס הכנסה.

אַזאַ ענין איז שוין בעהאַנדעלט געוואָרן פֿאַר'ן העכסטן אַדמיניסטראַטיוון טריבונאַל און עס איז אַרויסגעטראָגן געוואָרן אַן אורטייל, אַז אויב מען פֿערשרייבט נישט די נעמען דאַרף מען נישט אָנערקענען די דיסקאָנטאָ־אויסגאַבן.

לעצטענס איז פֿאָרגעקומען אַ פּראָצעס אין העכסטן אַדמיניסטראַטיוון טריבונאַל, וועלכער האָט געפּסקנט, אַז די שטייער־מאַכט האָט בעדאַרפֿט נאָכפֿאָרשן צי די אונטערנעהמונג האָט ווירקליך געמאַכט דיסקאָנטאָ און געהאַט אויסגאַבן ביי דער דיסקאָנטאָ און האָט אין אַזאַ פֿאַל געדאַרפֿט אָנערקענען פֿאַר אַן אויסגאַבע.

צו דעם דאָזיגן אורטייל איז נויטיג צוצוגעבן, אַז לויט דער נייער שטייער־אָרדינאַציע, אויב מען פֿערשרייבט נישט די נעמען און אַדרעסן פֿון די דיסקאָנטערן קען מען בכלל פּסלען די ביכער ווייל יעדע טראַנזאַקציע מוז ווערן פֿערשריבן מיט'ן נאָמען און אַדרעס.

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

דינסטאג
כא
26
אדר ב' תרצה

מערץ
זון־אויפגאנג 5.26
זון־אונטערגאנג 5.59

נעכטיגע מאניפעסטאציע אין לאדז
אין צוזאמענהאנג מיטן אננעהמען די קאנסטיטוציע

אין צוזאמענהאנג מיט'ן אננעמען פון דער נייער קאנסטיטוציע, זענען נעכטען אין אונזער שטאט פארגעקומען א רייה פייערליכקייטען. די הייזער און טראמוואיען זענען געווען דעקארירט מיט פאהנער, אין אווענד זענען פערשידענע מלוכה־אינסטיטוציעס און פיל פריוואטע הייזער געווען אילומינירט.

10 א זייגער אינדערפריה איז פארגעקומען אין דער קאטעדרע א גאטעסדינסט אין וועלכער עס האבען אנטייל גענומען די אנגעזעהענסטע פארשטעהער פון דער מאכט.

9 אינדערפריה האט די קהלה איינגעארדנעט אין דער אלטשטעטישער שוהל א תפילה, צו וועלכער עס איז געקומען א גרויסער עולם, ס'זענען אויך אנוועזענד געווען די מיטגלידער פון דער קהלה־פערוואלטונג, קהלה־ראט און ראבינאט. דער חזן ווינאגראד צוזאמען מיט'ן כאר אונטער דער לייטונג פון פראפ. זאקס האבען געזונגען עטליכע תפילות און דאן האט הרב פיינער געהאלטען א רעדע מעיני דיומא. אויף דער תפילה אין דער שוהל זענען אנוועזענד געווען פארשטעהער פון דער סטאראסטווע און פאליציי.

6 א זייגער האבען זיך אויפ'ן וואלדני רינעק פערזאמעלט מאסען־מענשען. די רעזערוויסטען־פערבאנדען, פעדעראציע, פערשידענע בעאמטען ־ ארגאניזאציעס, פייערלעשער און א גרויסער עולם, וועלכע האבען איינגעארדנעט בראש פון עטליכע ארקעסטערס א מאסען־מאניפעסטאציע איבער דער גלובנא, פיעטריקאווער ביז צום פלאץ וואלנאשטשי. אין צוג האט אויך אנטייל גענומען דער צענטראלער יודישער האנדווערקער־פערבאנד, פילסודסקיעגא 69 מיט א דעלעגאציע פון די צעכען און דער פערבאנדס פאהן. די האנדווערקער ־ עקספאזיטור, דער יודישער קאמבאטאנטען־פעראיין און פיל איינצעלנע יודען.

אויפ'ן פרייהייטס־פלאץ זענען געהאלטען געווארען רעדעס וועגען דעם היסטארישען טאג פון אננעמען די קאנסטיטוציע און דער צוג איז פונאנדערגעלאזען געווארען.

דער שטרייק אין די בעקערייען דויערט
די קריסטליכע בעקער־ארבייטער האבן פראקלאמירט דעם שטרייק, כדי צו סאלידאריזירען זיך מיט די יודישע ארבייטער

ערקלערונג פון דעם פארזיצער פון דער שטרייק־קאמיסיע

(א) דער שטרייק וועלכען עס האבען פראקלאמירט די בעקער־ארבייטער איז געווען א סיורפריז פאר די בעקער. ־ צעלען איבערהויפט פאר'ן קריסטליכען בעקער ־ צעך, וועלכער האט נאך דער קאנפערענץ ביים סטאראסטע ווראבע, צוריקגעצויגען דעם ערשט. פארשלאג וועגן פערקלענערן דעם ארבייטס־לוין די פראגע וועגען רעווידירטע אורלויב האט נאך געקאנט דיסקוטירט ווערען ביים ארבייטס־אינספעקטאר.

ווי מיר דערוויסען זיך האט אויך דער יודישער בעקער־צעך בעשלאסען צו געהען אויף געוויסע הנחות און רעווידירען די ערשטע פארשלאגען.

דער קריסטליכער בעקער־צעך האט זיך נעכטען געווענדעט צו די ארבייטער מיט אן אויפרוף זיך צו שטעלען צו דער ארבייט אין משך פון 24 שעה, אויב נישט וועלען די בעדינגונגען וואס זענען פארגעלעגט געווארען נאך דער קאנפערענץ ביים סטאראסטע ווראבע, צוריקגעצויגען ווערען צוליב דער שולד פון די ארבייטער.

צוליב דעם שטרייק האט זיך נעכטען אין שטאט געפיהלט א ביסעל א מאנגעל אין ברויט. דאס האבען אויסגענוצט די בעקערייען פון די אומיגע שטעטלעך און הערפעה און צוגעפיהרט ברויט קיין לאדז.

היינט זאל זיין די לאגע ענדערען: די בעקער־מייסטער האבען בעשלאסען אליין מיט זייערע פאמיליעס און די ארבייטער, וועלכע וועלען זיך צושטעלען, אויסצובאקען ברויט אין א גענוגענדען סכום.

צוליב וואס עס האט אויסגעבראכען דער שטרייק

דער פארזיצער פון דער שטרייק־קאמיסיע ה' זאלענצקי, האט אין א געשפרעך ערקלערט, אז דער שטרייק איז ארויסגערופען געווארען מיט דער נויטווענדיגקייט אונטער־צושטיצען די יודישע בעקער־ארבייטער, וועלכע האבען נישט קיין רעגולירטע ארבייטס־בעדינגונגען, די שטענדיגע סכסוכים, וואס ברענגען אויס אין די יודישע בעקערייען טראגען זיך אפט איבער אויך אין די קריסטליכע. עס איז דעריבער ענטשטאנען די נויטווענדיגקייט צו פעראייניגען די אקציע.

וואס איז שייך די קריסטליכע ארבייטער איז די פראגע וועגען די לוינען ערלעדיגט און די פראגע וועגען די אורלויבען ווי אויך דער נאכט־ארבייט קאנען פערענץ ערלעדיגט ווערען.

פערשטייט, זיך זאגט ה' זאלענצקי, אז דער שטרייק איז נישט געווינשען פאר ביידע צדדים, צוליב דעם אבער אייבצוהאלטען די סאלידאריטעט און כדי צו צווינגען די יודישע בעקער, אונטערצושרייבען דעם קאלעקטיוון אפמאך האט דער שטרייק געמוזט פראקלאמירט ווערען.

בעשלאסען צו פערשטרייקען
אין דער לאדזער זאקען־אינדוסטריע

אין הערבסט פ. י. נאך דער שטרייק־אקציע, האט דער פראפעסיאנעלער פעראיין פון די זאקען־ארבייטער געשלאסען א קאלעקטיווען אפמאך, וועלכען עס האבען אנגענומען די פאבריקאנטען, וואס זענען ארגאניזירט אין זאקען ־ פאבריקאנטען ־ פעראיין (גרעסערע אינדוסטריע), בעת די קלענערע און נישט ארגאניזירטע פאבריקאנטען האבען נישט אקצעפטירט דעם אפמאך, איבערלאזענדיג זיך פרייע הענט אין בעצוג צו די לוינען.

עהערנעכטען איז, אין שייכות מיט דער איצט אויפסניי פערפיהרטער אקציע צו רעגולירען די לוינען אין דער זאקען־אינדוסטריע, פארגעקומען אין לאקאל אויף פאדלעשנא 26 אן אלגעמיינע פערזאמלונג פון אלע זאקען־ארבייטער — סיי די, וואס ארבייטען אויף פלאך־מאשינען (קאטאן), ווי אויך אויף קיילעכדיגע מאשינען.

א רייה רעדנער מצד די פאבריקס־דעלעגאטען האט אין די בעריכטען אויפגעקלערט, אז די פאבריקאנטען, וועלכע האבען נישט אונטערגעשריבען דעם אפמאך, צאהלען, כמעט אלע, א סך נידעריגערע לוינען.

אין רעזולטאט פון דער פערזאמלונג איז איינשטימיג בעשלאסען געווארען צו פראקלאמירען א שטרייק.

דער טערמין פון שטרייק איז דערווייל נישט פעסטגעשטעלט געווארען, מאכענדיג איהם אפהענגיג פונם רעזולטאט פון דער קאנפערענץ, וואס איז צוזאמענגערופען געווארען אינם ארבייטס־אינספעקטאריאט אויפ'ן 27 ד. ח.

אויפ'ן 27 ד. ח. אין אווענד איז אויפסניי צוזאמענגערופען געווארען אן אלגעמיינע פערזאמלונג, און אויב די קאנפערענץ אינדערפריה וועט נישט געבען קיין רעזולטאט, וועט דער שטרייק פראקלאמירט ווערען אויפ'ן 28 ד. ח.

רעזערווירט הנחה־פעסער
אויף א פרייען שפעטערען טערמין
קיין טשעכאסלאוואקיי
(קארלסבאד, מאריענבאד, פיעסטאני א. ז. וו.)
Wagons-Lits Cook לאדז, פיעטריקאווער 64

מען פעלשט דאקומענטען

(א) אין 1933 האט א געוויסער ראובן פינכעס (פילסודסקי גאס 56) בעשלאסען צו פאהרען קיין פאלעסטינא אויף ארבייט. אזוי ווי אויף א לעגאלען אופן האט ער נישט געקענט ארויספאהרען, האט ער בעשלאסען אומלעגאל זיך ארויסצובאפען דורך דאנציג.

אבער אויך אויף דער רייזע קיין דאנציג האט ער געדארפט א פאס (דאוואד אסאבעסטי) האט ער זיך געווענדעט צו א „מאכער" האט ער איהם דעם פאס אין דער שטעטישער סטאראסטווע ערלעדיגט.

אין א צייט ארום האט זיך פינכעס געטראפען מיט א געוויסען יצחק יוסף ווייס, אויך א מאכער, וועלכער האט איהם אויפמערקזאם געמאכט, אז אויפ'ן פאס פעהלט די בעשטעטיגונג פון מלוכה־אנגעהעריגקייט און דעריבער וועט מען איהם קיין דאנציג מיט דעם פאס נישט אריינלאזען. ווייס האט צוגעזאגט דעם ענין צורעכט צומאכען, פאר א בעשטימטען לוין, אין משך פון דריי טאג. אין דער צייט האט ער ווירקליך צוגעשטעלט צוריק דעם פאס מיט דער גילטיגער בעשטעטיגונג.

מיט דעם פאס איז ר. פינכעס ארויסגעפאהרען קיין פאריז.

צוליב דער אדורכגעפיהרטער רעעמיגראציע האט פינכעס אין 1934 געמוזט פערלאזען פראנקרייך. ער האט זיך געווענדעט אין פוילישען קאנסולאט און בעקומען אן ערלויבניש צוריקצופאהרען קיין פוילען. דעם פאס האט מען פערהאלטען און אפגעשיקט אין דער שטעטישער סטאראסטווע אין לאדז.

דא האט זיך ארויסגעוויזען, אז דער שטעמפעל און דער אונטערשריפט פון רעפערענט לאבדאי זענען געפעלשט.

צו פעראנטווארטליכקייט זענען צוגעצויגען געווארען פינכעס און ווייס.

אין קרייז־געריכט, וואו עס איז נעכטען פארגעקומען דער פראצעס, זענען זיי ביידע פערמשפט געווארען אויף 3 חדשים טורמע.

* * *

פאר פעלשען דאקומענטען זענען נעכטען אויך פאר'ן קרייז־געריכט געשטאנען: דער 20־יעהריגער וולאדיסלאוו לאבאדא און 19־יעהריגער יאן פליק.

די ביידע חבר־הליוט האבען געוואלט זיך פערשרייבען אלס פרייוויליגע אין מיליטער. פליק האט אבער נאך נישט געענדיגט א פאלקס־שולע און לאבאדא נאר 4 אפטיילען. כדי אריינצוקומען אלס פרייוויליגער אין מיליטער דארף מען אבער האבען 7 אפטיילען, פון א שול. ביידע קאלעגען האבען זיך צוגעגעבען און געפעלשט די שול־צייגנישען.

מען האט טאקע ביידע אריינגענומען אין מיליטער, זיי דינען ביז איצט, פאר די געפעלשטע דאקומענטען האט מען זיי אבער צוגעצויגען צו פעראנטווארטליכקייט.

דאס געריכט האט פערמשפט ביידע צו 6 חדשים טורמע, אפלעגענדיג די שטראף אויף 2 יאהר.

א פערשלעפטער שטרייק

(א) זינט 4 חדשים דויערט א שטרייק אין דער „פלוש־מאנופאקטור, פינסטער" (דאוובאר־טשיקאוו 17), וואו עס זענען פריהער געווען בעשעפטיגט 200 ארבייטער.

דער שטרייק אין דער דאזיגער פירמע איז לכתחילה אויסגעבראכען גלייכצייטיג, ווי אין אלע אנדערע פלוש־פאבריקען. שפעטער, אז ס'איז געשלאסען געווארען דער קאלעקטיווער אפמאך, האט פינסטער נישט צוריקגענומען צו דער ארבייט די דעלעגאטען און די ארבייטער, וואס האבען אנגעקלאגט די פירמע. די ארבייטער זענען דעריבער נישט צוגעטראטען צו דער ארבייט, און דער שטרייק ציהט זיך נאך ביז היינט.

איצט האט דער ארבייטס־אינספעקטאר, מחמת דער אינטערווענץ פון פראפעסיאנעלען פעראיין, צונויפגערופען א קאנפערענץ בכדי צו ליקווידירען דעם שטרייק.

Dr. Wołkowyski
האט זיך איבערגעצויגען אויף
ציגעל־גאס 11, טעל. 238-02
נעמהט אן אין הויט־ און וועגערישע קראנקהייטען, מענער־שוועכע
פון 8—11 ביי טאג פון 4—9 אווענד

יודיש
מאריאנעטען־שפיל
„בערל שמועל" טעאטער
אנפיהרונג: משה בראדערזאן
אין קאפע „אידעאל"
(פיעטריקאווער 48)
צווייטער פראגראם א. נ.
נאר נישט געזארגט
עס ווערען געוויזען לאלקעס־קאריקאטורען פון: דער טערקישער הון סראל־שכמעט־פאשא, חון כוסה־וויצקי; אדהאקעס ומעמעל; דער דוטשע זשאבאטינסקי; בען—בען גוריאן; ר' סענדערל גרשאך; רעגינא קענדעל־צוקער; שיינע־שיינדל מוים; יוזעף קאווארלע־שמיה; מעצענאס קאבילען; ר' לייבישל מורת מוריגי; ד"ר פלויש; דעמאקראטען־פרעזעס ר' לייבעל; נח בזרים־לוצקי; שבתאי מוהל; אנשעל־מאיר קוטין און וואלטשעניץ עקס־קאסער; יודל'קע פאן־לשוגיק; שמענדריק עס שמענדריקובעץ; וואלענטי און וואימשעכאוט; ראצע מיט די צאצע; בערל־שמעל־בוידער; פיניעלע מויז.
היינט דינסטאג 1 פארשטעלונג
אנהייב 10 אווענט. קאנסומציע 1 זל.
טעקסטען: משה בראדערזאן, י. אבערזשאנעק און ח. י. בזשוזאווסקי. לאלקעס געשניצט — ש. סאבאק, מוזיק ארראנזשירט: דוד בייגעלמאן.

צוגאב־פאבאר־קאמיסיע

(א) ד. 28 מערץ 8 אין דער פריה וועט אין לאקאל, פיעטריקאווער 165 אמטירען די צוגאב־פאבאר־קאמיסיע.

עס דארפען זיך צושטעלען די פאבאראווצעס פון יאהר 1913 און עלטערע, וועלכע האבען זיך צוליב וואסערע סיבות נישט רעגולירט זייער מיליטער־דינסט, וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13. און 14 פאליציי־קאמיסאריאטען און וועלכע האבען בעקומען נאמענטליכע אויפפאדערונגען פון לאדזשער שטאטישער סטאראסטווע.

ענדגילטיגער הסכם וועגען די צוקאפטירטע ראטמענער
אין דער לאדזער האנדעלס־קאמער

(אג) ווי מיר דערוויסען זיך איז שוין צווישען אלע ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס געקומען צו א הסכם וועגען די קאנדידאטורען, וואס דארפען צוקאאפטירט ווערען אלס ראטמענער אין דער האנדעלס־קאמער אין לאדז. דער פערבאנד פון דער טעקסטיל־אינדוסטריע האט ארויסגערוקט די קאנדידאטורען פון ראבערט גייער און סטאניסלאוו זעמבארט.

צוליב דעם, וואס די קאאפטאציע פון דריטען ראטמאן איז אפגעלעגט געווארען אויף א לענגערע צייט און דער פערבאנד פון דער טעקסטיל־אינדוסטריע האט בעשטימט אלס דריטען ראטמאן ראבערט שוויקערט'ן, האט דער פערבאנד בעשלאסען פארצולעגען דעם ה' שוויקערט דעם אמט פון קארעספאנדענט פון דער לאדזער האנדעלס־קאמער.

פאבריקאנטען בעשטראפט פאר אויסנוצען די ארבייטער

(א) מיט א פאר וואכען צוריק האבען די פראפעסיאנעלע ארגאניזאציעס זיך געווענדעט צום ארבייטס־אינספעקטאר מיט אן אנקלאגע געגען דער האנדלונג פון דעם אינהאבער פון דער פירמע לייב זילבערבערג (פאלודניאווא 52) און אינהאבער פון אן אנאנימער פירמע ש. געלבארטאוויטש (פאלודניאווא 52), וועלכע צאהלען די ארבייטער זייערע בישטיגע לוינען, נישט אויס צו דער צייט, געבען און צאהלען נישט פאר דער אורלויב־צייט, דעקען דעם לוין מיט סחורה און צו דעם אלעמען באגעצן זיי געלד די ארבייטער אויף פראצענטען.

ביידע אנגעקלאגטע זענען צוגעצויגען געווארען צו פעראנטווארטליכקייט און האבען נעכטען ביידע בעקומען צו 6 וואכען ארעסט, און 200 זל. שטראף.

אַפּטייקן

הייַנטיגע נאַכט-דיזשורען

(2) הייַנט בייַנאַכט דיזשורירן די אַפּטייקן ק. לייַנוועבער (פּרייהייטס-פּלאַץ 2), י. האַרטמאַן (לינאַרסקאַ 1), וו. דאַנילעצקי (פּיעטריקאָווער 127), א. פּערעלמאַן (ציגעל-גאַס 32), י. צימער וואָלטשאַנ-סקאַ 37), פּ. וואָיטשיצקי (נאַפּיורקאָווסקיעגאָ 27.

ד״ר שיפּמאַן אָפּגעפאָהרען קיין ארץ-ישראל

ער וועט אונטערהאַנדלען מיט די דאָרטיגע דאָקטוירים וועגן אַלוועלט-ליכען יודישן דאָקטוירים-קאָנגרעס

(ש) נעכטען איז אָפּגעפאָהרען אויף אייניגע וואָכען דער טעטיגער „טאָז“-מיטאַרבייטער ה״ב ל. שיפּמאַן מיט זיין פרוי קיין פּאַלעסטינאַ.

די צענטראַל-פערוואַלטונג פון „טאָז“ אין פּוילען האָט בעפולמעכטיגט דעם דר. ל. שיפּמאַן, אַז ער זאָל זיך פערבונהען מיט די יודישע דאָקטוירים אין ארץ-ישראל, כדי אדורכצופיהרען די אָרגאַניזאַציאָנס-אַרבייטען פאַר דעם געפּלאַנטען אַלוועלטליכען יודישען דאָקטוירים-קאָנגרעס, וואָס דאַרף פאָרקומען אין איינע פון די אייראָפּעאישע רעזידענץ-שטעט.

עס האָבען שוין אָנגעמאָלדען זייערע אַקצעס א גאַנצע רייהע גרופּען יודישע דאָקטוירים אויסער פון פּוילען, ענגלאַנד, פראַנקרייך, ליטע, אַמעריקאַ און אַנדערע צענטערן.

א מעשה נאָך פּורים

מיט צוויי שכנה׳טעס. אסתר׳ס...

(א) אין קאָרידאָר אויף לימאַנאָווסקיעגאָ 25 איז פאָרגעקומען א בלוטיג געשלעג צווישען די שכנה׳-טעס — אסתר קאַרמאַן און אסתר גאָלדשטיין.

בײדע האָבען זיך געגענזייטיג וואַזשנע צוקאַ-לעטשעט די קעפּ און די פּנים׳ער.

פּאָגאָטאָוויע האָט געהאַט דאָס פערגעניגען צו ערטיילען זיי ערשטע הילף.

זעלבסטמאָרדען

(א) אויף שפּיטאַלנע 11 האָט זיך גע׳סמ׳ט מיט סובלימאַט די 20-יעהריגע אַרבייטסלאָזע, אַניעלאַ מישליניעצקאַ.

פּאָגאָטאָוויע האָט איהר ערטיילט ערשטע הילף און אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

* * *

(א) אין טויער אויף פּ. א. וו. 6 האָט זיך גע-סמ׳ט מיט א געמיש פון זאַלץ-זויער און סובלימאַט די אַרבייטסלאָזע און היימלאָזע 18-יעהריגע דינסט-מיידעל מאַריאַנאַ סיקטשיאַק, וועלכע איז געקומען פון לאַסקער קרייז זוכען אַרבייט און נישט געפונען.

אין א געפעהרליכען צושטאַנד האָט מען זי אָפּ-געפיהרט אין שפּיטאָל.

אויספלוגען קיין פּאַלעסטינע

פון 630.— זל. אָן

אָרגאַניזירט:

„אַרביס“ פּיעטריקאָווער 18, טעל. 33-49

65, „ 20-20

הייַנט הייבט זיך אָן די רעגיס-טראַציע אין דער קהלה

צו דער הייַ-יאָהריגער פּסח-אַקציע

בעלטען אָוונט איז אין דער קהלה פאָרגעקו-מען א זיצונג פון דער פּסח-קאָמיסיע. אַלס פאָר-זיצער איז געוועהלט געוואָרען וויצע-פּרעזעס בער-גער. ס׳איז בעטראַכט געוואָרען די פראַגע וועגען דער הייַ-יאָהריגער רעגיסטראַציע. ס׳איז בעשלאָ-סען געוואָרען אויפצופאָדערען די גבאים פון די שטיבלעך און בתי מדרשים און די פּאַראַיינען זיך צו מעלדען הייַנט, מאָרגען און דאָנערשטאָג פון 6 ביז 8 אָוונט אָפּצוגעבען דאָס רעגיסטראַציע-מאַטעריאַל. דער טערמין פון צוריקגעבען די רעגיס-טראַציע-ליסטעס איז שפּעטסטענס קומענדיגען זונ-טאָג אָוונט.

די רעגיסטראַציע וועט פאָרקומען אויף די זעל-בע יסודות ווי פאַר א יאָהרען.

די קאָמיסיע האָט אָנגענומען א בעשלוס, אַז די וואָס וועלען זיך רעגיסטרירען אויף צוויי ערטער, וועלען אינגאַנצען געשטראָכען ווערען פון דער רשימה.

3 זיצונגען פון שטאָט-ראַט

קומען פאָר הייַנט, מאָרגען און דאָנערשטאָג

הייַנט, מאָרגען און דאָנערשטאָג קומען פאָר דריי זיצונגען פון שטאָט-ראַט. אויף דער טאָג-אָרדנונג געפינט זיך די ווייטערדיגע בעהאַנדלונג פון בודזשעט.

אויף דער הייַנטיגער זיצונג וועט פערענדיגט ווערען די גענעראַל-דעבאַטע. ס׳וועט נאָך רעדען דער גענעראַל-רעפערענט גזשעגאַזשעק, וועלכער וועט נעמען שטעלונג צום בודזשעט און צו די אויסבע-סערונגען פון די ענדעקעס. דאַן וועט זיך אָנהויבען די דעבאַטע איבער יעדער פּאָזיציע, וואָס וועט זיך פערציהען זיכער איבער די דריי זיצונגען.

ביי די איינצעל-דעבאַטע וועלען די יודישע ראַט-מענער פּרובען צוריקצושטעלען די סובסידיעס פאַר די יודישע אינסטיטוציעס, וועלכע זענען געשטראָ-כען געוואָרען דורך די ענדעקעס אין דער קאָמיסיע. אויך די אַנדערע קלובען וועלען צוריקשטעלען דעם בודזשעט אַזוי ווי ס׳האָט איהם אויסגעאַרבייט דער רעגירונגס-קאָמיסאַר. דאָס אַלץ וועט זיך אָבער זיכער נישט איינגעבען, ווייל די ענדעקעס וועלען קאָנסעג-קווענט ווייטער זיך האַלטען אין זייער ביז-איצטי-גער טאַקטיק.

איינגעשלעפּערט אין צוג

מיט פּאַפּיראָסען און בערויבט

(א) דעם 20 פעברואַר זענען אין צוג פון לאָדז קיין וואַרשאַ געפאָהרען צוויי סוחרים. פון וואַרשא— וואָלאָריסלאַוו קאָזשיצקי און הענריק לאַבענצקי. אין דעם זעלבען קופּע פון צוג זענען געפאָהרען נאָך עפּעס א הער און א דאַמע.

די פּאַסאַזשירען האָבען זיך צורעדט. דער הער האָט זיך פאָרגעשטעלט אַלס אינספּעקטאָר פון דעם אינערן-מיניסטעריום. ער האָט צוגעזאָגט די סוחרים בייהילפיג צו זיין אין זייערע ענינים אין מיניס-טעריום.

די דאַמע האָט געראַכערט פּאַפּיראָסען און דער-לאַנגט אויך די סוחרים צו רויכערן. די סוחרים זע-נען נאָך די פּאַפּיראָסען איינגעשלאָפען און דאַן האָ-בען זיי די גנבים בערויבט, צוגענומען 900 זל., א גאָלדענעם זייגער א. ד. גל.

די פּאָליציי האָט פערפיהרט אַן אויספאָרשונג און פעסטגעשטעלט, אַז דער „אינספּעקטאָר“ און זיין דאַמע זענען: דער 28-יעהריגער טאַדעאוש פּי-ביך און זיין געליבטע יאַדוויגאַ נאַטקעוויטש.

בײדע זענען געשטאַנען נעכטען פאַר׳ן שטעטי-שען געריכט, וועלכע האָט פערמשפּט פּיביכ׳ן אויף 2 יאָהר און די נאַטקעוויטש אויף א יאָהר טורמע.

לאָדזשער יודיש רעפּערט.טעאַטער „ראָזמאַיטאָשטשי“ ציגעל-גאַס 27 טעל. 112-25 דיר.: דוד צעלמייסטער.

גרויסע איינהייט-פאָרשטעלונג ביז 1 זל. ערשטע רייה

הייַנט, דינסטאַג, 9.30 אָוונט ווייטערדיגע גאַסטשפּילען פון בעריהמטען אָפּערעטען-פּאָר

ווערא קאַניעווסקאַ און פּאָול ברייטמאַן

אין דער פּרעכטיגער פאָרשטעלונג „די שכור׳טע“ אין 2 אַקטען מיט א פּראָלאָג און עפּילאָג.

הערליכע געזאַנג-נומערן! קאָמישע סיטואַציעס! שפּאַנענדער אינהאַלט!

צוזאַמען מיט די געסט נעהמען אָנטייל די בעסטע כּוחות פון „ראָזמאַיטאָשטשי“-טעאַטער: באָזשיק מ., גרודבערג י., גוטמאַן ק., הילסבערג מ., הערשקאָוויטש ש., האַמבורגער ד., ליפּמאַן משה, ליפּמאַן נאַטאַליאַ, ליטאַן עני, ליבראָווסקאַ רוזשאַ, ליבראָווסקאַ לאה, לעמ-בערגער ג., לודנער ס., צווייליך י., רובינאַ סאָניאַ.

פּרייזען ביז 1 זל. אַלע פּלעצער אין פּאַרטער

אין פאָרבערייטונג: די גרויסע אַמעריקאַנער שלאַגער-אָפּערעטע דער קאַבאַרעט-זינגער מיט ווערא קאַניעווסקאַ און פּאָול ברייטמאַן

קלאַנג-קינאָ-טעאַטער

Zachęta

זגערזשער 26

הייַנט און פאָלגענדע טעג!

1) „דער קעניג פון די אַמאַנטען“

Clark Gable, Carola Lombard

אין דער סענסאַציאָנעלער סאַלאָן-דראַמע א. נאָמען:

דאַמערויט

2) רייצענדער

ווינער וואַלץ

אין די הויפּט-ראָלען:

Magda Schneider, Leo Slezak

אָנהייב 4 נ. מ. שבת און זונטאָג 12 בייטאָג

אונטער וואָגען און אויטאָ

(א) א וואָגען איז נעכטען אויף דער פּשעיאַזד-גאַס איבערגעפאָהרען דעם 15-יאָהריגען הענריק באַראַנאָווסקי. פּאָגאָטאָוויע האָט איהם ערטיילט ערש-טע הילף און אָפּגעפיהרט אַהיים.

* * *

אויף רוג ליפּאָווא און 6 שיערפּיען-גאַס איז אַן אויטאָ איבערגעפאָהרען דעם 5-יעהריגען שמואל זיידעמאַן (ליפּאָווא 50).

* * *

אויף בידגאָסקאַ גאַס איז איבערגעפאָהרען גע-וואָרען דורך א ראָווערער דער 11-יעהריגער הענ-ריק קאַכאַנאָווסקי (פון אוזשענדזשישעווסקאַ 24). פּאָגאָטאָוויע האָט ערטיילט די קינדער ערשטע הילף.

„מ׳גענינסט“ פון באָקס...

(א) אויף וואָלבאָרסקאַ גאַס 19 איז אָרגאַניזירט געוואָרען א באָקס-קאַמף צווישען די קינדער פון די דאָרטיגע לאָקאַטאָרען.

איינער פון די באָקס-קעמפער, דער 8-יעהריגער ירחמיאל קראָכמאַלניק איז אַזוי „צובאָקסט“ גע-וואָרען, אַז מ׳האָט געמוזט אַרויסרופען פּאָגאָטאָוויע.

מיט א צושעדיגטען קאָפּ און צובראָכענער האַנד האָט מען דאָס קינד אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

Dr. med.

R. Zalcwasser

כירורג

ציגעל-גאַס 19, טעל. 125-17

נעמט אָן פון 1—2 און פון 4—6 נאָכמ.

ר. אײַזראַעל

דער בערזען-סוחר

שפּאַנענדער ראָמאַן פון יודישען לעבען

149

— איך וויל, האָט שולמית געזאָגט, אַז איך זאָל פערבלייבען די לעצטע שעה׳ן פון מיין לעבען מיט דזשאָן קיסטער, וועלכער דאַרף צוזאַמען מיט מיר שטאַרבען.

דער טורמע-אויפזעהער האָט פערלוירען דאָס לשון. אויף דעם האָט ער זיך בשום אופן נישט געקענט ריכטען, איצט איז ער ווידער געוואָרען אין די קלעם, ער האָט נישט געקענט באַקומען דעם פערלאַנג פון דער פער-משפּט׳ער און אָפּזאָגען האָט ער איך נישט געטאָרט.

— ליידער, האָט דער אויפזעהער געזאָגט, ליידער קען איך נישט איהר ביטע בעריקזיכ-טיגען.

— איך האָב דאָס רעכט צו פערלאַנגען האָט שולמית געזאָגט.

דער אויפזעהער האָט געמוזט באַקאַמאַן זיך ווענדען צום פּראָקוראָר וועגען הילף אין דער פראַגע.

— איהר מוזט נאָך וואַרטען א ווייל און איך וועל אייך געבען אַן ענטפער.

דער אויפזעהער איז ווידער אַרויס צום טעלעפאָן און טעלעפאָנירט צום פּראָקוראָר.

ער האָט איהם איבערגעגעבען וועגען דעם פערלאַנג פון דער פער-משפּט׳ער, אויך דער פּראָ-קוראָר איז געווען אין א פערלעגענהייט, איצט האָט ער זיך אַליין נישט געקענט קיין עצה געבען און נישט געוואוסט וואָס צו טון, ער האָט אויך נישט געהאַט קיין צייט זיך מיט אימיצען צו בעראַטען, ווייל ס׳איז געבליבען באַר עטליכע שעה ביז׳ן אויס-פיהרען די עקזעקוציע. דער פּראָקוראָר האָט דע-ריבער בעשלאָסען תיכף אַליין צו פאָהרען אין טורמע און דאָרט זיך אַדורכצורעדען פּערזענליך מיט דער פערמשפּטער, אַזוי האָט ער אויך געטון און אייז עטליכע מינוט אַרום איז ער שוין געווען אין טורמע, דער אויפזעהער האָט איהם גלייך בעגלייט אין דער קאַמער, אין וועלכער שולמית האָט זיך געפונען.

די פער-משפּטע איז געזעסען אויף דעם אייזער-ציגען שטוהל, וועלכער האָט זיך געפונען אין דער קאַמער, א פערצווייפעלטע, צוזאַמענגעבראָכענע און רעזיגנירטע, זי האָט נישט געוויינט, אָבער פון איהר פּנים האָט מען געקענט אַרויסלייענען אַזוי פיל צער, ווייטאָג און טרויער, וועלכעס האָט גע-קאָנט אָנשטעקען יעדע אינציגע מענשען. שולמית האָט זיך בייגיריג צוגעקוקט צו די צוויי מענשען וועלכע זענען אַריינגעקומען און דער קאַמער און געקוקט אויף זיי מיט א פראַגע-צייכען אין די אויגען.

דאָס איז דער הער פּראָקוראָר האָט דער אויפ-זעהער געזאָגט, איהר קענט איהר פערלאַנג פאַר איהם איבער-חזרן.

— וואָס מאַכט איהר דאָ פאַר א צימעניעס, וואָס פּייניגט איהר מיך און די לעצטע שעה׳ן פאַר מיין טויט.

— אָבער איהר דאַרפט פערשטעהען, פרוי רובין, אַז מיר שטעהען מיט אַראָפּגעבויגענע קעפּ פאַר׳ן מאַיעסטעט פון טויט, מיר ווילען פערהייליגען און בעפרייען דעם מענשען, פאַר וועלכען עס שטעהט דער שאָטען פון טויט, אָבער מיר קענען דאָך נישט טאָן קיין אוממעגליכע זאַכען.

— וואָס איז דאָס פאַר אוממעגליכע זאַך וואָס איך פערלאַנג פון אייך.

שולמית האָט נישט געענדיגט באַר געשריגען ווי א משוגענע, איהרע בליקען האָבען ווילד גע-וואַנדערט איבער די ערשטוינטע צוויי מאַנספּערזאָן, זי האָט אָנגעהויבען צו רייסען פון זיך די מלבושים, געוואָרפען זיך אויף דער ערד און געריפען.

— איך פערלאַנג מיין רעכט, איהר טאָרט מיר דאָס נישט אָפּזאָגען.

— זי איז פון זינען אַראָפּ, האָט דער טורמע-אויפזעהער איינגערוימט אין אויער פון דעם פּראָ-קוראָר.

— ניין, ליידער נישט, אפשר וואָלט געווען פיל גלייכער פאַר איהר ווען זי וואָלט פון זינען אַראָפּ, ווען זי וואָלט זיך נישט אָפּגעגעבען קיין חשבון דערפון, וואָס דאַרף מיט איהר אין די נאָ-ענטסטע שעה׳ן פאָרקומען, ס׳איז אָבער נישט אַזוי, דאָ קומט אין שפּיל א גאַנץ אַנדערער אומ-שטאַנד פון וועלכען ס׳איז אפילו שווער צו רעדען.

שולמית האָט, זעהט זיך אויס, דערהערט וואָס דער פּראָקוראָר האָט געזאָגט, זי האָט זיך אויפגע-שטעלט די הענד דערהויבען אין דער הויך און געזאָגט.

— דער פּראָקוראָר איז גערעכט, האָט זי גע-זאָגט, דאָ קומט אין שפּיל א גאַנץ אַנדערער אומ-שטאַנד, איך בין נישט משוגע געוואָרען ווי איהר מיינט, איך וועל פאָדערען מיין רעכט.

— דאָס געזעץ ערלויבט אָבער נישט, אַז מ׳זאָל צו אייך אין דער קאַמער אַריינלאָזען אַנ-אַנדער פערזאָן, באַזונדערס אין דער איצטיגער לאַגע.

— איך אונטערליג נישט מעהר אייער געזעצען און זייערע פליכטען מיך מעהר נישט. איך אונטערליג די געזעצען פון דער נאַטור און פון גאָט, אויב אַזעלכע איז פערהאַן.

— אמת און דאָך וועלען מיר אייער פערלאַנג וואַהרשיינליך מוזען אָפּזאָגען.

— ניין, דאָס וועט איהר נישט טון און אויב יאָ האָב איך אַן אַנדער פערלאַנג צו אייך.

— דהיינו, האָט דער פּראָקוראָר געפרעגט.

— איך פערלאַנג, אַז דער תליין, וועלכער דאַרף אויספיהרען די עקזעקוציע איבער מיר, זאָל פער-בלייבען מיט מיר אַליין אין קאַמער א קורצע צייט.

דער פּראָקוראָר האָט זיך איבערגעקוקט מיטן טורמע-אויפזעהער, ער אַליין האָט שוין אויך גע-טראַכט, אַז שולמית איז פון זינען אַראָפּ דער פּראָ-קוראָר איז געוואָרען אין דעם ענין שטאַרק פער-אינטערעסירט און האָט זיך אין דעם מילדעסטען טאָן געווענדעט צו דער פערמשפּטער.

— אייערע פערלאַנגען זענען זעהר אָריגינעלע און מיר טרעפען זיך מיט אַזעלכע פאָדערונגען דאָס ערשטע מאָל אין אונזער פּראַקטיק, אפשר וואָלט איהר פאַר אונז געוואָלט אויפקלערען דעם זין פון די דאָזיגע פאָדערונגען אין דעמאָלט וואָל-טען מיר זיך געקענט אָריענטירען וועגען וואָס עס האַנדעלט זיך און ווי ווייט זיי זענען בערעכ-טיגט, דער פּראָקוראָר האָט אַזוי אַרום געוואָלט אויספאָרשען שולמית׳ן, צי זי רעדט ערנסט אָדער האָבען איהרע געדאַנקען אָפּגעזאָגט די געהאָרכ-זאַמקייט.

— דער זין פון מיינע פאָדערונגען, האָט די פרוי רובין געזאָגט, איז צו געבען די מאַטיוועס פון מיינע פערבערעכענס, די מאַטיוון, וועלכע איך האָב זיך אָפּגעזאָגט צו געבען ביי די געריכטס-פערהאַנדלונגען און וועגען וועלכע מ׳האָט מיך נישט געפרעגט בעת דער אויספאָרשונג דורך דעם פּאָליציי - אינספּעקטאָר, אָט דאָס איז דער זין, איך וויל נישט שטאַרבען פריהער ביז איך וועל אייך דעם דאָזיגען סוד אויסזאָגען, איצט איז די ענטשיידענדע צייט דערפאַר און דאָ אין דער קאַמער דאָס ענטשיידענדע אָרט, איהר מוזט מיר מיין פאָדערונג באַקומען.

דער פּראָקוראָר האָט זיך איצט איבערצייגט, אַז איהרע ווערטער ליגט א טיפער זין, דאָס איז א פּסיכאָלאָגישער פערלאַנג פון א מענשען, וועלכער געזעגענט זיך מיט׳ן לעבען אויף א שרעקליכען אופן, אויף אַן אופן וואָס איז נישט נאַטירליך און געוועהנליך, ער אַליין האָט אָבער בשום אופן וועגען דעם נישט געקענט דעצידירען און ער האָט זיך געראַפּט וועגען דעם א עצה האַלטען, הגם די צייט איז געווען זעהר קורץ.

— איהר מוזט האָבען א שעה געדולד און דאַן וועט איהר באַקומען א קלאָהרען ענטפער, צי אייער פערלאַנג וועט באַגעגעבען ווערען אָדער נישט.

(פאָרטזעצונג קומט)

זאל „פילהארמאניע" טעל. 213-84 — מיטוואך, דעם 27 מערץ ד. י. 8.30 אוונט

מייסטער-קאנצערט פון ALEKSANDER UNINSKI

וועלטבעריהמטער פיאניסט — לאורעאט אויפ'ן אינטערנאציאנאלען קאנקורס-א. נ. שאפען, בעשאנקען מיט דעם 1-טען העכסטען פריז.

בילעטען צום פרייז פון 1 זל. ביז 6 זל. צו בעקומען אין קאסע פון „פילהארמאניע".

איינגעשפארטע לאקאטארען

4 עקסמיסיעס האבען נישט געהאלפען

(א) דאס פאר-פאלק זאפיא און יוזעף מערעזשינסקי (ספארנא 10) האבען בעקומען אנ'עקסמיסיע, ווייל זיי האבען נישט געצאהלט קיין דירה-געלד.

די ערשטע עקסמיסיע איז פארגעקומען דעם 30 יולי. דעמזעלבען אווענד נאך האט זיך דאס פאר-פאלק צוריק אריינגעצויגען אין דער וואוינונג און געבליבען דארט ביז'ן 15 אויגוסט. אין דעם טאג האט זיי דאס שטעטישע געריכט פערמשפט אויף 7 טעג ארעסט, אפלעגען די שטראף און באלד זיך ארויסציהען פון דער וואוינונג.

דעם 16 אויגוסט האט די פאליציי זיי ארויסגעפיהרט פון דער וואוינונג. אין דעמזעלבען אווענד האבען זיי זיך צוריק אריינגעפיהרט אין דער דירה. ווידער איז צוזאמענגעשטעלט געווארען א פראטאקאל, ווידער איז דאס פאר-פאלק מערעזשינסקי געשטאנען פאר'ן געריכט. דאס מאל האט מען זיי פערמשפט אויף 3 חדשים טורמע, אפלעגען די שטראף אויף 2 יאהר.

דעם 7 אקטאבער האט מען צום דריטען מאל די מערעזשינסקי'ס ארויסגעווארפען פון דער דירה און אין דעמזעלבען אווענד האבען זיי זיך צוריק אריינגעצויגען. דעם 12 אקטאבער האט די פאליציי ווידער ארויסגעפיהרט די איינגעשפארטע לאקאטארען.

נעכטען זענען די מערעזשינסקי'ס געשטאנען פאר'ן שטעטישען געריכט.

דאס מאל האט דאס געריכט פערשארפט די שטראף און זיי פערמשפט אויף 6 חדשים טורמע.

א באנדע רויבער פארן געריכט

(א) פאר'ן קרייז-געריכט זענען נעכטען געשטאנען 4 מיטגלידער פון א רויבער-באנדע, וועלכע האט גראסירט אין דער פעריפעריע פון שטאט.

די אנגעקלאגטע: מיעטשיסלאוו זשעלינסקי, זיגמונד אפאשיאק, אלעקסאנדער קאמארין און יוזעף סוקיאשעוו ווערען בעשולדיגט אין א רייה אנפאלען.

דעם 2 נאוועמבער פ. י. איז א געוויסער איגנאצי וואיצעכאווסקי (זגערזשער 132) אהיימגעפאהרען אין א דראזשקע. די באנדיטען האבען פערהאלטען די דראזשקע און געהייסען דעם פוהרמאן פאהרען ווייטער; דעם פאסאזשיר האבען זיי, מיט דראהונגען פון דער דראזשקע אראפגעווארפען און פון איהם גענומען אראפשלעפען די מלבושים.

וואיצעכאווסקי האט זיך אבער געוועהרט און גענומען רופען הילף. עס איז גראד נאהענט געשטאנען א פאליציי-וואך. די רויבער האבען זיך דערשראקען און גענומען אנטלויפען.

די פאליציי האט זיי נאכגעיאגט און פערהאלטען.

די אויספארשונג האט ווייטער פעסטגעשטעלט, אז די אנגעקלאגטע זענען בעפאלען אויך א בעאמטען פון פינאנץ-קאמער, איהם אויך צוגערויבט די קליידער, א גאלדען זייגערל און 300 זל. געלד.

דאס געריכט האט פערמשפט זשעלינסקי'ן אויף 3 יאהר, אפאשיאקען אויף 2 יאהר און קאמארינען אויף אנדערטהאלבען יאהר טורמע.

יוזעף סוקאשעיעוו איז צוליב מאנגעל אין בעווייזען פון זיין שולד, בעפרייט געווארען.

יודישע פאלקס-טעאטער, זגערזשער גאס 17.

היינט, דינסטאג — אונאפרופליך לעצטע געזעגענונג-פארשט. פון דער פלאם-פייערדיגע סוברעטין **רעגינא צוקער**

ס'ווערט געשפילט די פרייליכע אפערעטע אין 3 אקטען — **„בייקע קאזאק"**

צום שלוס: דער פרייליכער סקעטש **„דאס עיבור-יאהר"** אין 1 אקט.

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער. א נ א נ ס ! פרייטאג—פרייליכע נייעס

פאליטישע ארעסטען אין פאביאניץ

(א) אין פאביאניץ זענען, אלס פערדעכטיגע אין פיהרען א קאמוניסטישע טעטיגקייט, ארעסטירט געווארען: די 25-יעהריגע דארא אראנאוויטש (פון לאדז, לאגעווניצקא 4), יעקב גרינשטיין (פון קאנסטאנטינער 20), ישראל לעווקאוויטש (קילינסקיעגא 4), דוד דאיער (ווארשאווסקא 85) און שמחה שיעראדזקי (פון זלאטע 6).

מ'האט זיי אלע דערווייל אריינגעזעצט אין ארעסט.

געכאפט ביי דער האנד

(א) אויף קאשטשעלנע גאס, ביים טראמוואי-אפשטעל האט מען ארעסטירט דעם פראפעסיאנעלען גנב יהודה-מרדכי סושקין, וועלכער האט אקארשט געהאט אויסגעשניטען פון א הויזען-טאש א פארטפעל מיט 120 זלאטעס ביי איינעם סטעפאן נאווריצקי (פון פאביאניץ).

צוקאפיעט פון א פערד

(א) אויף רוג פילסודסקיעגא און פאמארסקא איז שטארק צוקאפיעט געווארען פון א פערד די 10-יאהריגע יאכוועט פראש (פון סאלנא 10).

פאגאטאוויע האט זי אפגעפיהרט אין שפיטאל.

אויסשטעלונג פון גארדינען און פענסטער-דעקאראציעס

די פאפולערע אין אונזער לאנד פאבריק פון גארדינען, טיול און שפיצען שלענקער, געטליך און קאמפ. אקצ. געז. אין ווארשא האט ערעפענט דעם 24-טען מערץ ד. י. אין לאדז אויף פיעטריקאווער 68 אן אויסשטעלונג פון גארדינען און דעקאראציעס פון פענסטער. וואונדערשעהנע מאדערנע מוסטערן אויסגעפיהרט מיט אמת'ן געשמאק, פערדינען אויף א בעזונדערע אנערקענונג. זעמטליכע אינפארמאציעס ווערען ערטיילט אויפ'ן ארט אויף פיעטריקאווער 68.

האנדווערקעריי און האנדעל

ארום צענטראלן יודישן האנדווערקער- און קליינאינדוסטרי-פערבאנד פילסודסקי 69

פלענאר-זיצונג פון ראט

היינט דינסטאג, קומט פאר אין לאקאל פון צענטראלען יודישען האנדווערקער און קליינאינדוסטריע-פערבאנד די פלענאר-פערזאמלונג פון ראט פון די צעכען און פעראיינען.

אויף דער טאג-ארדנונג איז דער בעריכט פון דער טעטיגקייט פון דער צענטראלע פאר דער צייט פון דער לעצטער ראט-פערזאמלונג. דאס רעאליזירען דעם בעשלוס איינצוארדנען א גמילת-חסדים קאסע ביי דער צענטראלע א. א. וויכטיגע פראגען.

עס ווערט אויפמערקזאם געמאכט, אז די ראט-פערזאמלונגען זענען עפענטליכע און יעדער האנדווערקער און קליינאינדוסטריעלער קענען די פערזאמלונג בייוואוינען.

צוליב דער וויכטיגקייט פון דער טאג-ארדנונג, דארפען אלע ראט-מיטגלידער אונבעדינגט זיין אנוועזנד אויף דער פערזאמלונג.

פון דער זאקן-פאבריקאנטן-סעקציע

אין צוזאמענהאנג מיט'ן אנגעוויזענעם פרייז-קוראנט דורך די גרויס-פאבריקאנטען צו שליסען דעם געמיינזאמען אפמאך אין דער זאקען-פאבריקאציע, איז לעצטענס פארגעקומען עטליכע קאנפערענצען פון דער זאקען-מאכער סעקציע.

די פערזאמעלטע האבען זיך ארויסגעזאגט געגען די אנגעוויזענע פרייזען פון די גרויס-פאבריקאנטען, אלס נישט-ענטשפרעכענדע פאר די קלענערע פאבריקען און עס איז בעשלאסען געווארען וועגען דעם צו אונטערהאנדלען מיט די צדדים.

די אונטערהאנדלונגען זענען אויפ'ן א גוטען וועג און עס איז צו האפען, אז אין די נאהענטסטע טעג זאל געשלאסען ווערען א געמיינזאמער אפמאך.

ביי די שאכטעל-מאכער

די שאכטעל-מאכער סעקציע ביים צענטראלען יוד. האנדווערקער-פערבאנד איז לעצטענס רעארגאניזירט געווארען און פיהרט אן א ברייטע טעטיגקייט.

יעדען דינסטאג אווענד, דיזשורירען פערוואלטונגס-מיטגלידער אין לאקאל פון פערבאנד, צו וועלכע די מיטגלידער קענען זיך ווענדען אין אלע זייערע ענינים.

אין צוזאמענהאנג מיטן שטרייק אין דעם פאך איז פארגעקומען עטליכע קאנפערענצען מיט די ארבייטער. ביז איצט איז נאך ערלעדיגט געווארען די פראגע פון פעסטשטעלען קאטעגאריעס ארבייטער.

די הויך פון די לוינען איז נאך נישט פעסטגעשטעלט געווארען. עס איז צו האפען, אז נאך אין פערלויף פון היינטיגען טאג זאל קומען צו א הסכם און דער שטרייק זאל זיך פערענדיגען.

א נייע סעקציע מעבעל-פאלירער

ביים צענטר. יודישען האנדווערקער און קליינאינדוסטריע-פערבאנד האט זיך ארגאניזירט א סעקציע מעבעל-פאלירער.

צוליב דעם, וואס דאס פאך איז פערבונדען מיטן מעבעל-טישלעריי האט זיך די סעקציע אנגעשלאסען ביים טישלער-צעך.

זונטאג איז פארגעקומען די ערשטע זיצונג פון דער סעקציע, אויף וועלכער עס איז אויסגעוועהלט געווארען א פערוואלטונג פון די ה"ה י. מ. פוקס (פרעזעס), רייזבערג און ה. פעלצמאן.

עס האבען זיך דעקלארירט ביז 25 מיטגלידער.

די סעקציע האט שוין אנגעהויבען פיהרען א טעטיגקייט.

פערזאמלונג פון שטריקער-מייסטער

זונטאג איז אין לאקאל פון צענטראלען יודישען האנדווערקער-פערבאנד פארגעקומען א פערזאמלונג פון שטריקער-מייסטער פעראיין. אין דער פערזאמלונג האבען אנטייל גענומען פארשטעהער פון די בעזונדערע צווייגען פון שטריקער-פאך.

די פערזאמלונג עפענט ה' שימאנאוויטש און ערקלערט, אז דער ציל פון דער פערזאמלונג איז אויסצוגעפינען מיטלען צו בעקעמפען די אונגעהויערע הערשענדע אינערליכע קאנקורענץ.

וועגען דער פראגע האבען זיך ארויסגעזאגט די פערזאמעלטע און עס איז בעשלאסען געווארען ב) פעסטצושטעלען א פרייז-קוראנט פאר יעדען בעזונדערן ארטיקעל, וועלכער זאל זיין פאר אלעמען בינדענד.

צו דעם צוועק איז אויסגעוועהלט געווארען א קאמיסיע פון די פערזאנען: א. האמערמעש, גוטענשטיין, וויינבוים, גליקסמאן, ענגיעלקי, גארנצארסקי ראדזיך און הערשקאוויטש.

די קאמיסיע וועט צוזאמען מיט דער פערוואלטונג אויסארבייטען די פרייזען ווי אויך אפהיטען, אז די פרייזען זאלען דורך די מיטגלידער געהאלטען ווערען.

די פערזאמלונג בעשליסט אין דער פראגע צו געבען די פערוואלטונג מיט דער קאמיסיע פרייע הענט אין זייער טעטיגקייט.

גרינדונג פון א גמילת-חסדים-קאסע

לויט'ן בעשלוס פון ראט ביים צענטר. יוד. האנדווערקער און קליינאינדוסטריע פערבאנד, ווערט ביי דער צענטראלע געשאפען א גמילת חסדים-קאסע.

צו דעם צוועק איז אויסגעוועהלטע געווארען א ארגאניזיר-קאמיסיע פון די ה"ה: א. בוים, ראטמ. מ. פיין, ב. פרוינד, אדוו. גאלעווסקי, מ. ד. הערשקאוויטש, דיר. י. רעדליוס, מ. קארנבלום און פ. הערשקאוויטש.

די קאמיסיע האט זיך אויסגעוועהלט א פרעזידיום פון די ה"ה א. בוים, ראטמאן מ. פיין, דיר. רעדליוס, אדוו. גאלעווסקי און מ. קארנבלום.

אויף דער לעצטער זיצונג פון דער קאמיסיע איז אויסגעארבייט געווארען א סטאטוט פאר דער גמילת-חסדים-קאסע, וועלכער וועט פארגעשטעלט ווערען דער ראט-פערזאמלונג צו בעשטעטיגען.

נאכ'ן בעשטעטיגען דעם סטאטוט דורכ'ן ראט טרעט שוין צו די קאמיסיע אנצוהויבען א טעטיגקייט פון דער גמילת-חסדים-קאסע.

צו דער אויפמערקזאמקייט

דער צענטראלער יודישער האנדווערקער-פערבאנד מאכט אויפמערקזאם די האנדווערקער און קליינאינדוסטריעלער, אז די שטייער-אמטען שיקען יעצט פונאנדער אויפפאדערונגען אויפצוגעבען אינפארמאציעס וועגען אומזאץ-שטייער פאר'ן יאהר 1934.

די אויפפאדערונגען האבען א אנגעוויזענעם טערמין. דער טערמין מוז אפגעהיטען ווערען, ווייל פאר נישט אפגעבען צום טערמין אדער פאר נישט אפענטפערן, דראהט א הויכע געלד-שטראף.

פון גלעזער-צעך

נעכטען אווענד איז אין דער היגער האנדווערקער-קאמער פארגעקומען מייסטער-עקזאמענס פאר גלעזער.

אין דער קאמיסיע האבען אנטיילגענומען פארזיצער ל. אלעקסאנדער, בייזיצער: י. בוים, ליגאצקי, סעקרעטאר — טארטשינסקי.

צום עקזאמען זענען צוגעטרעטען: דער 70-יעהריגער גלעזער יוזעפאוויטש פון פראשקע, ראסט און ליסמאן פון קאליש.

די אלע אויבענדערמאנטע האבען אויסגעהאלטען דעם עקזאמען און בעקומען מייסטער-דיפלאמען.

ט

DR. MED. H. LUBICZ

פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקה.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 141-32
עמפפאנגס-שטונדען 8–10, 12–2 און 5–8 אווענד,
זונטאג און יום-טוב פון 9–11 בייטאג
און יו"ט 9–1. פאר דאמען בעזונדער ווארטע-זאל

די אויסדערוועהלטע...

קאנצערט פון די לאורעאטען פון לאינטערנאצ. פידעל-קאנקורס

פענאמענאל, און דאס איז נאך גארנישט געזאגט...

אונגלויבליך, און דאך מוז מען גלויבען, אז דאס שפילען מענשען-קינדער און צו אונזער שטאלץ, יודישע קינדער.

און ווי אזוי שפילען זיי?

דאס קען אויסגעדריקט ווערען מיט פאעזיע.

פאעטען ווען זיי זענען אין זייער מוזע און אין דעם העכסטען עקסטאז קענען אפשר געפינען די נויטיגע אויסדרוקען פאר דעם איינדרוק וואס עס מאכט דער קליינער בוסיא גאלדשטיין, און דאס גרויסע וואונדער (אבער דורכאויס נישט קינד) מיט זיינע טיפע שטריכען אין אונזער געהער און פיהלען, ווען מען הערט איהם מיט פערמאכטע אויגען, נאך מעהר וואונדער איז, ווען מען מאכט אויף די אויגען און מען זעהט פאר זיך דעם „קניפסעל" דעם „באביקעל" דעם קליינעם יודעלע, מיט דעם קליינעם פידעלע (א 3-פירטעלדיגע סטראדיוואריוס) דעם אין אמת'ן 11-יאהריגען שוין גרויסען קינסטלער, וועלכער נאך אונזער מיינונג, האט געדארפט בעקומען, ווען נישט דעם ערשטען פריז — דעם צווייטען זיכער, מוז מען שטוינען און אפשר אויסשרייען:

איז דאס נישט פאגאניני?...

ניין, דאס איז נישט פאגאניני.

פאגאניני צו 11 יאהר האט נישט געקענט אזוי שפילען, ווי בוסיא.

בוסיא שפילט ארויס פון דער נשמה און דער מין שפילען, לאזט זיך נישט פאכמעניש אויסדריקען, ווי נאר מיט די קורצע ווערטער:

שטריכען פון יודישע נשמה...

אט דאס שעהן קינד, אט דער שיינענדיגער „פאביק" און שטענדיגער לאכענדיקער בוסיא, האט מיר פערשאפט דעם גרעסטען פערגעניגען, אויסדריקענדיג זיין גרעסטע פרייד, אז ער וועט זיין געדרוקט אין א יודישער צייטונג און דערביי הארציג געבעטען צו גריסען אלע זיינע 11-יעהריגע יודישע חברים פון אונזער שטאט.

זיין פראגראם איז אויך מערקווירדיג: מענדעלסאן; קרייזלער, וויעניאווסקי, אחרון, צימבאליסט (ווי מען זעהט איז דאס פון לויטער אריער...) איז אויסגעפיהרט געווארען, ווי די העכסטע קונסט פערלאנגט פון פידעל-שפיל: בליצארטיגע טעכניק, קינסטלערישע פראזירונג, זיס-זינגענדיגער טאן און אונגעוועהנליכער אפילו פאר א גרויסען ווירטואז טיף-מוזיקאלישער אויפפאסונג.

איבערלייענענדיג די ווערטער, זעהט מען בולט, ווי שוואך דרוקט אוים די פאכמענישע אפשאצונג, איז נישט בעסער קורץ צו זאגען, אז פון בוסיא גאלדשטיין, ביז בוסיא גאלדשטיין, איז נאך נישט געווען אזא פענאמען...

און דאוויד אויסטראך?

נאטירליך, רייפער, פערטיגער, דער טאן איז מענליכער, ברייטער, שטארקער, קלאנגפולער און מיט אלע מעלות פון קליינעם בוסיא און א גרעסערן מאסשטאב.

און אפילו העניק טימיאנקא מיט זיין קלאסיג-גראדליניגען און סטילפולען שפילען... זאלען מיר נישט שטאלץ זיין?

איז דאס נישט אקאמפענסאציע פאר אלע ליידען און עניים, וואס מיר האבען פון אלע זייטען אין אלע לענדער, אפשר?

און גראד וואס מיר ווערען גערודפט, גראד וואס מען פערמאכט אלע וועגען און מעגליכקייטען פון וויסען און לעהרע פאר אונזער יוגענד, קען מען דאך נישט דערשטיקען דעם יודישען זשעני, אז אזא בוסיא זאל קענען אויסשפילען אזוי ריהרענד ביז צו טרעהרען די יודישע מעלאדיע פון גרויסען יוסף אחרון ביז צו טרעהרען...

מען וויינט ממש, הערענדיג ווי א קליין יודיש קינד שפילט מיט שמערצען אוים דעם אייביג יודישען שמערץ און מען וויינט.

מען וויינט אוים, טרעהרען פון ליידען און פרייען...

די קינסטלער האט בעגלייט קינסטלעריש דער ה' קאלעצקי פון ווארשא.

D—ski.

ראדיא=פראגראם
דינסטאג, דעם 26-טן מערץ

6,36 גימנאַסטיק. 6,50 פּליטעז. 7,15 ידיעות. 7,25 פּליטען. 8 אוידיציע פאַר שולען. 11,57 צייט-סיגנאַל. 12,03 ידיעות. 12,05 קאָנצערט. 12,50 שמועס פאַר פרויען. 12,55 ידיעות. 1,00 פּליטען. 1,50 ווירטשאַפטליכע ידיעות. 2,00 פּליטען. 3,45 קאָנצערט. 4,30 שמועס פאַר קינדער. 4,45 פּליטען. 5,00 פון פ. ק. אָ. 5,15 מוזיק. קוואַרטעט. 5,35 פּליטען. 5,50 שפּראַכען-ווינקעל. 6,00 קאָנצערט. 6,15 טעאַטער-פראַגמענט. 6,30 רעקלאַמע-קאָנצערט. 6,45 פּליטען. 7,15 פּליטען. 7,25 ספּאָרט. 7,35 סאַקסאָפאָן-דועט. 7,50 פעליעטאָן. 8,00 קאָנצערט. 8,45 ידיעות. 9,00 מוזיק. קאָמעדיע. 10,00 פעליעטאָן. 10,45 פּליטען. 11,00 ידיעות, קאָמוניקאַטען.

אונינסקי'ס קאָנצערט
סוּמט פאַר מאָרגען אין דער „פילהארמאָניע".

מאָרגען מיטוואָך אין אָוונד קומט פאָר אין זאַל פון „פילהאַרמאָניע" דער קאָנצערט פונם בעריהמטען פּיאַניסט אונינסקי, וועלכער האָט פאַר א יאָהרען געוואונען דעם ערשטען פּריז אין ווארשא אויפ'ן אינטערנאַציאָנאַלען שאָפּען-קאָנקורס.

דער קאָנצערט פונם מייסטער אונינסקי האָט ארויסגערופען גרויס פעראינטערעסירונג.

די „שכור'טע" אין „ראָזמאַיטאָשטשי"

דער הערפאָלג פון די פאָרשטעלונגען „די שכור'טע" צוואַקסט זיך פון טאָג-צו-טאָג. וויקראַ קאָנעווסקאַ און פּאַול ברייטמאַן צייכענען זיך אויס מיט זייער זינגען און שפּילען.

היינט ווערט געשפּילט „די שכור'טע" 9,30 אָווענד.

אין „בערל-שמערל-טעאַטער"
גייט עס — גישט צום פערזינדיגען

דאָס ביינע פּראָגראַם אינ'ם „בערל-שמערל-טעאַטער", א. נ. „נאָר נישט געזאָרגט" גייט א סבוא, גאָר ליהודים־יג.

אַלע טאָג ווערט געשפּילט פון 10 אין אָווענד, און דער עולם פערברענגט צוויי שעה אין אַבּאַסטמאָספער פון פריילעכען, הילכיגען געלעכטער.

היינט לעצטע געזעגענונגס-פאָרשטעלונג פון רעגינא צוקער

היינט, דינסטאָג געזעגענט זיך העגינאַ צוקער מיט'ן לאָדזער טעאַטער-עולם. ס'ווערט געשפּילט די פרעהליכע אָפּערעטע „ביילקע קאַזאַק" צום שלוס דער פרעהליכער סקעטש און איינאַקט „דאָס עיבור-יאָהר".

לעבער אויף דער מאַשין
ווערען אָנגענומען אויסצוניייען ביי
ג. נאַרדמאַן, שרודמיעסקאַ 8

בוכהאַנדלונג נ. בערלינסקי, לאדז.
אויסערגעוו. ביליגער פערקויף פון אַמעריקאַנער ביכער

ביז איצט	אַנשטאָט	
		מש. דאַרווין—ענטשטעהונג פון מענשן, רמך איל.
10.50	81.—	1100 זייטען, 3 לוקסוס-בענדער
3.50	17.75	ס. סטעפּניאַק, אונטערערדישע רוסלאַנד
4.50	24.75	סט. פּשיבישעווסקי, בעל-שכל, 2 בענדער
3.25	13.75	ה. ספּענסער, ערציהונג (גמסט., מאָראל., קערפּ.)
3.50	17.75	ד"ר ב. ליבער, געשלעכטס-לעבן פון מאַן און פרוי
14.—	85.—	מענדעלע מוכר ספרים, אַלע ווערק, 22 ב.
14.—	90.—	מ. ספּעקטאָר, אַלע ווערק, 12 ב.
15.—	50.—	ש. ציטראָן, אַלע ווערק, 9 ב.
		י. ל. גאָלדשטיין, צוזאַמענברוך אָדער איבערבוי,
3.90	30.—	4 ב., 1200 זייטען
14.—	110.—	זשול ווערן, אַלע ווערק, 19 ב.

אויך צו בעקומען אַלע אויסגאַבען, וואָס זענען נאָר פאַרהאַן אויפ'ן ביכער-מאַרק. א גרויסער אויסוואַל פון פּיעסן. אויסערגעוו. ביליגע פּרייזען

אַדרעס: נ. בערלינסקי, לאָדז, אַלטשטאָט 12 אין הויף, 2. שט.

כעמישע
באַקטעריאָלאָגישער־לאַבּאָראַטאָריום
מ. שאַץ
לאָדז, פּיעטריקאָווער 37.
פּיהרט דורך זעמטליכע ערצטליכע אַנאַליזען פון אורין, בלוט, פלעגמע א. א.

שייטלען
מיט פּאַריזער שרינדען צו בעקומען ביי
קערש,
סקווערנאַ 15

רעטשניצע
פאַר ווענעריש קראַנקע
פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען
Poradnia Wenerologiczna
זשעלאַזנאַ 2-פּיעטריקאָווער 47
טעל. 189-33
טעגליך. פון 9 פריה ביז 9 אָווענד
ווענעריש=קראַנקע, מענער=שוואַכע און הויט=קראַנקהייטען.
אַנאַליזען פון בלוט און אורין.
פרויען און קינדער נעמט אָן א פרוי דאָקטאָר
א בעראַטונג 3 זל.

רעטשניצע
פון דאָקטוירים - ספּעציאַליסטען
זגערזשער 17
טעל. 146=33
רענטגען=קאַבינעט
ווענעראָלאָגישעס אַמבולאַטאָריום
פון 9 פריה ביז 8 א זייגער אָוונט.
וויזיט 3 זל.

רעטשניצע
פאַר ווענעריש קראַנקע
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
לאָדז, זאַוואַדזקאַ 1
טעל. 122-73
טעגליך פון 8 פריה ביז 9 אָווענד.
ווענעריש-קראַנקע, מענער-שוואַכע און הויט-קראַנקהייטען
אַנאַליזען פון בלוט און אורין
די פערהיטונגס=סטאַציע
איז טעטיג א גאַנצען מעת לעת
פאַר פרויען א ספּעציעלער וואַרטע-זאַל
א בעראַטונג 3 זל.

Obwieszczenie.

Na zasadzie § 7 Rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 31 grudnia 1928 roku, wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o obwodach urzędowego badania i postępowaniu w związku z badaniem zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. No. 3/1929 r. poz. 31), podaję niniejszem do publicznej wiadomości, że z mocy art. 21 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 roku o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. No. 60/1933 r. poz. 454), §§ 1 i 2 powołanego wyżej Rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 31 grudnia 1928 roku, oraz art. art. 48 i 72 Ustawy z dnia 23 marca 1933 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. No. 35/1933 poz. 294) uchylony zostaje podział obszaru Gminy m. Łodzi na dwa obwody urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa i ustanowione zostaje od **dnia 5 kwietnia 1935 roku** jeden obwód urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa na cały obszar Gminy m. Łodzi.

Urzędowe badanie zwierząt rzeźnych i mięsa, począwszy od dnia 5 kwietnia 1935 roku, będzie dokonywane wyłącznie przez organa urzędowego badania w ich siedzibie, mieszczącej się w Łodzi przy ul. Inżynierskiej No. 1 w gmachu Rzeźni Miejskiej.

Łódź, dnia 25 marca 1935 roku.

693

Komisarz Rządowy m. Łodzi

(—) inż. WACŁAW WOJEWÓDZKI.

Dr. med.
Haltrecht
ספּעציאַל-ארצט פאַר הויט-און געשלעכטס קראַנקהייטען
פּיעטריקאָווער 10, טעל. 245-21
נעמט אָן פון 8—11 פריה און פון 1.30—2.30 מיטאָג און פון 5—9 אָוו. זונטאָג פון 10—1 בײטאָג.
אַלע אַרט אַנאַליזען.
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פּרייזן
פאַר פרויען א ספּעציעלער וואַרטע-זאַל

הויז = נייטאַרינס
פון טריקאָ-הענדשקעס קענען זיך מעלדען
(מיט אייגענע מאַשינען)
שענקיעוויטשאַ 84
צווישען 9.30—8.30 אָווענד. 6914

צושניידער
(רינג)
צו טריקאָ-הענדשקעס קענען זיך מעלדען
שענקיעוויטשאַ 84
פון 9.30—8.30 אָווענד. 6913

קליינע אַנאָנסען
1 זלאָטי אַנאָנס ביז 15 ווערטער 1 זלאָטי

ס'ווערען געזוכט 2 נייהעריגס צו וועש, צו קריטע און צו גלייכע אַרבייט. צו ערפאַהרען זגערזשער 49 שאַפּהאָרק.

נויטיג האַנד-נייהעריגס און א לערן-יונגעל צו דאַמסקע קינדער-מאַגאַזין-מאַנטעלעך. צו ערפאַהרען ביי לאַקטשינסקי פּאָדזשעטשנאַ 6. 6919

ס'ווערט געזוכט א פעהיגער אַקווי-זיטאָר, וואָס איז בעקאַנט מיט וועבערייען, כדי צו שאַפען קליענטען פאַר א לוין-קראַכמאַלניע. אָפּפערטען אונטער „Prowizjo", אין אדמ. פון דער צייטונג.

אינקאַסענטען, אגענטען בעשעפ-טיגטע אין פערקויף פון טיי אויף ראַ-טעס ווערען געזוכט. צו ערפאַהרען ביי לעווקאָוויטש, נאָוואָמיעסקאַ 31.

א יונגעל, וואָס קען שוין נייהען קען זיך מעלדען ביים הערען-שניידער זאַקס, נאַרוטאָוויטשאַ 30. 6917

נייהער(ין) אויף א גומי-מאַשין צו זייד פון באַלד געזוכט: ליבערמאַן 11-טער ליסטאָפּאַד 6. 6921

ס'איז נויטיג א קוואַליפיצירטע עקספּעדיענטקע אין שיך-געשעפט גלובנא-גאס 69.

ראַקאַלעז

אָפּצוגעבען א צימער פּאַרטער מיט בעקוועמליכקייט פאַר 1 אָדער 2 פּערזאָן עווענטועל אויף א געשעפט, א בעזונדע-רער איינגאַנג. טאָקאַרז, פּאָמאָרסקאַ 13.

אַנ'אָרט צו שלאָפען פאַר 2 יונגע-לייט אָדער פריילייגס אויך אַנ'אָרט אויף צו אַרבייטען. פּאָלודניאָוואַ 7. וו. 25. 922

א שעהן צימער צו פערדינגען פאַר א יונג פּאָרפאָלק נאַרוטאָוויטשאַ 30 רעכטע אָפיציגע פּאַרטער וואוינונג 9. 917

פערשידענעס

נויטיג א צווייגאַדעל-מאַשין צו זייד, א שטעפּ-מאַשין אויף קראַפט און א מע-כאַנישער נייה-טיש. טריקאָטאַזש-פאַבריק נאַרוטאָוויטשאַ 57. 6910

איך זוך צו קויפען געניצטע קראַצערס פון וואַטעלינאַ. אָפּפערטען אין אַדמיניסטר. אונטער „קראַצערס". 6912

א ענערגישער יונגע, קען יודיש און פּויליש, זוכט בעשעפטיגונג אין א גע-שעפט אָדער ביי אַנדערער אַרבייט פאַר א קליינעם געהאַלט, עווענטועל פאַר בלויזע קאָסט און לאָזשי. אָפּפערטען אָפּ-צוגעבען אין אַדמיניסטראַציע אונטער „ענערגיש". 6915

א גרויסען אויסוואַהל שייטלען מיט פּאַריזער שרינדען צו ביליגע פּרייזען צו בעקומען ביי פוקס, זשגאַזשסקאַ 114.

ביליגער פערקויף פון מאָדערן מעבעל אויף גינסטיגע בעדינגונגען. לאָדז 6-טער שערפּינגן 2 (עק פּיעטריק.) 6898

פרייע פּאָסטענס

נויטיג א ריכטעוואָר ווי אויך א קלאַפּער און א לערן-יונגעל, ס'קען זיין פון דער פּראָווינץ. צו מעלדען זיך קאָנ-סטאַנטינער 33 פראָנט, 3-טער שטאָק וו. 14 ביים קאַמאַשען-שטעפּער. 6923

א געזעלשאַפטליכע אינסטיטוציע זוכט פּערסאָנאַל אויף זומער-קאָלאָניעס: ערציהערינס, לעהרערינס, א ווירטין. געניטע אָפּפערטען אין אַדמיניסטראַציע פאַר „ק. ג." 694

Dr. med. **M. TAUBENHAUS**
ספּעציאַליסט
פאַר אַקושעריע און פרויען-קראַנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואַנגערשאַפט
זגערזשער 11, טעל. 246-09
נעמט אָן פון 4—8 אָווענד.

Dr.
J. Neuman
כירורג
(וועלכער אָרדינירט אין שפּיטאָל אויף דרעוונאָווסקאַ).
נעמט אָן אין דערהיים פון 6—8 אָווענד
זאַכאָדניאַ 57, טעל. 128-95

ד"ר העלער
ספּעצ. פאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער-שוואַכע
טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89
נעמט אָן פון 8—11 און פון 4—8 אָוונט
זונטאָג פון 11—2 מיטאָג.
פאַר פרויען א ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע-פּרייזן

Dr. med.
Z. DATYNER
אורָאלאָג
ספּעצ. פאַר נירען, בלאָז און אורין-קראַנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעהמט אָן פון 2—3 און פון 6—8 אָוו.

Dr. Artur Banasz
כירורג-אוראלאָג
וואָלטשאַנסקאַ 23
טעלעפאָן 139-88.
נעהמט אָן פון 4—6 נאָכמיטאָג.

ברוך-קראַנקע!!!

ערשטע און איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט אין לאָדז, פון דעם אין גאַנץ פּוילן בעריהמטען ספּעציאַליסט אָרטאָפּעד דיר. י. ראַפּאַפּאָרט. וועלכער עקזיסטירט 30 יאָהר און איז געוואָרען אַנערקענט פון פיל בעוואוסטע פּראָפעסאָרען.

J. Rapaport

ברוך-ליידענדע! ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע גומי-...

פאַר קאַליקעס, הויקערס און אַלערלייע פעהלער פון גוף!

(Skrzywienie Kręgosłupa)

אכטונג!
אַלע קראַנקע אין מיין אָרטאָפּעד. הייל-אַנשטאַלט, ווערען נאָר פון מיר פערזענליך בעהאַנדעלט.
30 יעהריגע פּראַקטיק. פולע גאַראַנטיע!
ערמעסיגטע פּרייזען! טעלעפאָנ. טעגליך פון 9 פריה ביז 7 אָוו.
טרשטע און איינציגע אָרטאָפּעדישע הייל-אַנשטאַלט אין לאָדז

Spec. Dyr. J. RAPAPORT, Ortoped.
פון לעמבערג
Łódź, Wólczańska 10, front, parter, tel. 221-77.

דאַנקזאָגונג.

איך פיהל מיך פערפליכטעט עפענטליך צו דאַנקען דעם ה' דיר. י. ראַפּאַפּאָרט אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10, דעם דירעקטאָר פון בעקאַנטען אָרטאָפּעדישען אַנשטאַלט פאַר אַנלעגען מיר א ספּעציעלען אָרטאָפּעדישען אַפּאַראַט אויף די זייטען בע-לענקען און נאָך א יאָהר קראַנקהייט בין איך גענצליך געזונד. איך געה גוט און עמפ-פעהל דעם דערמאָהנטען דירעקטאָר אַלע קראַנקע אויף ביין-שווינדזוכט.

St. Marcinkowski, Sucha 2.

Łódź, dnia 23/I 1935 r.

Za Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Silberberg. Redaktor odpowiedzialny Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.